Hayat Ansiklopedisi
Büyük bir kütübhaneyi bir arada evinize getiren en faydalı eserdir. Her evde bir tane bulunmak lâzımdır.

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 3984 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Çarşamba 19 Haziran 1935
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366, Tahrir heyeti: 24298, İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi. 24299 - 24290.

Hayat Ansiklopedisi
82
nci cüzü çıktı

Yol yapı biçimini Bir an önce Kararlaştırmalıyız

Yol medeniyetin başlıca belgesi ve ilk temellerinden biridir. Su insanları toplar, yolsa birleştirir ve kaynaştırır. Bizde ötedenberi yapılan yolların çabuk bozuldukları gözönüne alınarak hele Cumhuriyet rejiminin son yıllarında bunların en sağlamı nasıl yapılacağı üzerinde araştırmalar ve sınamalar yapılmakta idi. Bu yoldaki çalışmaların bazı sonunclara varmış olacağını sanırız. Ancak hangi usullerin daha iyi bulunmuş olduğunu henüz bilmiyoruz. Avrupa memleketleri toprak, taş, asfalt yollardan sonra üzerleri demir döşenmiş yollara kadar ileri gitmek yolundadır. Şimdiki getirip götürme vasıtalarının ağırlıklarile birlikte çokluğu gözönüne alınarak İngilterenin bazı yerlerinde üzerleri demir döşenmiş yol örnekleri yapıldı. Biz o kadar ilerisini düşünmek yerinde değiliz.

Doğru bir öykü (hikâye) olarak bir bildik geçen gün bize şunu anlattı: Bundan dört beş yıl önce İstanbul Şarbayı Muhittin Üstündağ İsviçrede bulunuyormuş, ve bir gün, öyküyü bize anlatan dostla beraber bir görete (ziyarete) gidiyorlar veya oradan dönüyorlarmış. Üzerinde gittikleri yolun bir yanını onarmak için oralarını kazan birçok işçinin çalıştığını görmüşler. Muhittin Üstündağ:

—Dur Allahını seversen, hazır kazmışlarken bu memlekette bu güzel yolu nasıl yapıyorlar, bir gideyim göreyim.

Demiş. Otomobili durdurmuşlar. Muhittin Üstündağ inerek iş yerine gitmiş. Dostumuz anlatıyor:

— Şarbayın gittiği yana ben otomobilden bakıyordum. Onarım için yolu kazan işçilerin yalnız başları görünüyordu, gövdeleri kazdıkları çukurda idi. Anlaşılıyordu ki yol diye bizim yalnız düz üstünü gördüğümüz yerin orada altı bu kadar derin kazılıyor ve bu derinlik çeşid kereç (malzeme) lerle kuvvetlendirili - yordu. Muhittin Üstündağ işi kendi gözlerile gördükten ve ona uzun uzun baktıktan sonra geriye döndü, ve yeniden arabaya binerken bana sadece şunu söyledi:

— Bunların yolları niçin güzel ve sağlam olduğunu şimdi iyice anladım!

Demek ki yeri azbuz kazıp üstüne taş ve toprak koyduktan sonra üzerinden silindir geçirerek ona iyi bir düzlükle birlikte nisbî bir katılık vermek yol yapmağa yeter değilmiş. Bu düne kadar ve kim bilir pek çok yerde hâlâ bugün bizim kullandığımız usuldür. Bunun çok fena bir usul olduğunda kuşku yoktur. Yapıldığı yılın ilk aylarında üstten görünüşü ile insana pekâlâ bir yol duygusu veren bu güzel şeridler az zaman sonra şurasından burasından bozularak yamrıyumru, çamur çökük olmağa başlıyor, ve iki üç yıl sonra ise geçilmez hale geliyor. Bozulmuş bir yol kadar fena birşey olamıyacağını her gezginci size söyler.

Sözün kısası şu ki yolu öyle iki üç yılda kolayca bozuluvermiyecek sağlamlıkta çok iyi yapmalıyız. Bu yolda belki daha az, fakat çok temiz iş görmeliyiz. İşte Bayındırlık Bakanlığının aradığı sistem bu temiz ve sağlam yol yapma işi idi. Öyle sanıyoruz ki Bakanlık bu yoldaki araştırmalarının sonunclarile kendisince verilmiş olacak kararları güzel bir kitabda toplar. Bu işte herkese yol gösterici önemli bir kitaba gerçek olarak ihtiyacımız vardır.

Bazı sapa yerlerde yapılan yollarda en sade yol yapıcılık kurallarının hiçe sayıldığını görerek oralarda yol yapmak için harcanan emeklere acıdık. Geçenlerde Karadeniz kıyılarından Ankaraya kara yolile indik. Yol adına gördüğümüz bütün eksiklikleri burada sayıp dökmek uzun olur. Fakat koca Ilgaz dağlarını aşan ve ne emeklere malolduğu görülen o güzelim yolların şu bozulma sebebine bakın: Hep o dağların böğürlerinden geçen, yani hep yamaclarda yapılan o yollara yer yer su geçidleri verilmek lâzım geldiği hiç düşünülmemiş. Yılına göre bir iki metro kar tutan o kaca dağlarda bu donmuş sular çözüldüğünde tabiî aşağı doğru akacaklar. Nitekim akmışlar, nitekim biz geçerken de akıyorlardı. Yola gelince kendilerine geçid bulamıyan bu sular daha aşağı geçmek için yolu yer yer bozmaktan başka çare bulamamışlardır. Bunun sonuncu olarak ta yol yer yer geçilemiyecek berzahlar haline gelmişti. Oradaki yolların asıl yapılışında yanlışlık vardı. Yollarda bozukluktan daha küçükken onarmamak kusurumuz ise başlıca derdlerimizden biridir.

Bizim gördüğümüze göre Ilgazın yüzlerce kilometro uzunluğundaki yollarını çok değil bir iki yıl sonra yeni baştan yapmak zorunda olacağız, ve eğer sağlam bir usul bulmamış olursak ondan üç beş yıl sonra bizi gene ayni zorluklar karşılıyacaktır.

Bugün bir kilometro yol -bizim yolortalama hesabla 10 bin liraya çıkıyor. Sürüp gitmiyecek ve uzun zaman işe yaramıyacak yollara harcanan milyonlar bizim gözümüzde sokağa atılıyor, alana saçılıyor gibidir. Yapılan bir yol devamlı ufaktefek onarmalarile ömürlere sürmelidir. Dünya yüzünde hâlâ Romalılar devrinden kalma yollar vardır. Bağdad caddesi başta olarak Osmanlı devrinin de hâlâ gözler önünde ve hâlâ ayakta köprülerile yol izleri, yani medeniyet izerleri vardır. Bizim yapacağımız yollar elbette birincilerden de ikincilerden de çok üstün olmalıdır, ve olacaktır.

YUNUS NADİ

Italyan - Habeş harbine doğru

Ingiltere Habeşistandaki tebaasını çıkarıyor

Habeşler harbden muzaffer çıkacaklarını söylüyorlar, tüfekli 500,000 askerleri var

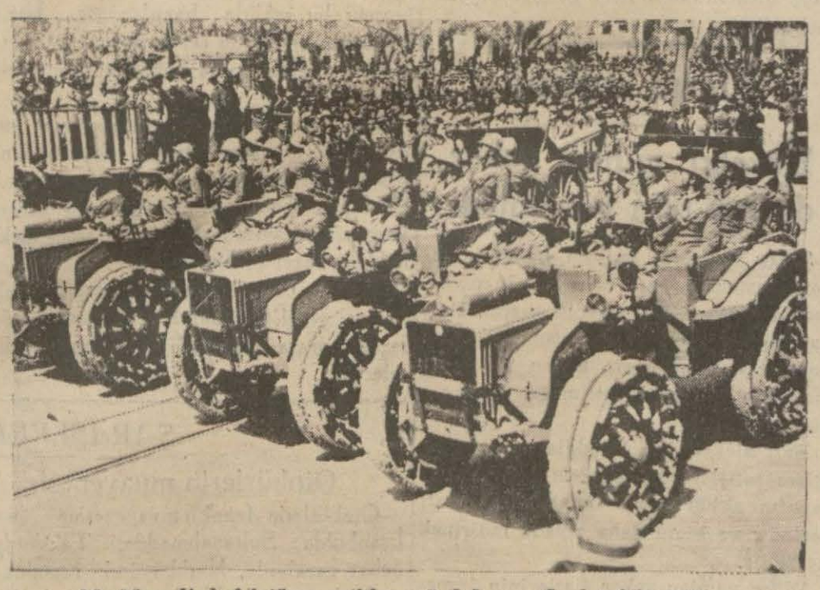

M. Musolini Afrikaya giden süel kuvvetleri teftiş ediyor

Habeş İmparatorunun Londraya yeni müracaati

Londra 18 (Telsizle) — Habeş İmparatoru yeniden İngiltere hükûmetine müracaat ederek İtalyan - Habeş ihtilâfına İngilterenin müdahalesini istemiştir.

«Maten» gazetesinin hususî muhabirini kabul eden kral Habeşistanın sulh sever olduğunu, diğer uluslarla olduğu gibi İtalya ile de dost geçinmek istediğini, fakat her şeyden evvel istiklâline ehemmiyet verdiğini söylemiştir.

Adisababa 18 (A.A.) — Deyli Telegrafın aytarı bildiriyor:

Uluslar sosyetesi kararının verdiği ferahlık, pek ziyade göze çarpmakta olan bir bedbinlik duygusu önünde kaybolmuştur. Burada harbin önüne geçilemiyeceği kanaati vardır. Öbür yandan, Habeşler İtalyanın kendilerini yok edebileceğine ihtimal vermiyorlar. İnanla söylendiğine göre Habeşistanın tüfekli 500 bin askeri vardır. Bu tüfeklerden 100 bin tanesi son sistemdir. Habeş ordusunun 200 den fazla milralyözü ve epeyce makineli tüfeği olduğu anlaşılıyor.

Habeş İmparatoru Haile Selasiye, Pötipariziyen aytarına şunları söylemiştir:

«Uluslar sosyetesinden dilediğim hakem kararına Fransa ile İngilterenin destek olmaları güvenimi artırıyor. Habeşistan, yıllardanberidir girişmiş olduğu

(Arkası 8 inci sahifede)

Halicte gemi tezgâhları kurmak için teklifler

Bir Fransız ve bir Alman sosyetesi yeni vapurları Halicde kuracakları tersanede yapmak istiyorlar

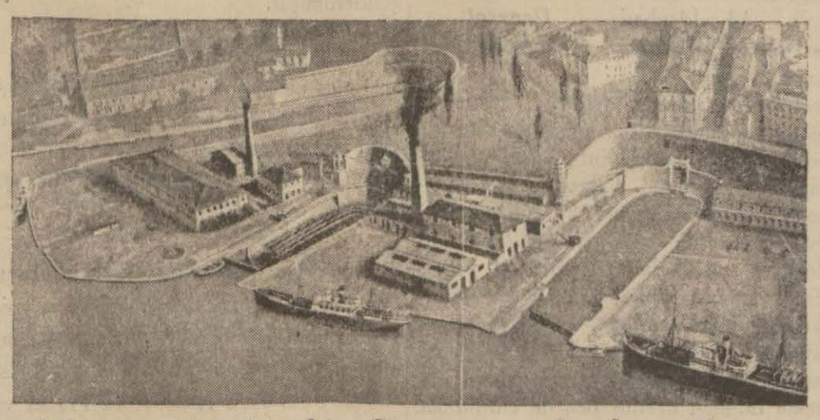

Haliç tersanesinin kuru havuzlarının tayyareden alınmış bir resmi

Ekonomi Bakanlığının devlet Denizyolları idaresi için Avrupaya ısmarlamak istediği vapurların burada yaptırılması düşünülmekte olduğunu yazmıştık. Haber aldığımıza göre, esaslı gemi tezgâhları kurmak üzere müteaddit müracaatler vaki olmağa başlamıştır.

Geçenlerde bir Holandalı sosyetenin bu iş için Ekonomi Bakanlığına müracaat ettiği yazılmıştı. Esasen diğer bir ecnebi mütehassıs ta tersane işini tetkik etmektedir.

Fransanın «Deniz inşaat tetkik bürosu» tarafından gerek yeni vapurları ve gerek gemi tezgâhlarını yapmak üzere bir teklif vaki olmuştur. Bu teklif, Avrupada tetkik seyahatinde bulunan devlet Denizyolları İşletmesi Genel Direktörü Sadeddine gönderilmiştir. Sadeddin ve yanındaki zatlar, Fransaya giderek bu müessese ile doğrudan doğruya temas edeceklerdir.

Bu hususta başka bir teklif daha yapılmıştır. Bu yeni teklifi yapan Almanyanın Meptunuvezt - Rostock gemi yapıcı sosyetesidir

Bu şirket, tersanede, gemi yapmak üzere icab eden tesisatı vücude getirmek ve Denizyolları işletmesinin yeni gemilerini de burada kendisi yapmak için Vekâlete müracaat etmiştir. Bu Alman sosyetesinin direktörü Ankaraya davet edilmiştir.

Tersanede gemi inşaat tezgâhları vücude getirecek buradaki denizcilik endüstrisi ekonomi ve endüstri bakımından memleket ve bilhassa İstanbul için çok mühim ve faydalı olacak, burada binlerce kişiye iş bulmak imkânı hâsıl olacaktır. Ayni zamanda İstanbul ve civar memleketler gemilerinin tamir ve temizlenmesi için de merkezî vaziyette bir tersane olacaktır.

Çinde vaziyet

Çin ve Japon kuvvetleri dün ilk defa çarpıştılar

Konuşmalara da bir yandan devam ediliyor

Tokyo 18 (Telsizle) — Japon Dış ve Sü Bakanları bugün mecliste Çin hükûmeti ile konuşmalara başlandığını bildirmişlerdir.

İlk çaçrpışmalar

Londra 18 (Telsizle) — Çin kuvvetlerile Japon kuvvetleri arasında ilk çarpışma bugün olmuştur. Tokyodan gelen haberlere göre Çin kuvvetleri ilerlemeğe başladıklarından Japon orduları başkumandanı taarruz emri vermiştir. Bunun üzerine Japon kuvvetleri Jehol mıntakasında ilerlemeğe başlamışlardır.

(Arkası 8 inci sahifede)

Almanya ve İtalya

Von Neurath, Romaya elçi oluyor

Alman Dış İşleri Bakanı von Neurath

Londra 17 (Hususî) — «Daily Herald» gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Mevsuk bir membadan öğrendiğime göre Almanyanın Dış İşleri Bakanı Von Neurath yakında Romaya elçi tayin edilecektir. Dış İşleri Bakanlığını da M. Hitler kendisi deruhde edecektir. Bu vazifede Hitlere M. Von Ribberstrop yardım edecektir.

Filistin ve Suriyede kanlı çarpışmalar oldu

Berlin 18 (Telsizle) — Filistinde ve Suriyede müslümanlarla hıristiyanlar arasında kanlı çarpışmalar olmuştur.

Trablusşamdaki çarpışmalarda hükûmet erkânından iki kişi öldürülmüştür.

Londra 18 (Telsizle) — Filistinde müslümanlar bazı karışıklıklar çıkarmışlar, bir kilisenin kapısını kırmışlardır.

KENDİ KENDİMİZİ TENKİD:

Turizm işini yürütmek için

Şu birkaç hakikati daima gözönünde bulundurmaklığımız lâzımdır:

1: İstanbul ve çevresi bütün dünyanın en ziyade rağbet görecek bir turizm sahası olmak için tabiî ve tarihî sebeb ve şartların kâffesini kendi kucağında toplamıştır.

2: İstanbul ve çevresi dediğimiz zaman Edirne başta, bütün Trakyanın, bütün Marmara havzasının bütün Bursa ve İzmit Vilâyetlerinin ve hatta İzmir ve havalisinin büyük bir turizm sahası teşkil etmekte oldukları gözönüne alınmalıdır.

3: Memlekette turizmi yürütmek için alınacak tedbirler ikmal edildiği zaman Türkiyeye yalnız bu yüzden yılda lâakal 100 milyon lira gireceği muhakkaktır. Bütün Türkiyenin tekmil ihracatı şimdiki halde yalnız bu rakam etrafında dolaşıyor. Demek ki turizmle memleketimizin ihracatını en aşağı bir misli artırabiliriz. Bu büyük bir zenginliktir.

Bunlar bir hakikat olduğuna göre her Türkün bu mevzu üzerinde kafa yormasını pek lüzumlu görmemek mümkün değildir. Herşeyi hükûmetten beklemiyelim. Bu iş üzerinde hükûmet ve halk elbirliği ederek yapılacak işleri ve alınacak tedbirleri hepimiz ve hep beraber düşünelim

* *

Bugün

3 üncüde: Ağayokuşunda: Halid Ziya Uşaklıgil
5 incide: Rahatı çok görülen öğretmen: Şükûfe Nihal

Hava tehlikesi ve hamiyetli vatandaşlar

Istanbul esnafı senede 200,000 lira verecek

Cemiyet başkanları dün Hava kurumuna yardım için toplanarak konuştular

Esnaf cemiyetleri başkanlarının dünkü toplantılarından bir intıba

Esnaf cemiyetleri başkanları dün öğleden s saat 14 te Tecimen ve Endüstri ası salonunda Hava Kurumuna yardım için bir toplantı yapmışlardır.

Toplantıyı Galib Bahtiyar açmış ve «Hava Kurumuna yardım etmek yurda karşı büyük bir borcumuz ve ulusal ödevimizdir» diyerek bir söylev söylemiştir.

Bundan sonra İsmet İnönünün Hava Kurumu için vermiş olduğu söylev okunmuş, nihayet tekrar Galib Bahtiyar kürsiye gelerek:

«— Arkadaşlar cemiyetlerimizden bu işle uğraşacak 3 kol çıkarmamızı teklif ediyorum» demiştir. Bütün cemiyet başkanları ellerini kaldırarak bu teklifi kabul etmişlerdir.

Üç kol şöyleee ayrılmıştır:
Birinci kol: Nakliyeciler.

(Arkası 5 inci sahifede)

Esnaf Bankası işi

Devlet Şûrası Mülkiye dairesi Belediye Reisi Muhiddin ile muavinleri Hâmid ve Nurinin lüzumu muhakemelerine karar verdi

Halen tasfiye muamelesi yapılmakta olan Esnaf Bankasının vaziyeti bundan evvelki Şehir Meclisinde mevzuu bahsolmuş ve bankanın iyi idare edilememesi yüzünden sermayesinin ötekinin berikinin elinde kaldığı söylenilmişti.

Şehir Meclisi ile Şarbay Muhittin arasında bu yüzden şiddetli münakaşalar olmuş, nihayet hükûmet, işin tetkikini mülkiye, iktısad ve maliye müfettişlerinden mürekkeb bir heyete vermişti. Mülkiye Başmüfettişi Tevfik Talâtın riyasetindeki bu heyet tarafından yapılan tahkikat evrakı, alâkadar Bakanlıklara verilmiş bankanın da işe yaramıyacak bir hale geldiği anlaşılarak tasfiyesine başlanılmıştır.

Tasfiye muamelesi devam ede dursun teftiş heyetinin raporu Devlet Şûrasına giderek mülkiye dairesince tetkik edilmiş, Esnaf Bankası sarfiyatının Şarbay Muhittin Üstündağ ile muavinleri tarafından murakabe edilmesi lâzımken bu vazife yapılmıyarak bankanın ziyana uğramasına sebebiyet verildiği anlaşılmış, her üçünün de lüzumu muhakemelerine karar verilmiştir. Bu kararın bir kere de Devlet Şûrasının umumî heyetinden geçmesi lâzım geldiğinden dosya umumî heyete verilecektir.

Şarbay Muhittinle muavinleri Hâmid ve Nuri

Servet dün de yenildi

İsviçreli futbolcular, dün Taksimde Fener - Güneş muhtelitile karşılaştı ve 6 - 2 mağlûb oldu

İsviçrenin Servet takımı dün ikinci ve son maçını Taksimde Fener - Güneş muhtelitine karşı oynadı. Muhtelit diyince her iki kulübün en iyi oyuncularından mürekkeb bir takım hatıra gelirse de dün oynıyan muhtelit öyle değildi. Bu takımda Yaşar, Cevad, Esad, Niyazi gibi Fenerin en kıymetli oyuncuları yoktu. Buna rağmen dünkü muhtelitin oyuncuları, işi biraz sıkı tutsalardı, mütareke senelerinde «Galatasaray» ismi altında Avrupa turnasına çıkan ve bu turnada İsviçrede Servete karşı 11-0 mağlûb olan Zekisi, Bekiri, Caferi, Refik Osmanı ve sairesile en kıymetli İstanbul futbolcularının uğradıkları hezimetin intikamını ayni netice ile alabilirlerdi. Fakat ele geçen bu fırsat, işin al...

(Arkası 8 de) KLIGİL

Servet kalesi önünde heyecanlı bir an

Büyük halk romanı : 11 Yazan: Sermed Muhtar Alus

Paşa soluyacağı kadar solumuş, müdürün burnu kaval sesini kesmişti

— Biz de çökelim!..

Sustular.

Paşanın göğsü soluk soluğa inip kalkıyor, müdürün burnu kaval gibi ötüyor, Arab Abdullahın gene dişleri gıcırdıyordu. Yukarıda dediğimiz gibi, temmuz gecelerinden nişan veren, yaprak kımılda - mıyan bir gece. Ölü gibi durgun, kurşun gibi ağır, morfin gibi uyuşturucu bir lodos hava...

Çıt bile duyuluyordu.

Tramvay caddesinden arada bir geçen hurda bir gece arabasının bozuk kaldırımlardaki çakıl çukul sesi; çivisi düşük bir at nalı şıkırtısı... Valide camisinin çok ötelerinden dörtnala giden bir sırık arabasının kocakarı zırıltısına benziyen takırtısı.... Acı acı bir köpek uluması; arkasından bir (Uşt, itoğlu it!). Herhalde ya tekme, ya da sopa yiyen köpekte cıyak cıyak bir bağırtı; inceli kalınlı bir çok hav hav....

Yedikule tarafından keskin bir tren düdüğü; tıknefes göğsünün eşi bir lokomotif hışırtısı... Sirkeci tarafından öküz böğürtüsünü andıran bir şilep ötüşü... Derinlerden yaralı iniltisine benziyen bir inleyiş; Halicin bilmem neresindeki tavus kuşunun böyle durgun gecelerde duyulan yürek ezici haykırışı... İki üç sokak ileriden, fitil olmuş bir sarhoş ağzile, yayık, yarımyamalak bir türkü:

Sevdim seni, semtin nereli?
Üsküdarda Bülbüldereli

Bir sokak öteden, (tak! Tak! Tak!) bekçi sopaları... Meydanın biraz ilerisindeki evlerden gıcığı tutmuş dolgun bir öksürük; ardından (hak tu!). Şap! diye sokağa düştüğü bile duyuluyor... Daha berideki, kapısı yeşil boyalı hakkuran kafesinde, adam boğazlanıyormuş gibi bir hırıltı; hacı babanın horultusu... Bitişiğindeki cumbalı evde (Uvey, uvey, uvey!... Viyak, viyak, viyak!...»; mutlaka ikiz. Hemen (kış, kış, kış!) ve yanık yanık bir ninni:

Dağa gittim dağ uyur ninni
Dağda tavşanlar uyur ninni

Paşa soluyacağı kadar solumuş, müdürün burnu kaval sesini kesmiş, Arabın da diş gıcırtısı çok şükür geçmişti.

Abdullah:

— Çavuş, bize üç şekerli! diye seslenirken derinden derine bir gümm! uğuldadı.

Farkına varmadılar. Çok geçmedi.

İkinci bir gümm!.

Duydular, fakat pek aldırış etmediler. Olur a, belki mahallede, fazlaca kaçırmışın biri minderden yuvarlandı.

Üçüncü gümm!..

Paşa halletti:

— Şu aşı boyalı evdeki matiz kanı çuhadarı. Manda herif ayağa kalkarken gene yuvarlandı!..

Müdür:

— İki mi oldu?... Topa benziyor, sayalım!... Yediyi bulacak galiba! diye kulak kabartırken caddede öyle bir araba gürültüsü ki mutlaka kafaları çekmiş iki arabacı yarış ediyor. Kırbaç şaklamaları; (Deh!.. Ayda, göreyim sizi kara oğlanlar!) diye bağırtılar; atların soyuna, şeceresine küfürler...

Bu patırtı kesilmeden, doludizgin giden birkaç sürücü beygirinin tapatap, tapatap ayak sesleri... Yan sokaklardan fırlamış, ben diyim elli, siz diyin yüz köpeğin havlaya havlaya, caddeye doğru koşuşması....

Kısacası müdür de sayıyı şaşırmış, gümlerin de arkası kesilmişti.

Arab Abdullah öyle her yangına aldırış etmezdi. Ufaktefek yahud ücra yerlerdeki ateşlere tetiğini bozmazdı. Beşiktaş, Serencebey, Nişantaşı gibi Yıldıza yakın ve hünkâra mensubların semti olmalıydı ki derhal maiyetini toplayıp ayaklansın, herkesten evvel yangın yerine koşup elinden gelen gayreti sarfetsin.

Kahveler geldi; ellere alındı; höpürdetilmeğe başlandı. Paşa ile müdür, camide vaiz dinliyen koyu sofular gibi başları iğik, belleri bükük, kulak kesilmişlerdi.

Arab, Mollaya birkaç kantarlı daha savurup (canını ağzından alacağım!.... İşkembesini deşeceğim!... Leşini sereceğim!) diye atıp tuttuktan sonra ağzını açtı:

— Şimdi dalavereyi anlatayım. Yalanım varsa cehennem mekânım olsun, şu bıyıklara tezek süreyim ki iki gündür dinime, imanıma okundu; anamdan emdiğim burnumdan geldi.. Ama neden diyeceksiniz? Lâvallahi sümme billâhi, bana aid dalga değil; arkadaş hatırı dedik ya..

Paşa, Arabın omuz küreklerinin arasına, hatırı sayılır bir şaplak daha indi:

— Senin gibi arkadaşı olan bahtiyarın sırtı yere gelmez. Üzerlerinden eksik olma yiğitim. İğilip te tabanının altını öpsünler!

— Ben, şu gördüğünüz Arab Abdullah denilen herif, arkadaş uğruna, yalnız canımı değil, dinimi, mezhebimi, kitabımı da feda ederim. Günahı münahı karıştırmayın; (göğsünü göstererek:) burada - kini saklamıyacağım: Gâvur bile, çıfıt bile olurum anladınız mı enişteler?..

Hıçkırığı tutmuş gibi silkindi; bir kolunu böğrüne dayayıp Göksu testisi biçimini aldı:

(Arkası var)

Şehir ve Memleket Haberleri

İçki fiatlerinde yapılacak tenzilât

Likör ve şarab iniyor, rakı ucuzlamıyacak

Sürümü artırmak ve halka bu nevi içki itiyadını benimsetmek maksadile İnhisarlar Genel Direktörlüğü tarafından likör fiatlerinde yapılması kararlaştırılan tenzilâtlı satışa önümüzdeki 1 ağustostan itibaren başlanacaktır.

İçki bayileri ellerindeki vermut ve likörlerin envai itibarile miktarını 30 temmuz akşamına kadar beyannamelerle İnhisar idaresine bildireceklerdir. 1 ağustostan itibaren mevcud mallar İnhisarlar idaresine getirilerek bandları değiştirilecektir.

Eğer dükkân İnhisarlar idaresine mal getirmek güç olacak bir yerde ise band tebdiline memur edilecek heyetlerin buralara giderek bandları değiştireceklerdir.

Bayilerin ellerinde mevcud satılmamış stoklarda yeni fiatlerden dolayı vuku bulacak kıymet farkı yeni etiket fiati üzerinden likör olarak verilecektir.

İnhisarlar Genel Direktörlüğünce yapılan tenzilâta göre 350 ve 300 kuruşa satılan birinci sınıf çilek, ahududu ve kayısı likörlerinin litrelik şişeleri 223 kuruşa, 200 ve 170 kuruş olan yarım litrelik şişeleri 123 kuruşa, 85-90 kuruş olan 25 santilitrelik şişeleri 58 kuruşa; ikinci sınıf likörlerden bir litrelik olanlar 225 kuruştan 183 kuruşa, yarım litrelikler 125 kuruştan 103 kuruşa, 65 kuruştan satılan 25 santilitrelikleri 50 kuruşa satılacaktır.

Vermut ve kınakına şarabında da tenzilât yapılmıştır. Bu içkilerin 125 kuruş olan bir litrelik şişeleri 108, 75 kuruş olan yarım litrelikleri de 68 kuruşa indirilmiştir.

Rakı ve şarab fiatleri şimdilik indirilmemiştir.

Öğrendiğimize göre halkı fazla içkiye teşvik etmemek için rakı fiatleri indirilmiyecektir.

Yalnız sıhhî tesirleri düşünülerek şarab ve bira fiatlerinde tenzilât yapılması meselesi düşünülmektedir. Şimdiye kadar yapılan tetkikat neticesinde şarab ve bira fiatleri indirildiği takdirde sarfiyatın çok artacağı ve inhisar varidatının da bu noktadan fazlalasacağı görülmüş, fiatler indirildiği takdirde hazine varidatının bundan müteessir olacağı düşüncesinin doğru olmadığı sonucuna varılmıştır.

Buğday fiatleri

Fiatler dün Borsada biraz daha düştü

Dün İstanbul Borsasında buğday pek hafif ve muayyen bir tenezzül daha göstermiştir.

Dün Borsaya limanlardan ve Trakyadan 286 ton yumuşak buğday gelmişti. Bu malın en az fiati 5 kuruş on para ve en çok fiati de 6 kuruş 8,5 para olmuştur. Pek az kızılca sert buğday beş kuruştan satılmıştır.

Şayani dikkattir ki son birkaç gündür buğday üzerinde Borsaya çok arz yapılmakta, fakat pek az alıcı çıkmaktadır. Bu da fiatleri düşürmektedir. Bu durumun buğday fiatlerinin biraz daha düşmesi ihtimalinden ileri geldiği söylenmektedir.

Ucuz şeker

Evvelki günkü şeker darlığı dün görülmedi

Şeker fiatlerini indiren kanunun çıkarılmasından sonra evvelki gün piyasada bir şeker darlığı göze çarptı. Fakat dün İstanbulun her yanında şeker bollaşmış, toz şekerin kilosu 27, kesmenin 30 kuruştan satılmağa başlanmıştır.

Bazı alâkadarların iddialarına göre şeker satışlarında toptancı tecimen ve esnafın aldığı kârla nakliye masrafı fazladır ve bunu daha ziyade indirmek kalbildir.

Diğer yandan şeker fiatlerinin inmesine rağmen şekerle yapılan şeylerin helva, yenecek şekerler, tatlılar ve şerbetlerin fiatlerinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Bu da ehemmiyetle kaydolunmaktadır.

Şar Ekonomi Direktörlüğünün koyduğu fiatler

Şar Ekonomi direktörlüğü, perakendeci esnafın, şekerin kilosunu kaç kuruşa satabileceklerini tesbit ederek bunu dün bütün Belediye kurumlarına ve kaymakamlıklara bildirmiştir. Buna göre perakendeci esnaf toz şekerin kilosunu 26,25, kara şekerin kilosunu da 29,50 den fazlaya satamıyacaklardır.

Haliç sosyetesile Şarbaylık davası

Hukuk mahkemesi bugün kararını verecek

İstanbul birinci hukuk mahkemesi, Halic sosyetesile Şarbaylık arasındaki anlaşamamazlık hakkında bugün kararını verecektir.

Önce de yazdığımız gibi, sosyete son senelerde mütemadiyen zarar ettiğini idda ederek yüzde (8) Belediye resmini vermek istememiş, iş bu yüzden mahkemeye düşmüştür.

Mahkemece kurulan mütehassıs heyet yaptığı tetkikatta sosyetenin Belediye hissesini verebileceği sonucuna vararak raporunu bu şekilde hazırlamıştır. İşte, mahkeme heyeti bu rapor üzerine yaptığı araştırmalardan sonra bugün kararını verecektir.

Bu karar, sosyetenin mukadderat ve istikbalini alâkadar etmek noktasından çok önemli (ehemmiyetli) görülmektedir. Çünkü mahkeme sosyete aleyhinde karar verirse Şarbaylık sosyeteyi feshetmek hakkını kazanacaktır.

Sosyete umumî heyeti de ayın yirmi yedinci günü toplanarak mahkemenin vereceği karara göre kat'î durumunu tesbit edecektir.

ŞAR İŞLERİ

Otobüslerin muayenesi

Otobüslerin fennî muayenesine dün İstanbulda Sultanahmedde, Taksimde Sebat garajında, Kadıköyünde Kumlukta başlanmıştır. Haziran sonuna kadar fenni muayenesini yaptırmıyan otobüsler işlemekten menedileceklerdir.

Yazlık kahvelerle sinemalardan alınacak resim

Yaz münasebetile, bir, iki ay için açılacak olan kahvehane, çayhane, pastacı, şekerci, şerbetçi, sucu, ayrancılarla sinema ve tiyatrolardan alınacak resim hakkında il kurultayı tarafından verilmiş olan karar İç Bakanlıkça onaylanarak dün Şarbaylığa geri gönderilmiştir.

Bu karara göre kıraathane ve çayhanelerin birinci sınıfa dahil bulunanlarından 6, ikinci sınıftan 5, üçüncü sınıftan 3, dördüncü sınıftan 2, beşinci cınıftan 1 rer lira resim alınacaktır.

Şekerci ve pastacıların birinci sınıfından 3, ikinci sınıfından 2, üçüncü sınıfından birer, şerbet, su ve ayran gibi şeyler satanların birinci sınıfından 7, ikinci sınıfından 5, üçüncü sınıfından 2, dördüncü sınıfından 1 rer, sinema ve tiyatroların birinci sınıfından 40, ikinci sınıfından 30, üçüncü sınıfından 20, dördüncü sınıfından 10, beşinci sınıfından 5 lira resim alınacaktır.

Bu karar dün bütün Şar kurumlarına gönderilmiştir.

Floryada dünkü tetkikat

Vali muavini Rüknettin ile Belediye muavini Nuri dün Filoryaya giderek oradaki inşaatı tetkik etmişlerdir.

GÜMRÜKLERDE

General Seyfi

Gümrükler Muhafaza Genel Kumutanı General Seyfi dün İstanbula gelmiş ve buradan İzmire gitmiştir. Genel Kamutan vapurun hareketinden evvel İstanbul Muhafaza Başmüdürü Hasan ve Gümrük Başmüdürü Seyfiyi davet ederek kendilerile uzun boylu görüşmüştür.

Eski bir Macar Generali İstanbulda

General Dormandy

Maruf Macar generallerinden ve Macaristan Başbakanı General Gömböşün dostlarından General Dormandy İstanbula gelmiştir. Dün Londra otelinde kendisile görüşen bir muharririmize General Dormandy şunları söylemiştir:

«— 13 yıldanberi askerlikten çekilmiş bulunuyorum ve siyasetle de alâkam yoktur. Şimdi Tuna üzerinde işliyen vapur şirketinin direktörlüğünü yapıyorum. Dört yıldanberi Londrada oturuyorum. Genel savaşta Rumen hududu müstesna olmak üzere bütün cephelerde çarpıştım. 1919 da Bello Kun tarafından Macaristana yapılan komünist ihtilâline karşı koyanların başında bulunuyordum. Bu yüzden beni idama mahkûm ettiler. Fakat üç buçuk ay hapiste kaldıktan sonra komünist idarenin düşmesi üzerine ben de kurtuldum.

Macar Generali pazartesi günü memleketine dönecektir.

MÜTEFERRİK

Verdön torpitosu

Evvelki sabah limanımıza gelen Fransız bandıralı Verdön torpitosu kumandanı Amiral Rivet ile maiyetindeki zabitler şerefine dün Ünyon Fransezde bir öğle ziyafeti verilmiştir. Verdön torpitosu cuma günü öğleyin Varna ve Köstenceye gidecektir.

Ekonomi Bakanı

Sovyet Rusyada bir tetkik seyahati yapacak olan Ekonomi Bakanı Celâl Bayar bir, iki güne kadar şehrimize gelecektir. Celâl Bayar İstanbulda bir hafta kalacak ondan sonra Rusyaya hareket edecektir.

Müzeler Müdürü

İstanbul Müzeler Müdürü Aziz istirahat için iki ay mezuniyet almıştır.

İstanbula gelecek İngiliz gazetecileri

Tanınmış İngiliz gazetecilerinden bir grup gelecek hafta İstanbula gelecektir. Bu grupta gazetecilerden başka İngiliz motör fabrikaları mümessilleri de vardır. Bunlar Londra ile İstanbul arasındaki otomobil yolunu tetkik ederek İstanbula gelecekler ve tetkiklerinin neticelerini eylûlde Brükselde toplanacak kongreye bildireceklerdir.

Lilyan, Giş

Evvelki gün şehrimize gelen tanınmış Amerikan sinema yıldızları Lilyan ile Doroti Giş kardeşler dün müzeleri ve Boğaziçini gezmişlerdir. İki kızkardeş bugün (Viyana) vapurile Atinaya gideceklerdir.

Kızılay Kurumunda

Kızılay kurumu dün saat 3 te bütün kaza merkezi üyelerinin iştiraki ile bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda Kızılay haftası zarfında yapılan işler gözden geçirilmiştir.

Gayrimübadiller kongresi

Bu ayın 27 sinde toplanacak olan gayrimübadiller kongresinin ruznamesi hazırlanmıştır.

Ruznameye göre, idare heyeti bir senelik icraat raporunu okuyacak, hesab durumu tetkik edilecek ve yeni idare heyeti seçilecektir.

Kongrede gayrimübadiller işlerinin bir an evvel tasfiyesi için gereken işler üzerinde de hararetli konuşmalar yapılacağı

Bakırköy ikinci mektebde sergi

Bakırköy ikinci ilkmektebde, ders yılı sonu münasebetile güzel bir sergi açılmıştır. Başmuallim Dündar Kıvançla çalışkan arkadaşlarının olgun mesailerile çok iyi yetişen çocukların eserleri pek beğenilmiştir. Resimler yukarıda sağda imtihanlardan bir sahneyi,solda sergiden bir köşeyi, aşağıda da muhtelif çalışmaları göstermektedir. Talebeleri ve muallimlerini tebrik ederiz.

Bursa ilk okullarının imtihanları bitti

Bursa (Husus!) — Burada ilk okulların imtihanları bitmiş ve okullar ta- [illegible] münasebetle okulların [illegible] sergiler açılmıştır. Gönderdiğim resim; Tophane mektebinden bu sene mezun okurları sınıf öğretmenleri ve direktörleri Abdürrahimle birlikte göstermektedir.

Siyasî icmal

İtalya ve Arnavudluk

Tuna konferansının gecikmesinde başlıca amil İtalya ile Yugoslavyanın bir türlü anlaşamamalarıdır. Yugoslavya Başbakanı M. Yevtiçin İtalyaya gelerek M. Musolini ile görüşmesi çoktan beri bekleniyordu. Bu ziyaretin gecikmesi Adriyatik denizinin sahillerini tutan bu iki devletin bir türlü uzlaşamadıklarını gösteriyor.

İki devlet arasında birçok meselelerdeki rekabet ve ihtilâflar devam edip gitmektedir. Arnavudluk meselesi bunların en başında gelen meselelerden biridir. İtalya, Arnavudluk hükûmetinin malî zâfından, memleketin iktısadî zorluklarından istifade ederek burada iyice yerleşmek istiyor. Yugoslavya ise sırası düştükçe Arnavudluğu korumağa, bu memleketi büsbütün İtalyanın eline düşürmemeğe çalışıyor.

İtalya üç sene evvel Arnavudluk hükûmetine her sene on milyon altın frank vereceğini vadetmişti. Bu yardım için Arnavudluğun malî ve iktısadî vaziyeti düzeldiği zaman paraları iade etmesinden başka şart koymamıştı. Paraya son derecede ihtiyacı olan Arnavudluk hükûmeti bu yardım vadinden son derecede memnun olmuştu.

Fakat iş paranın tediyesine geldiği vakit Arnavudluk İtalyanın birçok ağır talebleri karşısında kalmıştır. İtalya şimdiye kadar mev'ud paradan ancak ilk senenin taksitini natamam olarak ödemiş, akabinde tediyenin devamı için bir takım talebler ileri sürmüştür. Bu taleblerin isafı kabil olmadığından hem müzakere kesilmiş, hem de paranın arkası gelmemiştir.

Neticede Arnavudluk maliyesi fena halde sıkışmış, memurların aylıkları bakayada kalmıştır. Arnavudluğun bu müşkül halini gören Yugoslavya bu senenin iptidalarında Arnavudluk hükûmetine mutedil faizle 3,000,000 altın frank borc vermeği teklif etmiştir. Belgrad hükûmeti bu istikraza karşı tütün inhisarının teminat gösterilmesini de istemiştir. Arnavudluk hükûmeti bu teklifi kabul ederek tütün kumpanyalarını birleştirmiş ve bunlara inhisar hakkı vermeğe hazırlanmıştır. Yugoslavya hükûmeti dahi üç milyon altın frangı hazırlamış ve bundan başka Arnavudlukta açılacak ziraat bankası için de altı milyon altın frank tedarik etmiştir.

Fakat tam bu sırada İtalya Arnavudluğa Yugoslavya ile müzakerenin kesilmesi mukabilinde bilâkayid ve şart üç milyon altın frank vermiştir. Bu para yapılacak yardımın ilk yılı için verilen parayı ikmal etmek üzere tediye olunmuştur. Bundan sonra diğer taksitlerin tediyesi için tekrar müzakere başlamıştır. İtalya bunun için evvelâ Arnavudluk hükûmetinin papalık makamile yeni bir ruhanî mukavele akdini istemiştir. Böyle bir mukavelenin akdi Arnavudlukta kapatılan papas mekteblerinin tekrar açılmasına ve Elbesandaki millî kilisenin istiklâlinden feragate muadil olacağından Tiran hükûmeti bunu reddetmiştir. İtalya hükûmeti geçen ay dahi Arnavudluk maliyesinin İtalyanlar tarafından kontrol edilmesini ve her hükûmet şubesine bir İtalyan müşavirinin tayinini, Avlonya ile Drac arasında sahile İtalyan muhacirlerinin yerleştirilmesini istemiştir. Arnavudluk hükûmeti bu tekliflere yanaşmamıştır. Maamafih İtalyanın bu gibi şartlarda pek te ısrar etmesi beklenmiyor. Çünkü Arnavudluğun tütün inhisarı imtiyazı mukabilinde Yugoslavyadan malî yardım görmesi imkânı hâlâ mevcuddur. Arnavudluktaki bu vaziyet İtalya - Yugoslavya münasebetlerinin bugünkü halini bütün vüzuhile anlatmaktadır.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

KÜLTÜR İŞLERİ

Yeni kadın muallimlerimiz

İstanbul kız muallim mektebi son sınıfının umumî imtihanları bitmiştir. Bu sene mektebden muallim olarak 90 genc kız çıkmıştır. Mekteb idaresi çıkanların isimlerini açık yerlere tayin edilmek üzere Kültür Bakanlığına göndermiştir.

İtalyanlar bizden kömür alıyorlar

İtalya hükûmeti Ereğli ve Zonguldaktan mühim miktarda kömür mübayaa etmektedir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Almanyada müstemleke istemek için bir toplantı

General Epp birer parça Afrika toprağı dağıttı ve «Müstemlekelerimiz geri verilinciye kadar bunları saklayınız» dedi

Berlin 18 (A.A.) — Havas ajansı aytarı bildiriyor:

Almanyada Fribourg şehrinde, sömürgeler (müstemlekeler) için önemli bir propaganda toplantısı yapılmaktadır. Bu toplantıda sömürge milisleri - nin eski yönetmenleri (idarecileri) hazır bulunmuştur.

Sarr komiseri General Ritter von Epp,, sömürge birliklerinin birkaç bayrağına nişan takmış ve Sarlı bazı uzakişilere birer parça Afrika toprağı vermiştir. Bu toprak, 1883 te tecimen, Biedritzin Almanya namına Afrika iline ilk yerleştiği yerden alınmıştır.

General Epp demiştir ki:

«— Bu toprak, bizden koparılan bölgeler tekrar geri verilinciye kadar saklanmalıdır. Bu toprağın saklanması şerefi de Sarlılara düşmektedir. Çünkü onlar Almanyaya gösterdiği bayrılıkla bu hakkı kazanmışlardır.»

İlbay Suhee, Almanya için sömürgelerin önemi ve Almanların sömürge yönetmek (idare etmek) hususundaki kabiliyetini inkâr eden sözlerin manasızlığı hakkında bir söylev vermiştir.

Toplantının sonunda M. Hitlere bir telgraf çekilmiş ve yakında Almanyanın sömürgeler için hak eşitliği (müsavatı) kazanacağı umudu izhar edilmiştir.

Alman Ekonomi Bakanının bir daveti

Berlin 18 (A.A.) — Havas Ajansı aytarından:

Alman Ekonomi Bakanı M. Rust, şöyle bir çağırı neşretmiştir:

1910, 1911, 1912 ve 1913 doğumlu talebeler imtiyazlı şartlarla, bir yıl için orduya gönüllü yazılınız.»

Halbuki 21 mart tarihli yasada, bu doğumluların muvazzaf olarak hizmet etmiyecekleri ve ancak ileride, ihtiyat kısmında kısa bir öğrenme devresi geçirecekleri gözetilmiştir.

Ekonomi Bakanının sözleri, Almanyanın, yeni ordusu için önemli kadrolar hazırlamaya çalıştığını gösterir.

M. Rust, başka bir yayımında da şu sözleri ulamaktadır:

«— Talebelerin istifade edecekleri yüce kurum, kendilerini, sosyeteye karşı süel ödevlerini tam olarak ödemek yükümü altında bulundurmaktır.»

Alman-İngiliz deniz konuşmaları

Fransa ve İtalya cevablarını verdiler

Londra 18 (Telsizle) — İngiliz - Alman deniz konuşmaları bitmiş addediliyor. Dün hazırlanan proje bugün mütehassıslar tarafından tetkik edilerek tasvib olunmuştur. Geride yalnız bir iki teknik noktanın halli kalmıştır.

Deniz konuşmaları neticesi hakkındaki İngiliz muhtırasına Fransa, Japonya ve İtalyanın verdikleri cevablar bugün Londraya varmıştır.

Fransa ile İtalya bazı itirazlarda bulunmuşlardır. Japonyaya gelince, yüzde 35 nisbetini prensip itibarile kabul etmiştir.

Londra 18 (A.A.) — Konuşmaların şu genel esas üzerine yapıldığı anlaşılmaktadır:

Hiçbir suretle, Alman deniz kuvvetleri, İngiliz deniz kuvvetlerinin yüzde 35 ini aşmıyacaktır.

Eski gemiler de bu tonilâtoya dahildir.

Bu yüzde 35 nisbeti, sonraları yapılacak daha geniş bir deniz andlaşmasında saptanacak olan her hangi bir gemi sınıfına ve toptan tonaja uygutlanacaktır.

Bu arada bazı ayralar (istisnalar) gözetilmesi muhtemeldir.

Son dakika

Berlin 18 (Telsizle) — İngiliz - Alman deniz konuşmaları hakkında bugün öğleden sonra Londrada bir beyaz kitab neşrolunmuştur. İngiliz mehafilinde deniz konuşmalarının tam bir itilâfla neticelendiği kanaati vardır.

Almanya, İngiliz denizaltı gemilerinin yüzde 45 i nisbetinde denizaltı gemisi yapabilecektir. Diğer katagorilerde nisbet yüzde otuz beşi geçemiyecektir.

Yunanistanda krallık istiyenler artıyor

Çaldaris partisinden birçok üyeler Kralın getirilmesinl teklif edecekler

Atina 18 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Haber aldığıma göre, Çaldaris partisine mensub birçok parlamento azaları, meclise bir proje vererek, yakında yapılacak olan reyiâmdan evvel, Kral Jorjun iktidar mevkiine getirilmesini teklif edeceklerdir.

Reyiâmda hükûmet bitaraf kalacak

Atina 18 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Burada yapılacak olan reyiâmda Çaldaris hükûmeti tamamile bitaraf kalacaktır.

Almanyadakl infilâk faciası

Berlin 18 (Telsizle) — Rheinsdorf fabrikası faciasında ölenlerin cenaze merasimi bugün Hitlerin ve hükûmet erkânının iştirakile mutantan surette yapılmıştır.

Rheinsdorf 18 (A.A.) — Rheinsdorf felâketinde ölenler bugün büyük tören ile gömülmüşlerdir.

Bütün Almanyada bayraklar yarıya indirilmiştir. Tören, M. Hitler hazır olduğu halde saat 12 de başladı. Altmış tabut, Rheinsdorf alanına dizilmişti. Ölenlerin ailelerinin bulunduğu sıralar siyah kumaşlara sarılmıştı. Defne dallarından yapılmış ve tabutların önüne konmuş bir çelenk üzerine su kelimeler yazılmıştı:

«Ölen arkadaşlarımıza, yas tutan ulus» tabutların yanında daha yüzlerce çelenk bulunmakta idi.

Paris 18 (Telsizle) — Gazeteler Rheinsdorf fabrikasının boğucu gaz yaptığını ve patlamanın da bu yüzden vuku bulduğunu yazıyorlar.

Trabzonda kuraklık tehlikesi kalmadı

Trabzon 18 (A.A.) — Üç gün önce ve bugün yağan yağmurlardan topraklar tam olarak kanmış, rençperlerin yüzü gülmüş, kuraklıktan dökülmesinden korkulan fındık ürünü tehlikeyi atlatmıştır.

İzmir panayırı hazırlıkları

İzmir 18 (A.A.) — İzmir uluslar arası dokuz eylûl panayırı komitesi bugün İlbay General Kâzım Diriğin başkanlığında toplanarak panayırın genel reklâmını okuduktan sonra onayladı. Ankaradan gelen afişlerle Viyanadan gelen rozet biçilmesi beğenildi. Filistin, Suriye, Mısır, Çekoslovakya, Macaristan mümessilleri de toplantıda seçildi.

Denizlide çekirge çıktı

Denizli (Hususî) — Vilâyetimizin Sonas nahiyesi Gölcük köyünde ve Sarayköy kazasının Tırkas köyü ve Çıyık dağı mıntakalarında çekirge çıkmış, ziraat müdürü ve fidanlıklar fen memuru tarafından mahsulâta zarar vermeden çekirgenin imhası için tertibat alınarak çalışmalara başlanmıştır.

Frangın geçirdiği sarsıntı

Amerikan hazinesi de bu iş için Fransaya yardım etmiş

Vaşington 18 (A.A.) — Amerikan hazinesinin, spekülâsyonun franga karşı yaptığı son hücumlarda Fransız Ulusal Bankasına yardım ettiğini söyliyen M. Morgenthau demiştir ki:

«— Bu yardım, en basit bir dürüstlük hareketi idi.»

Yardımın ne şekilde yapıldığını izah etmek istemiyen M. Morgenthau, bu yardımın Amerikan hazinesine zarar vermediğini söylemiştir.

New-York Times gazetesi bu ilgi ile şunları yazmaktadır:

«Arsıulusal bir para konferansı toplanması lüzumunu gösteren bu hareketten çok memnunuz. Hazinenin franga yardım etmek için, dolar satmak suretile iki milyar dolarlık sermayesini kullanmış olması muhtemeldir.»

Bu hareket, Amerikanın öteki uluslarla beraber çalışmak yükenine (taahhüdüne) girmesi demektir.

New-York Tribune gazetesi de Amerikanın hareketini onamakta ve Amerikanın durluktan yana olduğunu yazdıktan sonra:

«Fransız - Amerikan elbirliğinin İngiltereyi de harekete getireceğini umud ederiz.» demektedir.

Yevtiç - Musolini mülâkatı

Roma 18 (Telsizle) — Yugoslavya Başbakanı M. Yevtiç yakında İtalya Başbakanı M. Musolini ile görüşecektir

İzmirde feci bir tren kazası oldu

İzmir 18 (Hususî muhabirimizden)— Bugün burada feci bir kaza oldu. İstasyon gardöfrenlerinden Ahmed bir lokomotifin altında kalarak öldü.

Ahmed 43 yaşındadır ve dört çocuğu vardır.

Çankırıda bir yer depremi oldu

Çankırı 18 (A.A.) — Dün akşam saat 21 de hafifçe bir yer depremi olmuştur.

Sovyet Rusyada büyük bir hava gösterişi

Moskova 18 (Telsizle) — 600 Sovyet paraşütçüsü bugün 7300 metro yükseklikten hep bir arada atlamışlar ve muvaffakiyetle yere inmislerdir.

Arnavudluktaki Rum mektebleri gene açılacak

Atina 18 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Arnavudluk hükûmeti, Arnavudlukta evvelce kapatılan Rum mekteblerinin yeniden açılmasına müsaade etmistir.

M. Benes Prağda

Prag 18 (Telsizle) — Moskovadan dönen Dış İşleri Bakanı M. Benes bugün buraya varmıştır.

Mahsul vaziyeti

Ziraat Müsteşarı «Vaziyet normaldir» diyor

Ankara 17 — Ziraat Müsteşarı Atıf bu seneki mahsul hakkında şunları söylemiştir:

«— Buğday fiatlerinin yükseleceği haberleri asılsızdır. Yağmur yağmasa bile ürün (mahsul) durumu normaldir. Adana ve Trakyada bolluk vardır. Sahillerle yalnız orta Anadolunun bir kısmına yağmur yağmamıştır. Bu mıntakalarda mahsulün yüzde ellisi alınacaktır.

Fiatlerin yükselmesi arz ve taleb hareketinden ibarettir. Fiatler esas itibarile düşüktü. Bugünkü yükseliş köylüyü memnun etmektedir.»

M. Troçki

Fransadan 6 ay oturmak üzere Norveçe gitti

Oslo 18 (A.A.) — M. Troçki ile Madam Troçkinin, hertürlü siyasal faaliyet ve hükûmete karşı propagandadan uzak kalmak şartile altı ay Norveçte oturmasına izin verildiği resmen bildirilmektedir.

M. Troçki, Norveç hükûmetinin göstereceği bir yerde oturmayı kabul etmiştir.

Oslo 18 (A.A.) — Troçki Fransadan buraya gelmiştir.

Türk Kuşunda çalışmalar ilerliyor

Ankara 18 (A.A.) — «Türk Kuşu» üyelerinin çalışmaları günden güne ilerilemektedir. Yakında uçaklarla havalandırılacak plânörler üzerinde uçuş bilgisinin artırılması derslerine başlanacaktır. Derslerini iyi başaranlar için uçuş alanında bir kamp kurulacak ve sabahtan akşama kadar arasız çalışma imkânı hazırlanacaktır. Gelecek hafta içinde paraşütle atlama talimlerine de başlanmış olacaktır. Modelcilik dersleri üzerinde de uğraşılmaktadır.

Eski Andaçlardan

AĞAYOKUŞUNDA

Halid Ziya Uşaklıgil

Nişantaşı evinden muvakkat bir zaman için Gedikpaşada, Divanyoluna mevazi geniş caddede, yayvan bir evde kısmen bir yaz bakiyesini ve bütün bir kışı geçirdik. Bu ev mermer avlusile, geniş bahçesile, yalnız iki kat üzerinde müferrah odalarile bize İzmir evlerini, fakat loşluğile, duvarlarından sızan rutubetile, havadan ve güneşten mahrumiyetile daha ziyade bir aralık oturduğum Cihangirin hüzün veren, hissiyatı gamle bürüyen evine benziyordu. İlk gününden itibaren tekrar Nişantaşının velev sefertasına benzesin, mebzul güneşle dolu evine avdet edebilmeğe can atıyordum. Belki bir his bana anlatıyordu ki bu evde hayatımın en büyük matemlerinden biri vukua gelecek.

Yeni edebiyat dostlarile ve artık hiçbir şeye bakmıyarak içine atıldığım yazı hayatile en ziyade kaynaşmağa bu evde başlamış oldum; ve bilhassa Tevfik Fikreti sevmek ve ona pek derinden gelen bir hürmet ihtisasile bağlanmak vesilelerini burada iken buldum.

O, bu sıralarda babasının evinde ikamet ederdi, ve burada haftanın muayyen gecelerinde üç beş, hatta bazan beş on dost toplanırlardı. Üç kişilik toplantıların bile casuslara sermaye olduğu bu hengâmda herkes, sansarlardan korkarak kümeslerine kapanan tavuklar gibi, guguklarına siner, yahud umumî bir yer olduğu için içtima nev'inden addedilemiyen mahalle kahvelerine çıkardı. Nasıl olurdu da onun evine gidenler bu cesareti kendilerinde bulurlardı ve onlar bu çılgınlığı yaptıktan sonra nasıl oldu da etrafın her delikte bir av arıyan, karanlıkları delerek iştihalarını tatmin edecek bir ganimet bulan baykuş gözlerinden kaçabildi. Bu da ancak tesadüfün bir lûtfü idi, elbette.

Onun baba evi kendisine neler ihtar ederdi de burasını sevmezdi, burada kendisine müstakil bir hayat mı yapamazdı; ne için geniş odalarile, içinde kırk elli çiftin oynıyabileceği azim sofalarile, büyük merasim için yapılmış zannını veren merdivenlerile, her biri bir tarafa dağıldıktan sonra ortada mevcud bakayası gene kibarane hayatını dolduracak kadar mutena eşyasile bu konak ona âdeta bir zindan mesabesinde kasvet verirdi; ve her cihetinde mamuriyetin gıcır gıcır asarı gülümsüyen bu binaya bir enkaz yığını nazarile bakarak Rumelihisarının bir harabeye benziyen köhne yalısına gidebilmek için kendisini yerdi.

Hiçbir zaman onun bu muammaya benziyen hâleti hissiyesini anlıyamadım.

Misafirlerini kabul etmekte, onları izaz eylemekte öyle zarif ve zarafeti nisbetinde öyle sıcak bir hali vardı ki onun bu hayatî harimine girmek bir lezzet teşkil ederdi; fakat asıl lezzet onun musahabesinde idi. Sizi her yaprağı çevrildikçe başka bir âleme sevkeden bir tasavvur mecmuası gibi dakikadan dakikaya değişen mevzular arasında dolaştırır, ve en sükûtileri bile sohbetinin devranına çekerek âdeta sarhoş bir raks içinde döndürürdü.

Lisanı o derece meharetle kullanan, fikirlerin arasından kâğıdları delerek çemberlerden atladıktan sonra atının üstüne bir kuş hiffetile düşüvermiş bir cambaz gibi geçen bir san'atkâra pek nadir tesadüf olunur. Onun dönüp dolaşıp, şiirden, resimden, bin türlü ufak tefekten bahislere temas edip tevakkuf ettiği, ve üzerinde uzun uzun geciktiği bir mevzu vardı: Zamanın mesavisi...

O vakit idarenin her sahada bozuk, çatlak taraflarını bulur; bilhassa irtikâb ve sirkat işlerine taallûk eden bahislerde kendisini kaybeder, sanki bütün temiz fıtratının mayası birdenbire alevli bir nefesle kayarak taşardı. Böyle zamanlarda o bir şair, bir san'atkâr, zarif ve mümtaz bir natuk olmaktan ziyade hitabet kürsüsünden yumrukların sıkarak, dişlerini gıcırdatarak, köpürüp fışkırmış nefret dalgaları içinde hazırunu boğan, onları bir ateşli düman içinde kasırgaya tutulmuş yapraklar gibi çeviren bir ihtilâl hatibi olurdu. O dakikalarda, geniş alnında sanihalarını beşeriyetin fevkinde bir kaynaktan alıvermişçesine bir ziya dalgasile, biraz basık, sanki daha ziyade feverana müstaid gazabını zaptetmek ister gibi, biraz kilidlenmiş dişlerinde gıcırtıya benziyen birşeyle, ince ve solukça dudaklarında bir titreyişle o âdeta tabiî hüviyetinden çıkmış, daha yüksek, daha kavi bir cüsse ile bir mehabet almış olurdu. Bu taşan gazabının karşısında susulurdu, havalara yumruklarını havale eden bu kudurmuş hiddetin bir küçük isabetine çarpılmak ihtimalinden kaçınılırdı; ve bu sıralarda ona hafif bir itiraza kalkışmak büsbütün inşial için ufak bir teması bekliyen bulut yığınlarında müthiş tarakalar uyandıran bir kıvılcım olurdu. Kendisini kaybeder, artık kullanılacak kelimeleri, fırtınayı tahdid edecek mesafeleri bulamıyacak, göremiyecek zannolunurdu. Musahabe öyle bir feza tevlid edecek şekil almış olurdu ki dakikadan dakikaya bir yıldırımın düşmesi beklenirdi; fakat o öyle mahir, ve san'atine en sar'alı zamanlarda bile öyle hâkimdi ki artık sükûnun avdeti imkânından en ziyade ümid kesilen bir anda derhal bir lâtife bulur, içinden yıldırımlar yağacak diye korkulan bulutlardan etrafa bir inşirahın serinliklerini getiren katrelerini serperdi. Böylelikle onun meclisinden hiçbir zaman fena bir intıbala çıkılmış olmazdı.Hiçbir zaman, kendisine en az hâkim ve hiddetinin galeyanına en az murakıb olduğu dakikalarda bile, onun kulakları tırmalıyacak bir kelimeye, yahud muhatablarından birinde hemen silinmiyen bir tırnak çizgisine müsaade ettiğine vâkıf değilim. En şedid hücumlarından sonra derhal meclise şataret veren bir lâtifesi, herkesi birden zaptolunamamış bir kahkaha ile yerinden oynatan bir şakraklığı olurdu.

Onu bu hallerinde görmek müstesna bir san'at sahnesinden duyulan zevke benzer bir lezzet verirdi, galiba aramızda onu kızdırıp söyletmek için damarına basan muzibler de vardı.

O mücaleselerin alışık azasını o günün hallerile tekrar görüyor gibiyim, Hüseyin Cahid hiçbir zaman kendisini terketmiyen dalgın halile susar, dalgınlığına rağmen daima uyanık duran dikkatile en ince şeyleri herkesten evvel farkederek gülümser, Siyret yerinde duramıyarak ikidebirde kalkıp dolaşır, nerede olsa uzanıp bir uyku kestirecek yer bulmakla meşhur olan Hüseyin Suad burada bir köşede sinmiş iken söylenen sözlerden hiçbirini kaçırmadığına delâlet eden bir kelime ile musahabenin hararetini körüklerdi. Böyle, bütün bu gecelerin misafirleri, hatıramda her biri kendi hususiyetini getirerek bir geçid resmi yapıyor; ve bu misafirler Tevfik Fikretin muhitinde birbirine daha yaklaşmış, şeyhin cezbesile gözlerini yumarak ayni devran halkasının içinde nefsî mevcudiyetlerini unutup yekpare olan bir müridan halkası gibi sanki elele tutuşmuş olurlardı.

Bu musahabelerin arasında Edebiyatı Cedide erkânının kendi içtihadlarına, san'at telâkkilerine, nazımda, nesirde, velhasıl lisana taallûk eden mebahiste fikir teati ettiklerine, sanki bu sahada hususî bir ittifak şartlarını ve esaslarını tesbit eylediklerine ihtimal verenler olmuştur; ne bu celselerde, ne de nerede olursa olsun ikisinin dördünün bir araya gelişlerinde bu kabilden bir anlaşma olduğuna inanmak çocukça bir zehab olur. Onların ne menşelerinde, ne san'atlerinde, ne yazdıklarında, ne hayat tarzlarında müşabehetlerden ziyade farklar olduğuna dikkat etmek lâzımdır. Edebiyatı Cedide denen hareketi edebiyede onları birleştiren yalnız birşey vardı ve ancak o şey yazdıklarına hâkim olan rabıtayı vücude getirirdi: Zevk... Münhasıran san'atten alınan zevkte müttefiktiler, ayni şeyleri beğenirler, ayni şeylerden uzak kalırlardı. Birleşmek için bu kâfi idi.

Bir kere birleşince, ve bir kere birbirinin san'atinden telezzüz edince ondan sonra aralarında diğer bir rabıta peyda oldu ki bu da daima beraber yaşayıp ayni ihtisasat içinde yoğurulan bütün fıtratlarda görülen zarurî bir hâdisedir: Birbirinden teessüryab olmak, aralarında birinden ötekine giden bir nevi meddü cezir husule gelmek...

Garblilerin «birbirine benziyenler buluşurlar» sözünü tersine çevirerek «birbirile buluşanlar benzeşirler» şekline tahvil edersek ayni kuvvette bir hakikat ifade etmiş oluruz.

HALİD ZİYA UŞAKLIGİL

HEM NALINA MIHINA

Eğlence yerlerinin pahalılığı

Hükûmetin giriştiği ucuzluk savaşında, biraz da, eğlence yerlerini ucuzlatmağı düşünmek lâzımdır. Bizde, halkın eğlenmesi adeta bir lüks telâkki edildiği için bütün eğlence yerlerinden, mümkün olduğu kadar fazla, vergi ve resim alınır. Bu yüzden eğlenmek, halka çok pahalıya malolduğu gibi eğlence yerleri de birbiri peşinden kapanıyor.

Şimdi, Florya plâjını imar ediyoruz, buraya ecnebileri getirmeği düşünüyoruz; fakat eğlence yerlerindeki pahalılık devam ederse, unutmıyalım ki bizden çok muktesid ve hesabî olan ecnebiler, pahalı yerlere gelmezler, daha ucuz plâjları tercih ederler. Esasen denizi olmıyan Merkezî Avrupaya nazaran, İstanbul Romanya ve Bulgar plâjlarından daha uzaktır. Bu yüzden gidip gelme yol masrafının daha fazla olduğunu da gözönüne alarak İstanbulu daha ucuz yapmağa çalışmamız lâzımdır. Bunun için de evvelâ, eğlence yerlerinden alınan vergi ve resimleri indirmeli, sonra, buralarını, ihtikâr yapılmaması için, sıkı bir kontrola tâbi tutmalıdır.

Eğlence yerlerinin gelişmesine mâni olan müşkülâtı da ortadan kaldırmalıdır. Çünkü bütün devlet ve belediye daireleri, eğlence yerlerini sıkıştırmaktan adeta zevk alırlar. Bir misal:

Süadiye ve civarını bu kadar şenlendiren Suadiye plâjı kazinosuna bu yaz, sinema konulmuştur. Geceleri, müşterilere sinema gösterilmektedir. Bunun için de müşterilerden duhuliye alınmadığı gibi meşrubata zam da yapılmamıştır. Maksad, sırf rağbet ve müşteri kazanıp bu masraflı müesseseyi yaşatmaktır. Birkaç gece böylece sinema gösterildikten sonra, maliye memurları, müesseseye, sinema gösterdiği için duhuliye koymak ve bilet kullanmak mecburiyetinde olduğunu bildirmişler ve ceza yazmak üzere zabıt tutmuşlardır.

Müessese, kanunun duhuliye ile girilmesi mutad olan yerlerde bilet kullanılmasını emrettiğini ve kazinonun duhuliyesiz olduğunu iddia etmiştir. Memurlar da kanunda «sinema, sirk ve tiyatro gibi» ibaresi mevcud olduğunu ileri sürerek sinema gösterilen yerin sinema addedileceği ve bilet alınması lâzım geldiği fikrinde bulunmuşlardır. Sonunda Suadiye kazinosu cezaya çarpılmıştır.

Ben, burada hangi tarafın haklı olduğunu tetkik edecek değilim. Maksadım, Suadiyede kurulmuş olan medenî bir eğlence yeri ile plâjın ve emsalinin kapanmasını değil; yaşamasını ve genişlemesini sağlıyacak (temin edecek) bir yol tutulması lâzım geldiğini söylemektir. Florya-da modern bir plâj kurmağa çalışırken hem mevcudların hem de kurulacakların yaşamaları çaresini de düşünmek gerekmez mi? Bu da, ancak, eğlence yerlerini fazla sıkmamakla olur.

Bu gibi yerlerin ucuzluğu, genişlemelerini, güzelleşmelerini mümkün kılar, o zaman şehir şenlenir, ecnebiler gelir, halk viraneliklerden uzaklaşarak bu gibi yerlerde medenice eğlenmeğe alışır ve... hükûmet te işlemiyen, kapanan müesseselerden alamadığı vergileri çok daha fazlasile almış olur.

Bizim, şöyle böyle, alelâde eğlence yerlerimizin Avrupanın en lüks eğlence yerleri kadar pahalı olduğunu ve bu pahalılığın halkın eğlenmesi, vergi randımanı ve o kadar istediğimiz seyyah getirmek bakımlarından zararlı olduğunu unutmamalıyız.

İngiltere M. Makdonaldi Amerikaya gönderiyor

Londra 18 (Telsizle) — Mister Makdonaldın yakında fevkalâde elçi unvanile ve hususî bir memuriyetle Amerikaya gideceği haber alınmıştır.

Yumurcağın muziblikler

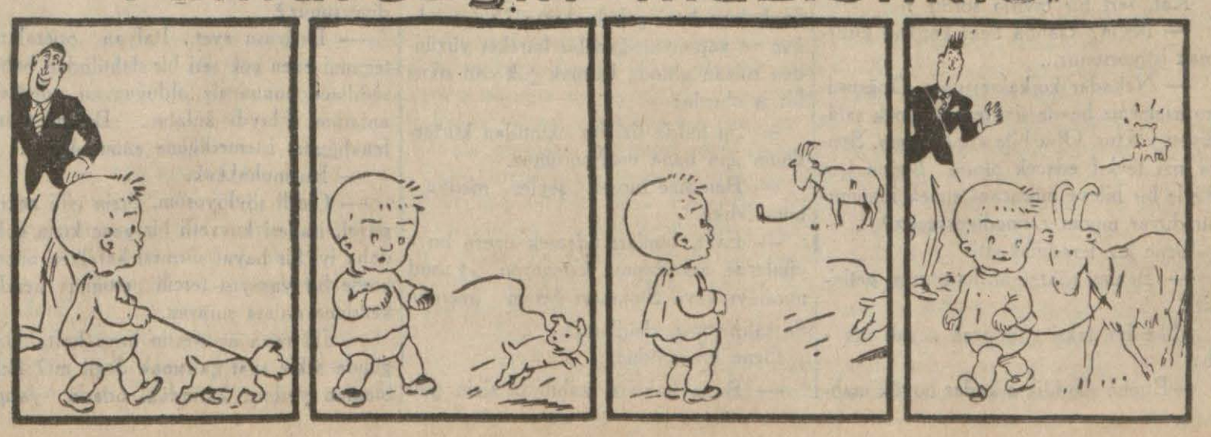

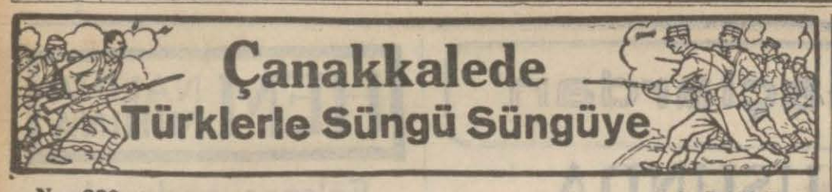

No. 220 A. DAVER

Kışın gelip çatması Fransızları, yer altında bir şehir vücuda getirmeğe mecbur etmişti

Sarı Runun hatıralarından

Kış yaklaştığı için karada bazı ıslahata başlandı. Son model kemerli ve şekilleri dolayısile metro (burada, metrodan maksad Paristeki yeraltı tramvaylarının tünelleridir) ismi verilen tahkim edilmiş sığanaklarla yeraltında bir şehir yapılmasına başlandı. Kereste, yem ve yiyecek taşımak üzere Mısırdan gönderilen eşekler için yeni yollar açılıyor. Fırtına yüzünden Mundrosla muvasalamızın kesilmesi gözönünde bulundurularak erzak ve mühimmat depo edildi.

Karargâha, kazematlar ve kalenin aşağısında yeni yapılan barakalarda bulunan seyyar hastanelere elektrik yapılıyor. Büyük avluda iki elektrik grupu çalışıyor. Yemek salonları mükemmel surette döşendi, dayandı.

Bütün bunlar, Türklerin beş kilometro uzağında yapılıyor. Adeta inanılmıyacak şeyler.

Türk bataryalarının kaçırdığı fırsat

12 teşrinisani — Lord Kiçner geldi. Biz avluda görüşürken uzun boylu olan Lard ve yanında General Brülar geldiler. Generalin kazemati civarında parçalanmış olan büyük Türk topunun yanına gelince rampaya çıktılar ve dürbünlerle Asya sahilini tarassuda başladılar. İntepedeki Türk bataryaları kendilerini dostça süzenleri göremiyerek büyük bir fırsat kaçırdı. Lordla general avluya geçerek sahile ve iskeleye gittiler. Lord Kiçner seferî elbise ile idi. Hâki ceket, külot, çizme, sarı manevra kemeri.

1911 - 1912 senesinde kendisini Kahirede komiser olduğu zaman görmüştüm. O zamandanberi biraz şişmanlamış ve yürüyüşü ağırlaşmıştı. Arasıra bastonuna dayanıyor ve farkolunmıyacak kadar hafifçe topallıyordu. Bununla beraber 66 yaşında olmasına rağmen, gene fevkalâde dinçti. Ömrünün çoğu Hindistanda, Sudanda ve Cenubî Afrikada geçmişti.

Evvelce gördüğüm ve hatırımda kalmış olan siması değişmemişti. Temel direği gibi kalın bir boyun, göze çarpan çizgilere malik bir baş, kalın ve düşük bıyıklar ve yakaladığını kolayca bırakmıyacak gibi görünen kuvvetli bir çene. Yanında vaktile Mısır Hıdivinin yaveri ve şimdi iskele mevkiinin kumandanı olan küçük miralay Vaşon yürüyor. Talih onu bu sabah eski kumandanile buluşturdu.

Bunların arkasında İngiliz mıntakasının bütün generalleri geliyordu. Birdvud hepsinden genc ise de terbiye ve liyakat itibarile diğerlerine faikti. Lord Kiçnere benziyen Davi, bunun erkânıharbiye reisi, Baui ilâ... vardı. Bunların arasında tanıdığım bir sima daha mevcud: Mısır İngiliz kuvvetleri Başkumandanı General Maksvel. Bunun Çanakkalede olduğunu bilmiyordum. İhtimal raporunu vermek üzere mareşal tarafından çağırılmıştı. Mısırda bulunduğum zaman Kahirenin en ziyade tanınmış simalarından biri olan Kiçner, Vatson, Maksvel, Elcezirenin - Kahirenin karşısında bir ada olup Avrupalıların gezme yeridir - tenezzüh ve spor hatıratını uyandırdılar.

Kasrı Dübara sarayının - Kahirede İngiliz fevkalâde komisetinin dairesidir - Şimdiki fisafiri olan Sir H. Mak Mahan bu muhariblerin arasında tezad teşkil etmemek için askerî üniformasını giymişti. Generaller gurupunu iskeleye kadar takib ettim. Orada bunları İmroza götürmek için bir yat bekliyordu. Lord Kiçner iri vücudünü hafifçe iğerek General Brüların elini samimiyetle sıktı. Ben de son defa olarak hepimiz için muvaffakiyet temenni eden miralay Jirodonu teşyi ettim. Mukadderatımızı tayin edecek olan zatın bugünkü teftişi kısa idi. İngiliz cephesinde neler gördüklerini bilmiyorum. Fakat bizim cephemizi dolaşmadı. Ancak bir saat kadar ordugâhın bir kısmını gördü.

Filhakika Lord Kiçner birden kusurları göze çarpan cepheyi teftişten ziyade generallerle müzakere etmek suretile kararını verecek, görüşeceği generaller arasında yarımadayı buşaltmadan ziyade muhafaza etmek fikirlerine tesadüf edecektir. Vaziyeti olduğu gibi görebilmek için burada cereyan eden vak'alardan vazgeçmek harekâta iştirak edenler için güç bir iştir. İnsan arzusuna rağmen yapılan büyük fedakârlıkların tesirlerine kapılıyor. Bu fedakârlıkların mükâfatını kaybetmekten dolayı kalbi kan ağlıyor. İşte bu sebebden dolayı fikirleri sorulan generaller bu hareketin hal ve zamana muvafık olmadığı meselesini tetkik etmek istiyorlar ki hareketin imkân derecesini tayin etmek hususunda generaller hâkim iseler de bu tetkik meselesinde hükûmetler şüphesiz daha ziyade salâhiyet sahibidirler.

Yalnız General Monro henüz yeni geldiği ve muhitin tesirlerine kapılmadığı için bu hareketi mümkün görüyor. Diğerleri o kadar fedakârlıkla zaptolunan yerlerin yavaş yavaş bırakılmasına taraftar değildirler.

Halbuki kapana kısılmış olan 100,000 kişilik bir Fransız - İngiliz ordusu burada dururken bundan pek uzak olmıyan Selânik ordusunun vazifesini yapabilmek için takviye kıtaatı beklemesi şüphesiz pek garibdir.

Ordumuz bulunduğ umevkide hiçbir şeye yaramadığı gibi civarındaki orduya da yardım edemiyor.

Tahliye hazırlıklarını nasıl gizliyorlar?

14 teşrinisani — Bugünkü karar üzerine General Brüların aşağıdaki emri neşredildi:

14 teşrinisani 1915

Karargâh

Tamim numara: 158

«İngiltere Harbiye Nazırı Lord Kiçner dünkü ziyaretinde ileri hatları dolaşamadığından dolayı esef etmektedir. Fransız askerlerinin Çanakkaleye geldiklerindenberi gösterdikleri cesaret ve yaptıkları hizmetten dolayı en samimî teşekkürlerini bildirmeğe beni memur etti. Bu büyük zatın ağzından çıkan bu kıymetli takdirler kıtaatımız için en büyük mükâfat yerini tutar. Bu takdir, cesur İngiliz kıtaatile yanyana olarak ileride yapılacak muannidane ve kahramanane vazifeler için de bir teşvik vesilesi olacaktır.»

Son cümle burada kalacağımıza delâlet ediyor. Bu hususta generalin bizim kadar ileri gitmediğini ve hükûmetlerin bile ayni halde olduklarını zannediyorum. Çanakkale kuvvei seferiyesinin ileride yapılacak muannidane ve kahramanane vazifeleri hakkında General Brüların ısrarı bilhassa hizmetlerdeki gevşekliği kaldırmak, şimdilik lüzumsuz ümidler uyandırmamak maksadına müstenid olsa gerektir.

17 teşrinisani — Fevkalâde şiddetli bir fırtına. Burada gördüklerimin en şiddetlisi. Ayın on beşinde başlıyarak bugün en fena şeklini aldı. Rüzgâr o kadar kuvvetli idi ki büyük meydanı geçmek için zorla yürüyebiliyorduk. Deniz o kadar dalgalı idi ki sahile doğru sathı mailden geçen yolun düzlüğe indiği yere kadar su serpintileri geliyordu.

(Arkası var)

Dikkatler

Hayat ucuzluğu için bir iki söz

Bu yıl, birbiri arkasından hayatı ucuzlatmak için atılan adımların değeri uzun uzun yazıldı. Ben de bu uzun yazılara bir iki kısa söz eklemeği düşündüm; eğer ihtiyacları birer birer gözönüne koyarsak aralarındaki nisbetsizlik göze çarpar: Günde bir lira kazanan bir adamın lirasının satın alabildiklerini bir sayalım. Bu liraya ekmek, tuz, sovan, bulgur girer. Üstarafı fasulyeden de başlamak üzere, pirinç, yağ, et ucuzlatılmış olan şeker bile kolay kolay giremez. Bu lira, yalnız ekmek ve tuz gibi ucuz olan maddeler için kazanılmış olsa denecek bir sözümüz olamaz.

Belki bu bir liraya et, yağ, şekerden başka kira, üstbaş, yol parası ve diğer şeyler giremiyecek ve yurddaş birisinden birisini kaldırmağa kalkacak, ev diye bir karanlık izbede oturacak, rubasını yenilemiyecek, evile işi arasındaki yol uzun da olsa tramvaya binemiyecektir. Görülüyor ki lira, dört beş yiyecek maddeyi alabildiği halde diğerlerini kucaklıyamıyor.

Bu, ayrı ayrı maddeler arasındaki nisbetsizlikten doğuyor.

Tren ve vapur ücretlerinden biraz daha inmekle, etten Belediyenin (sağlık aleyhine) aldığı vergiyi ya başka şeyden çıkarmak veya indirmekle hayat nisbetsizliğini kaldırmak çağı da gelmiş olsa gerektir. Eğer böyle bir iki adım daha atılırsa o vakit kiralar da kendiliğinden inmeğe başlar, eğer inmezse devlet haklı olarak indirtebilir. Şeker ve tuzu, köylü ve şehirliden ufak kazançlıların kesesine indirmeğe savaşan devletimizden bu diğer adımları da ümidle bekliyoruz. V. Ö.

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye çağırış

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

1 — Gayriislâm 328 ve 329 doğumlularla şimdiye kadar askere gitmemiş gayriislâm 316 dan 327 dahil doğumlular askere gideceklerdir.

2 — Çağırılan bu erlerin şubede toplanma günü 25 haziran 935 günüdür.

3 — Bedel vereceklerin nihayet 24 haziran 935 akşamına kadar bedelleri kabul edilecektir.

4 — Bu erler 22 haziran 935 saat 9 da şubeye gelerek yoklamalarını yaptıracaklardır.

***

Üsküdar Askerlik şubesinden:

328, 329 doğumlu gayriislâm eratla 316 ve 328 doğumluya kadar bakaya kalmış olan gayriislâm erat 24 haziran 935 pazartesi günü sevkedilmek üzere Üsküdar Askerlik şubesine gelmeleri ilân olunur.

***

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — Gayrimüslim erattan 316, 327 doğumlulara kadar sevkedilmemiş olanlarla 328 ve 329 (dahil) tamamen sevkolunacaklardır.

2 — Bu doğumlulardan bedel vereceklerin bedelleri 24/6/935 akşamına kadar kabul olunacaktır.

3 — Sevk için şubede içtima 25/6/935 saat 9 dur.

***

Fatih Askerlik şubesinden:

Askerî orta ehliyetnamesi olanlardan her ne sebeble olursa olsun sevkedilmiyenlerle 330 doğumlu ve bunlarla muamele görenler ehliyetname, nüfus ve mekteb şehadetnamelerile birlikte 1 temmuz 935 günü saat 9 da şubeye gelmeleri, aksi takdirde haklarında kanunî muamele yapılır.

Ekonomi

Banka ve sosyeteler 1934 de ne kazandılar ?

Muhtelif bankaların ve sosyetelerin geçen seneki kazancları ve verdikleri temettü hakkında malûmat

Memleketimizdeki bankalarla sosyetelerin 1934 yılındaki kazanclarile hissedarlarına tevzi ettikleri temettü miktarı hakkında tetkikatta bulunduk. Aldığımız malûmatı aşağıya yazıyoruz:

İsmi	Sermayesi	934 kazancı	Hisse başına tevzi ettği temettü
İş Bankası	5,000,000	675,705	88
Osmanlı Bankası	20,000,000	Bankanın umumî heyeti henüz toplanmadığı için kazancı belli değildir.	
İmar Bankası	1,000,000	104,925	43
Terakkii Servet Bankası	2,000,000	14,630	35,75
Adapazarı Bankası	400,000	43,912	100
Emlâk ve Eytam	20,000,000	68,576	—
Akhisar tütüncüler bankası	1,000,000	37,514	120
Merkezî İktısad Bankası	250,000	13,004	50
Selânik Bankası	1,658,000	54,326 (Zarar)	—
Şirketi Hayriye	200,000	13,000	175
Tramvay şirketi	27,000,000 (İsviçre Fr.)	62,937 (İsviçre Fr.)	—
Umumî Sigorta	550,000	70,650	88
İttihadı Millî Sigorta	200,000	39,444	180
Şark Sigorta	200,000	6,558	30
Anadolu Sigorta	500,000	64,396	150
Millî Reasürans	1,000,000	184,432	40
Aslan Çimento	560,000	187,252	150
İtihad Değirmencilik	169,996	67,857	100
Karamürsel Mensucat	250,000	71,971	90
Trakya Şeker	3,000,000	698,243 (Zarar)	—
Bomonti - Nektar	8,000,000 (İsviçre Fr.)	108,548	120
İstanbul Havagazi	1,591,500	14,828	—

Yukarıda gösterilen kazanc miktarlarına ayrılan ihtiyat akçeleri veya şirket sermayelerine ilâve edilen miktarlar ve yahud yeni alınan bina ve vasıtalar dahil değildir. Bu meyanda Trakya Şeker şirketi ençok iş yapan bir müessese olduğu halde hükûmete verilen bilânçoda gösterilen zararın, fabrika için yeni yapılan tesisat ve inşa edilen binalardan ileri geldiği söylenmektedir.

Ecnebi müesseselerden bir kısmı ise henüz bilânçolarını vermemişlerdir. Bu itibarla hisse başına verecekleri temettü miktarı da malûm değildir. Hükûmet bunların hesablarını Türk parasına çevirmelerini istemiş ve bilânçolarını kabul etmemiştir.

Yukarıda yazdığımız cetvel şirketlerin resmî makamlara verdikleri bilânçolardan ibarettir.

Yaş sebze ve meyva ihracatı

Dışarıya yaş meyva ve sebze satışının bir elden idaresi için çalışmalar ilerlemektedir. Türkofis yaş meyva ve sebze ihracatının artırılması için Ekonomi Bakanlığından tecimenlere prim verilmesini, kredi teminini ve taşıma işlerinin kolaylaştırılmasını istemiştir. Buna mukabil tecimenler de Türkofisten yaş meyva ve sebzelerimizin buradan doğrudan doğruya ve hiç vagon kesilmeden gönderildiği yere gönderilmesini istemişlerdir. Tecimenler, prim verilmesi ve kredi temini işini pek te önemli (mühim) görmemektedirler.

Kahve ve çayın istihlâk vergisi

İstihlâk vergisi kanununda yeni yapılan değişiklikler arasında kahve ve çayın istihlâk resmine de onar kuruş zam yapılmıştır. Geçen sene istihlâk vergisinde çaya 50, kahveye 20 kuruş istihlâk vergisi konulmuştu. Bu suretle kahvenin istihlâk vergisi 30, çayın vergisi 60 kuruşa çıkmıştır.

Japonyanın harb bütçesi

Londra 18 (Telsizle) — Japonya harbiye ve deniz bütçesini 1931 yılına nisbeten üç misline çıkarmıştır.

T. i. C. i.

EŞYA PİYANGOSU
BU PAZARA

Taksim stadında saat tam 14 de

MACAR – TÜRK Güreşinde

Hükûmet murakıpleri kontrolunda

ÇEKİLİYOR

Piyangoda hediye kazanamıyanlar, teselli mükâfatı olarak hafta içersindeki bir seri millî güreşlere parasız gireceklerdir.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

18,30 jimnastik, Azade Tarcan - 18,3 fransızca ders - 19,20 dans musiki (plâk) - 19,30 haberler - 19,40 Halid monoloğ - 20 konferans - 20,30 stüdyo orkestrası konseri - 21 radyo caz ve tango orkestraları, (şan) Emine İhsan 21,30 son haberler, borsalar - 21.40 Atı (şan) - 22 plâk neşriyatı

VİYANA:

18,10 orkestra ve Şan konseri - 20,1 ulusal yayın - 21,05 edebî yayın - 22,1 gramofonla ve orkestra ile Franz Lehardın eserleri - 23,15 eğlenceli konser - 23,45 oda musikisi - 24,30 İsperanto yayını 24,45 konuşma - 1 gramofonla dans havaları.

BERLİN:

17,35 kadınların zamanı - 19,05 oda musikisi - 20,05 haberler - 20,25 eğlenceli musiki - 20,45 günün akisleri - 21,0 haberler - 21,20 Alman merkez istasyonu - 21,50 eğlenceli musiki - 23,0 haberler - 23,35 Kolonyadan nakil

BUDAPEŞTE:

18,35 işçiler korosunun konseri-20,1 piyano konseri - 20,50 facia: Banban 22,45 haberler - 23,05 Şan konseri 23,45 bir aylık haberler - 24,05 Çingene musikisi - 1,10 haberler.

TULUZ:

20,05 şarkılar - 20,25 halk orkestrası - 20,50 filim musikisi - 21,20 salon orkestrası - 22,05 radyo fantezisi - 22,40 operet orkestrası - 22,50 «Don Juan» operasından parçalar - 23,25 Viyana orkestrası - 23,50 dans havaları - 24,40 askerî bando - 24,50 şarkılar - 1,05 radyo fantezisi - 1,25 filârmonik orkestra.

VARŞOVA:

17,20 gramofon - 18,05 mandolin konseri - 18,40 oda musikisi - 19,20 mektebliler korosu - 19,50 gramofon - 20,55 Şumanın şarkıları - 21,15 salon orkestrası - 21,50 haberler - 22,05 konser Şopenin eserleri - 22,45 sonatlar - 23,15 ağır musiki.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Mehmed (Büyükada), Tanaş (Heybeli), Ali Kiza (Sirkeci), Obeyd (Cağaloğlu), Sıtkı (Lâleli), Hikmet Cemil (Küçükpazar), Üniversite (Vezneciler), Nuri (Aksaray), Erofillos (Samatya), Hamdi (Şehremini), Arif (Karagümrük), İstefan (Bakırköy), Emilyadi ((Fener), Halk (Hasköy), Merkez (Kasımpaşa), Receb (Beşiktaş), Karaköy (Karaköy), Nargileciyan (Şişli, Şafak sokağı), Dellasuda (Taksim), Ertuğrul (Taksim), S. Barunakyan (Yenişehir), Faik İskender (Moda), Mahmud (Kadıköy, Altıyol), Ömer Kenan (Üsküdar, Çarşıboyu).

Acele kiralık kat

Cağaloğlunun en iyi bir yerinde lüks katta dört oda ayda on beş liraya kiralıktır. Matbaamızda Bay Abdullaha müracaat.

20 HAZİRAN ÇARŞAMBA
SAAT 17 de
Büyükada da 23 Nisan caddesinde Elektrik şirketi şubesinde Elektrik fırınının tatbikatı gösterilecek ve bu meyanda, gelenler arasında kura çekilerek, bir
ELEKTRİK ALETİ
HEDİYE EDİLECEKTİR
Bu ders Bayanlara mahsustur.

" Cumhuriyet „ in bölemi : 8

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut *Yazan: Edgar Vallas*

Mike bundan sonra Moya ile babasını selâmladı. Genc kızı kolundan tuttu. Beraberce çıktılar.

Lord Flanboroh ile kızı şaşkın şaşkın birbirlerinin yüzlerine bakıyorlardı.

—2—

Esrar peşinde

Lord Flanborohun evinden ikisi beraber çıktılar. Genc kız kapının önünde bir taksi beklemek üzere küçük valizini yere koydu. Mike:

— Eğer işiniz yoksa benimle yemeğe geliniz! dedi.

Kat, sert bir tavırla sordu :

— Niçin? Galiba beni kapana kıstırmak istiyorsunuz...

— Nekadar korkakmışsınız. Doğrusunu isterseniz bende sizi tevkif etmek salâhiyeti yoktur. Olsa bile arzu etmem. Sonra sizi tevkif edecek olsam bunun için böyle bir hileye müracaat etmek lüzumunu duyar mıyım zannediyorsunuz?

Genc kız tereddüd etti:

— Benim şöhretimi hatırınıza getiriniz!

Mike bir taksi çağırarak cevab verdi:

—Bunun şimdilik o kadar büyük mahzuru yok!

Civardaki küçük lokantalardan birinde, havası noksan, fakat müteaddid ampuller sayesinde ışığı oldukça bol bir bodrumda yemek yediler.

Mike bir aralık:

— Şimdi Kat, söyleyiniz bana, dedi, Lord Flanborohun evinde nasıl bir oyun oynamak istiyordunuz?

Genc kız bu suale cevab vermek istemiyerek başka bir mevzua atladı:

— Doğrusunu isterseniz gerdanlığın kayboluşu beni çok korkuttu! Yapmadığım ve yapmıyacağım bir hareket yüzünden suizan altında kalmak çok can sıkıcı bir iş olurdu:

— Şu halde sizi bu sıkıntıdan kurtardığım için bana medyunsunuz.

— Ben size birçok şeyler medyunum Mike.

— Evet, bunları ödemek üzere bu günlerde arkadaşınız Gregoriyi, yahud miralayı veya Stokmarı benim üzerime de saldırttınız, değil mi?

Genc kız güldü:

— Bana bakınız, zabıtada sizin gibi müfettişler olmasa biz çoktan yok olurduk. Sizler bizim için bir nevi paratonersiniz! İşte bu sebeble biz daima sizin sağ kalmanızı ve sıhhatte olmanızı isteriz. Sizin öldüğünüz gün Krim Stritin matem tutacağına emin olunuz!

— Anlaşıldı, siz beni sinirlendirmek istiyorsunuz.

Genc kız Mikeye alaycı nazarlarla bakıyordu.

— Demek benim Lord Flanborohların yanına niçin kapılandığımı merak ediyorsunuz?

— Doğrusu evet.. İtalyan operaları teganni eden çok seri bir daktilodan bahsedilince bunun siz olduğunuzu derhal anladım. Haydi anlatın.. Benim sizin fenalığınızı istemediğime emin olunuz.

— Bu muhakkak.

— Ciddî söylüyorum. Sizin gibi zeki, güzel, iradesi kuvvetli bir genc kızın çok daha iyi bir hayat sürmesi kabilken niçin böyle bir yaşayışı tercih ettiğini kendi kendime daima sorarım.

— İki veya üç sterlin lirası haftalıkla günde sekiz saat çalışmak değil mi? Bir binanın yedinci katındaki odada yatıp kalkmak... Sabahları yıkanmak için sıra beklemek. Sonra titiz, aksi bir adam olan patronun odasile kendi masanız arasında mekik dokumak. Daha iyi bir yaşayış dediğiniz bu mudur? Ben bunun her türlüsünü tecrübe ettim. Fakat doğrusu hiç hoşlanmadım Mike!

Genc kız, müfettişin gözlerinin içine bakarak ilâve etti:

— Pekâlâ bilirsiniz ki bir kadının yaşayış şartları erkeğin yaşayış şartlarının ayni değildir.

Erkekler kadınların güzel gözleri için hiçbir şey yapmazlar. Bir erkek kendi cinsinden olan arkadaşına ödünc para verir. Ondan ödünc verdiği paranın iadesinden başka hiçbir şey istemez. Fakat bir büroda çalışan bir daktilo, meselâ ben şeften, yahud veznedardan veya bir başka arkadaştan beş liralık bir banknot ödünc alacak olursam bu ödünc almanın ertesi cumartesi günü bir akşam yemeğine daveti intac edeceğine emin olabilirsiniz. Birisi bize iki lira borc verirse yalnız o paranın iadesini istemekle iktifa etmez. Bizden en mukaddes prensiplerimizden feragat etmeyi, yalan söylemeyi ve daha birçok şeyler yapmamızı da ister.

Mike hiç cevab vermedi. Verecek cevab da yoktu. Yemek parasını ödedi ve bir taksiye kadar genc kıza refakat etti. Ayrılırlarken:

— Arzunuz veçhile yaşayiniz! dedi. Yalnız bir gün sizi derdest için evinize gelmeğe beni mecbur etmemenizi temenni ederim.

Kat arabaya atladı. Gülerek elini salladı ve gözden kayboldu.

Mike kaldırım üstünde genc kızın sözlerini düşünerek beş dakika hareketsiz kaldı. Sonra yürümeğe başladı. Raporunu yazmağı unutmuştu. Acaba bunu Skotland Yarda mı yazsa iyi olacaktı, yoksa Lordun evinde mi? Mike ikinci şekli daha münasib buldu ve yeni ziyaretile öğle uykusuna yatmış olan Lord Flanborohu hayrette bıraktı. Fakat Mike âdeti hilâfına o kadar hürmetkâr bir tavırla konuştu, o kadar okşayıcı sözler söyledi ki Lord Polis müfettişinin ikinci ziyaretini hiç te lüzumsuz bulmadı.

— Moya sokağa çıktı.

(Arkası var)

Hava tehlikesi ve hamiyetli vatandaşlar

Istanbul esnafı senede 200,000 lira verecek

Cemiyet başkanları dün Hava kurumuna yardım için toplanarak konuştular

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Ikinci kol: Birleşik büro.

Üçüncü kol: Balıkçılar cemiyeti.

Birleşik büro dışında kalanlar da beşer kişilik kollar yaparak çalışacaklardır. Birleşik büro dışında kalan kasablar, celebler, deri sepicileri, kunduracılardır.

Bu toplanışa göre esnaf cemiyetleri heyeti idarelerile yedek üyeleri 700 kişi kadar tutmaktadır. Bu 700 kişi her sene adam başına 20 lira vermeği taahhüd etmişlerdir. Bu taahhüd senede 14 bin lira kadar tutmaktadır. Cemiyetlerin geriye kalan üyeleri de kendi vaziyetlerine göre yardımda bulunacaklardır. Hepsinin toplu olarak yardımları senede (200) bin lirayı bulacaktır.

Dünkü toplantıda bu karar verildikten sonra Berberler Cemiyeti reisi İsmail Hakkı söz istemiş ve ezcümle demiştir ki:

«— Bütün cemiyet başkanları arkadaşlarıma bir teklif yapmak isterim: Cemiyetlerimizin varidatlarından yüzde onunu Hava Kurumuna verelim. Bizim vereceğimiz bu para memleketi yarın, öbür gün hava tehlikesinden koruyacaktır. Fikrimi kabul ediyor musunuz?»

Balıkçılar cemiyeti namına söz alan Ali de kürsüye gelerek balıkçıların Hava Kurumunu 10 senedenberi düşündüklerini, şimdiye kadar (120) bin lira verdiklerini bu para ile bir tayyare alındığını daha da alınacağını cemiyetin her sene (10) bin lira üzerinden yardıma devam edeceğini söylemiş, bütün cemiyetlerin de Balıkçılar Cemiyeti gibi çalışmalarını istediğini anlatmıştır.

Bu sözler alkışlarla karşılanarak toplantıya nihayet verilmiştir.

Kazez vapur acentası 200 lira teberru ve 50 lira taahhüd, Tahtakale mukavva Limited şirketi 50 lira teberru, 20 lira taahhüd, İskenderiyede bakkal Ahmed 25 lira teberru, kumusyoncu Hügo Herman 30 lira taahhüd, çorapçı Mehmed Âdil 20 lira taahhüd etmişlerdir.

Yeni teberrular

Bugün Ermeni patrikhanesinde Ermeni vatandaşların Hava Kurumuna yardımcı üye yazılmaları için bir toplantı yapılacak, pazar günü de bütün Ermeni kiliselerinde bu hususta vaizler verilecektir.

Mersin Liman şirketi 2,000 lira verdi

Mersin 18 (A.A.) — Mersin liman sosyetesi hava kurumuna 2000 lira veritte bulunmuştur. Şimdiye kadar toplanan para 15 bin lirayı bulmuştur. Geçen gün bir Türk kadını boynunda yıllardanberi sakladığı biricik beşibiryerdelerini vererek hava tehlikesine üye yazılmıştır.

Bulancakta

Giresun 18 (A.A.) — Bulancak ilcebayının başkanlığında Halk Partisinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantılarda köy muhtarlarından ve köylülerden de bir çoğu bulunmuş ve hava tehlikesini bilenler kurumuna üye yazılmasına başlanmış ve bu iş için bir çalışma kolu da seçilmiştir. Bulancakta üye yazma işi hızla devam etmekte ve yardım tutarı her dakika büyümektedir.

Yeni üyeler

Ankara 18 (A.A.) — Hava tehlikesini bilen üye listesi:

Hüseyin Kocapaşazade Mersin 50, Şefik Soyda 30, Sıddık Seydavi 50, Halil Debbağ ve Satiyel 50, Mülhem 50, Şevket 100, Fuad Osman ve ortakları 20, Ali Rıza 50, Müftizade Sadeddin 30, Yusuf İşkera ve Çorç Satıl 40, Piyer Selvelli yardım 5 ve 20, Vital İsteromca 20, H. Özdemir ve ortakları 30, Çerkes Hüseyin Yarıdım 30 taahhüd 20, Mehmed Selçuk 20, Bilânlı Mehmed Emin 20, Şükrü Sömen 25, Ahmed Tarsuslu 20, Aalanyalı Mustafa Yardım 60 ve 20, Ömer Uysal yardım 20 ve 20, İrfan Tankut 20, Hindi oğlu Şükrü 20, Aziz Ferruh 20, İstifan Mihal 20,M. Şeref30, Mustafa Yunus yardım 75 ve 25, Ali İhsan yardım 30 ve 20, Mehmed ve İsmail Saydavi yardım 20 ve 20, Ahmed Yörük 20, Hacı Halil oğlu Ali yardım 10 ve 20, İbrahim Hakkı yardım 25 ve 25, Ömer Maşta yardım 75 ve 25, Ali Karyars 20, Necib Haddad ve biraderleri yardım 60 ve 40, Şefik Turfan 20, Tevfik ve Mehmed Kara yardım 80 ve 20, İbrahim Hakkı 20, Vanlı Mehmed 20, Ahmed Lûtfi yardım 50 ve 20, Ali Ekrem ve biraderleri yardım 30 ve 20, Hacı Abud ve M. Ali 20, Osman Enver 30, Helvacızade Durmuş 20, Mustafa Şaman yardım 30 ve 20, Hüseyin Uzun yardım 60 ve 40, Şerif Gündüz yardım 5 ve 20, Mehmed Musa Karafakizade yardım 30 ve 20, Mahmud yardım 30 ve 20, Fazıl Tütüner 25, Şükrü Peşkeroğlu 20, Hacı Salih ve A. Gafur 30, Gani 60, Şükrü Rüstem yardım 5 ve 20, İlyas Nakkas ve biraderleri 50, Şükrü Diyab 30, Mitram Kasabcı 20, İbrahim 20, Ahmed 20, Suphi Kanay 30, Ahmed Niyazi 20, Hasan Gazali 20, Mehmed Ali 20, Ömer Hazinedar 20, Kâmil 20, Süleyman oğlu Mahmud 20, Mehmed oğlu Said 20, Ahmed Selim 20, Mustafa oğlu Mustafa yardım 20 ve 20, Mehmed Cuma Yardım 30 ve 20, Mehmed oğlu Osman yardım 10 ve 20, Vanlı Abdülmecid 20, Mustafa oğlu Selim yardım 3 ve 20, Fahri ve Sami Merzeği yardım 15 ve 20, Abdülkadir Reyhani yardım 6 ve 20, Tahsin Merzeği 20, Hasan Tok 25, Ahmed Tevfik 25, Bayan Cemile Patrona 20, Yakub 20, Bahri ve Muammer 20, Kâmil ve Refik 20, Sabri kardeşler yardım 10 ve 20, Aziz sarraf yardım 10 ve 20, Ata Çelebi 20, Hâmid Kurd yardım 30 ve 20, Hasan 20, Necati Mancioğlu 75, Bayan Fikriye Hasan 20, Necati Mancioğlu 75, Bayan Fikriye yardım 480 ve 20, Ahmed Nana yardım 10 ve 20, Rasim Tüner 20, Ziya Eraydın 25, Mehmed Kor 20, Bayan Linuda Muharrem Hilmi 20, Naim Kök 20, Abdi Çavuş 20, Mustafa Said yardım 10 ve 20, Selim Şemsi yardım 100 ve 25, Adil ve ortakları 150 Arif ve Mehmed Ali 20, Cuma Ali 20, Ahmed 20, Necib yardım 30 ve 20, Yunus ve Muhittin kardeşler 100, Mehmed 20, Nüzhet oğlu Fazıl 25, Terzi Cemil ve arkadaşları 36, Ahmed Hamdi 25, Abdülkadir oğlu Paşa 25, İsmet İşevi 30, Ahmed Tevfik 30, Ali 20, Mustafa 20, Mehmed Nuri 20, A. Hamdi 20, Yasin Kurt 20, Musa Mehdi 25, Abdurrahman A. Kadir 20, Etem 25, Turgud İlhan 25, Şeref Genc 25, Şaşatlarda hamal 50, Jano Şaşati 25, İsa Mukadder 25, Emil Nadil 25, İskender Baturs 25, Remi Şaşati 25, Salih Uçar 20, Mehmed Yıldırım 25, Mehmed Torlak 20, Yusuf Kırhallı 20, Osmanbabalık 20, Mustafa Kiraz 20, Halil Çeşiki 20, Ziya Sözmen 20.

İtalyanın Londra elçiliği

Roma 18 (Telsizle) — M. Grandinin yerine Kont Çalonun Londra elçiliğine tayin edileceği haber alınmıştır.

Memel meselesi

Paris 18 (Telsizle) — Fransa, İngiltere ve İtalya Memel için yeni bir nizamname hazırlamakta olan Litvanya hükûmeti nezdinde bugün müşterek bir teşebbüste bulunmuşlardır.

Sizde Bu fikirde misiniz?

Beyaz düşmanın karargâhı

Bir gazete yazıyor:

«Beyaz düşmanın karargâhı basıldı, müdafaa teşkilâtı mühim bir eroin fabrikasını meydana çıkarmış ve jandarma kuvvetlerile birlikte evvelki gece bu fabrikayı basmıştır. Fabrika Bakırköyünde Nifos köyü civarında ahçı Arifin sahib olup, Kemal tarafından kiralanan çiftlikte kurulmuştur. Çok büyük bir şekilde kurulan fabrikada 15 kilo eroin ile kilolarca iptidaî mevad bulunmuştur.»

Beyaz düşmanın karargâhı Nifos köyündeki fabrika olsa, bu baskınla, evlerde kadınlarımızı, sokaklarda genclerimizi ağı içine alan bu ölüm ejderini boğmak ne kolay olurdu. Fakat ne yazık ki, yazıklar ki beyaz düşmanın karargâhı, Nifos köyünün ufuktan çok, millerle mesafe uzakta, büyük medenî şehirlerin ta göbeğindedir.

***

Eroin ticareti, endüstrisi, sermayedarlık devrinin en yüksek merhalesine varan ülkelerin en kazançlı bir ticaretidir. Bu ticareti, çeviren sermayeler, arkalarını bankalara, yirminci asrın en son tekniğile yapılmış kolosal fabrikalara, maskeli hükûmet adamlarına, dayarlar... Elleri haçlı misyonerler, cebleri şişkin kumusyoncular, intelligent servicenin vatanperver casusları, Milletler Cemiyetinin hayırperver delegeleri bu beyaz zehiri, denizaşırı ülkelere uçuran kanadlı tayyarelerdir

***

Her millet eroinle mücadele eder... Eli kalem tutan yazıcılar genclere ahlâk dersi verir, dili oynıyan hatibler beyaz zehirin cemiyetler için bir afet olduğunu söylerler... Fakat, beyaz zehirin kumsuyonculari, ülkelerin kapalı kapılarından girer, köylerin, evlerin gizli köşelerinde kazanlarını kaynatırlar...

***

Her basılan karargâhın arkasında, bu şefkatli beynelmilel cemiyetlerin bir ajanı, bu ajanların arkasında bacaları göğe değmiş fabrikalar, fabrikaların yaslandığı bankalar ve siyasî, icraî kollar vardır... Kafası henüz işlemeğe başlıyan gencleri, salon köşelerinde saha kalkan hırslarını, burunlarını eroin tasına sokarak susturan kadınları, çocukları, bu beyaz düşmandan kurtarmak için, beyaz zehirin o medeni ülkedeki demir cepheli karargâhını topa tutmak lâzım...

SABİHA ZEKERİYYA

Görünmez kaza

Bir manda, bir adamın ölümüne sebeb oldu

Bursa (Hususî) — Abdullah isminde biri, Dobrice yanında yeni yapılan tabakhanenin dişli çarkını bir manda arabasına yükliyerek yerine yerleştirmek için buradan Dobriceye götürmüştür. Abdullah, tam çarkı indireceği sırada manda, boynuzile çarka sürtünerek kaşınmaya başlamış ve çark düşerek Abdullah altında kalmış ve ölmüştür.

Dobriceye giden Müddeiumumî muavini Ferid, dikkatsizlik yüzünden böyle bir hâdiseye sebeb olduğu anlaşılan ustabaşı Ramazanı nezaret altına aldırmıştır.

Alman denizaltı gemileri manevra yapıyorlar

Berlin 18 (Telsizle) — Alman deniz haftası merasimine bugün Kiel limanında devam olunmuştur. Haziranın 20 sinde Alman denizaltı gemileri ilk defa olarak şimal denizinde manevralar yapacaklardır.

Fikirler

Rahatı çok görülen öğretmen

Yazan: Şükûfe Nihal

İki aydanberi ortada ağızdan ağıza bir söz dolaşıyor: Bu yıl, öğretmenlerden saylav olan bir arkadaş, öğretmenlerin yaz tatilini uzun bulduğunu, bu dinlenme aylarının daha kısaltılması gerek olduğunu Kamutayda söylemiş, yahut söyliyecekmiş... Bunun gerçek olup olmadığını bilmiyorum. Yalnız bu düşüncenin arkadaşlar arasında biraz üzüntüye sebeb olduğunu gördüm ve her kimse, eski meslektaş saylavla biraz görüşmek istedim.

Yurddaşların daha çok çalışarak yurda daha çok faydalı olmaları pek değerli bir oydur. Saylav arkadaşımızın vatanseverliğine diyecek yok; kendisini alkışlarız. Yalnız, mesleğin dışında olanlar pek bilmeseler de içinde yaşamış bulunanlar iyi bilirler ki, öğretmenlik, dünyanın en güç, en çok fedakârlık istiyen bir mesleğidir. Başka, her hangi bir meslek insanları günün birkaç saatinde, kuvvetlerinin bir parçasını harcıyarak çalışırlar. İşlerinden çıkınca, geriye kalan saatler kendilerinindir. Onu istedikleri gibi kullanabilirler; istedikleri gibi dinlenir, eğlenirler. Fabrikada çalışanların kolları yorulur; bir büroda bir gazetede çalışanların kafası yorulur; her iş biraz bunlara benzer; tek kuvvetli başarılır; öğretmenlik böyle mi? Dinlenme günleri çok görülen öğretmen, öyle bir işçidir ki durmadan okumak, yeni yeni şeyler araştırmak, öğrenmek zorluğunda bulunduğu için bir defa kafası yorulur; sabahtan akşama kadar tahta sıraların arasında, kuru bir iskemle üzerinde bütün vücudü yorulur; dersi verirken kafasile birlikte kuvvet harcadığı için boğazı, ciğerleri yorulur... Bizim, henüz esenlik şartlarına uyar yolda yapılmış mekteblerimizin çok olmaması; sınıflarda çocuk sayısının pek artık bulunması yüzünden de esenliğinden kaybeder... Akşam eve döndükten sonra, öbür çalışan insanlar gibi, öğretmenin başı boş değildir. Elinde deste deste düzeltilecek kâğıdlar, vazifeler vardır. Şekilce, fikirce çapraşık yüzlerce çocuk yazısını gözden geçirirken gözlerile birlikte sinirleri bozulur..

Böylece her günün yükü öbürünün üzerine yığılır; bu yorgunlukların üstüne bir de geçim derdi yüklenir; çünkü, bir öğretmenin aldığı para, onun vücud, kafa, göz, boğaz, ciğer, sinir yorgunluklarına karşılık olamaz... Ailece bir geliri olmazsa çocuklarını, evini geçindirmek için düştüğü sıkıntı, onda, bir öğretmen için gerek olan esenli zekâyı da öldürür; zavallı adam, artık elle tutulacak, gözle görülecek kadar açık bir yıpranışa boyun iğerek çöküp gider. Bu çöküşün kim farkında olur? Hiç! Canı pahasına, memleket çocuklarını yükseltmeye uğraşan bu işçinin gördüğü nankörlüğü hiçbir işçi görmez... Ona, maddî değil, en küçük bir manevî mükâfat bile kısmet olmaz... İşte bu yurda binlerce talebe yetiştirmiş olan Ali Nazimanın acıklı ölümü daha gözlerimizin önünde... (18) yaşında hocalığa başlıyarak tam 57 yıl bu mesleğin en sadık bir esiri gibi çalıştıktan sonra dünyaya gözlerini kapadığı gün, tabutunun ardından kendisini mezara götürecek ancak kırk kişi bulabilmişti!. 57 yıllık çalışmasına ve 76 yaşına hiç saygı beslemeden, onu son günlerine kadar Üsküdar tepelerine tırmanarak ekmek parasını kazanmaya zorladık. Böyle yapmasa, açlıktan ölürdü... Açlıktan ölmemek için o değerli adam böyle süründü... Bu sürünüşten, bu acıklı ölüşten sonra hiç olmazsa ailesine gerek olan alâkayı gösteriyor muyuz? Onu da haber vermek isterim ki hayır!. İşte, bir öğretmenin sonuncu budur; bu büyük nankörlük karşısında ellerimizi yüzümüze kapasak değer...

Öğretmenlik en sevimli, en çekici bir meslektir; her genc, bu mesleğe önce büyük bir istekle girer; onu en kutlu bir iş bilir; ruhunda ona karşı en yüksek, en temiz çarpıntılar duyar; ne yazık ki bu yüksek duyguların yerini çok defa sonsuz bir bezginlik, bitmez bir yorgunluk alır...

İşte, daha orta yaşa bile gelmiyen bir öğretmen: Omuzları çağından önce çökmüş, gözleri ışığını kaybetmiş, yüzünde hiçbir sevinc çizgisi yer etmemiş, ruhu dünyaya karşı ilgisiz, bağsız, kıyafeti bakımsız, saçları, yüzü bakımsız.. Alışmamazlık yüzünden cemiyet içinde yabancı ve sonra, bu canından bezmiş adam, memleket çocuklarının karşısında mürebbi!..

Zavallının şikâyet ettiği, ses çıkardığı yoktur; o, gönüllü bir esirdir; «Ne verseler ana şâkir, ne kılsalar ana şâd...» olup yaşar, gider. Tek tesellisi, uğurlarında can verdiği çocuklarının, yıl sonunda yüzünü ak edecek kadar bir şeyler öğrenmiş olmasıdır...

Şimdi, eğer doğru ise, onun bir yaz tatilini bile çok görmek pek haksızlık olmaz mı? Zaten, bu tatil günlerinde öğretmen ne yapabilir? Köşk tutup yazlığa mı gider? Plâjlarda kür mü yapar? Bir yabancı memlekete gezintiye mi çıkar? Bunları yapabilmek için yıl ortasında birkaç para artırması gerektir; bu parayı nereden keserek artırır? Onun yapacağı, odasında, sessiz, sadasız biraz başını dinlemektir.

Birçok memleketlerde, birçok müesseseler, memurları için elindeki büyük binaları yazlık olarak verir; bunların arasında öğretmenler de unutulmaz... Onlar da çocuklarile, ailelerile beraber kırlar, denizler arasında bulunan bu yazlık binalarda birer, ikişer oda alarak masrafsız yaz tatillerini geçirirler. Bu, bizde de olabilir. Boğaziçinde, Erenköy taraflarında, daha şurada, burada kalmış, eski, büyük köşkler vardır. Kültür Bakanlığı bunları ucuzca satın alarak öğretmenler için pek güzel bir yazlık hediyesi hazırlıyabilir.

Öğretmenler için düşünülecek birşey varsa, o da, yurd çocuklarına daha faydalı olmaları için onların daha iyi, daha rahat yaşamalarını temin edecek yollar bulmaktır...

ŞÜKÛFE NİHAL

Kadıköyünde Bayan Muazzez Aliye

Yazılarıma karşı gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim. Yurdumuzda sizin gibi değerli annelerin çoğalmasını dilerim.

Ş. N.

Adliye koridorlarında

Dün gene adliye koridorunda ceza mahkemelerinden birinden çıkan iki kadın arasında kıskançlık yüzünden kavga olmuş ise de zabıta memurları çabuk yetişerek bunları teskin etmiş ve kalabalığı dağıtmışlardır.

Bir hakaret davası

Bilet almak yüzünden aralarında çıkan kavga üzerine tramvay biletçisi Şevkiyi tahkir etmekle suçlu Hayri Sultanahmed sulh ceza mahkemesine verilmiş, yapılan duruşma neticesinde dört gün hapis ve dört lira para cezasile tecziye olunmuş ise de cezası tecil edilmistir.

Dün sabahki sis

Dün sabah Marmara ve Boğaziçini uzun zamandanberi görülmemiş kesif bir sis tabakası kaplamış, denizde seferlere mâni olmuştur. Sis saat beş ile 9 arasında, en fazla kesafet peyda etmiş, liman âdeta gözgözü görmez bir hale gelmiştir. Vapurlar mütemadiyen çan çalmak suretile işaret vermişlerdir.

Akay ve Şirketihayriye vapurları sabah seferlerini yapamamışlardır. Boğaz ve Haydarpaşa, Kadıköy postalarına saat dokuzdan sonra başlanabilmiştir. Anadolu hattı vapurları da saat ondan sonra işlemişlerdir.

BUGÜN DE BU..

Buhran!

Geçen tatil günümün birkaç saatini Boğaziçinde geçirdim. Doğup büyüdüğüm bu yeryüzündeki cennete, kopmaz bağlarla bağlıyım. Ne zaman bir fırsat bulsam oraya gidip te, mazinin hatıralarile başbaşa kalmaktan hazzederim.

Boğaziçi bir zamanlar bir arzı mev'ud idi. Şehirde yaşıyanların en büyük emeli onun kıyılarında bir evceğiz edinerek, yazı, meltemlere karşı püfür püfür geçirmekti. Hatta, bir kere Boğaziçinin tadını tattıktan sonra, kışın İstanbula dönenler pek nadirdi.

Emeller, bazan da tahakkuk eder olduğundan, Boğaziçinin her iki yakası, gün günden, şirin yalılar, güzel bahçeler, yemyeşil yamacların üzerine birer kuş kafesi gibi kondurulmuş zarif köşklerle doldu.

Şimdi, gidin de bunların halini görün! Birçoklarının bütün yıl kafesleri inik, pancurları kapalıdır. Bahçelerini otlar basmış, ağacları bakımsızlıktan kurumuştur. Bazılarında, ihtiyar bir bekçiden başka insan yüzü görmezsiniz. Mal sahibleri.. Mirasçılar, ya uzaktan uzağa gelirler, yahud ki büsbütün gelmez olmuşlardır!

Bu yalıları, bu evleri yaptıranlar buraya nasıl bir istekle gelmişlerdi! Bu sedleri, bu havuzları, bu serdabları ne özenti ile yaptırmışlar, bu ağacları, bu çiçek fidanlarını ne hevesle diktirmişler, nekadar para harcamışlardı.

Gitgide, önce kendilerinde, sonra da kendi döllerinden gelen insanlarda bu heves azalmış, bu kadar itina ile hazırladıkları bu cennetlerden onlara usanc gelmişti.

Birer birer, buraları terkedip, gittiler.. Mes'ud yaşamak için kurulan bu güzel yuvaların içinde kendilerini bedbaht hissetmişlerdi.

Zira bahtiyar olmak güc şeydir! Bahtiyarlık yalnız dekorla temin edilemez. Bilâkis, bahtiyarlığın bulunmadığı yerde, onun yokluğunu, dekor daha çok belli eder. Güller, gene bahçede açar, fakat renksizdir. Ev sahibi, günün birinde, o güllerin arasında, o havuzun başında, o ağacların gölgesinde, bir kadın eteğinin, bir kadın tebessümünün yokluğunu farkeder. Tarhların arasında çocuk kahkahaları, geniş salonlarında dost hitabları duymak ister. Ve anlar ki, muhteşem bir yalı, güzel bir bahçe, serin havuzlar, eşsiz bir manzara, bunlar olmadıktan sonra boştur. Boşlukta duyulan elemse, gönüle iki kat ıstırab verir..

İşte, bütün bu yalı sahibleri, bu hakikati anlayıp, kaçmışlardır. Onun içindir ki, şimdi, parmaklıkların ve pencerelerin çoğunun üzerinde, satılık ve yahud kiralık levhası sallanıyor.

Bilmiyenler diyorlar ki, buna da sebeb buhrandır. Evet; buhran, ama sizin sandığınız değil: Boğaziçini bir ölü evi gibi bomboş bırakan, aşk buhranı, hakiki bahtiyarlık buhranıdır!

Ercümend Ekrem TALU

Berline tayyare ile gönderilen patlıcanlar

Dün Almanyaya ikinci bir parti olarak tayyare ile 30 ve ekspresle 50 kilo patlıcan gönderilmiştir. Tayyare ile gönderilenler bu akşam Berline varacaklardır.

Bundan evvel ilk defa Berline gönderilen patlıcanların satış durumu hakkındaki rapor dün gelmiştir. Patlıcanlarımız Berlinde kilosu 120 kuruştan satılmıştır. Bu bir rökordur. Fakat patlıcanlarımız nakliye ücretlerinin pahalılığından dolayı Berline 130 kuruşa mal olduğundan ziyanına satılmıştır. Bununla beraber ikinci parti için bazı tedbirler alındığından patlıcanları gönderen Kılıcoğlu firması bu sefer kâr elde edebileceğini umaktadır.

"Cumhuriyet,, in bölemi: 33

Bu Gönül Böyle Sevdi

Yazan:

Ercümend Ekrem Talu

Taşsız, dikensiz, uçurumsuz bir yol. Bu yolda, gözlerim sizinle dopdolu olarak, adımlarınızı gütmeğe, size dost olmağa, yoldaşlık etmeğe ve sizi o yolun müntehasındaki cennete ulaştırmağa amadeyim. Ne isterseniz, nasıl isterseniz hareket etmek benim boynumun borcu olsun. Elverir ki sizin yanınızdan bir lâhze ayrılmıyayım. Bundan sonra, insan, her şeyde olduğu gibi, aşkta da aza çoğa bakmaz. Benim için, ekmek kırıntıları da ziyafet sayılır.

Bunları söylerken, kadına yaklaşmış, onu kucaklamak istiyormuş gibi ellerini uzatıyordu. Nerede ise, yüzü yüzüne değecekti.

Karşısında ikrar edilen aşkın samimiyetinden müteessir olarak, Ayşe, Bay Kadrinin sözlerini, kımıldamadan ve bakışları boşlukta kaybolmuş gibi dinlemişti. Eli, onun eline değer değmez, hızla geriye çekildi ve arkasından, sesini mümkün olduğu kadar yumuşatarak:

— Zavallı dostum! dedi.. Bana bunları söylediğinizden dolayı, ileride, kim bilir ne kadar nadim olacaksınız?!

Bay Kadri, ellerini iki yanına bırakıverdi.

— Lâkin, bu sözlerim yeni bir şey değil ki! Ben bütün bunları, size, mektubumda yazmıştım zaten.

— İlk satırlarında, mealini anlar anlamaz, ben mektubunuzu okumadımdı bile.

Bay Kadrinin ağzından bir hayret sayhası çıktı:

— Ne?! dedi. Yırttınız ha?. Niçin?. Niçin yaptınız bunu?

— Size, mektubunuzdan daha çok kıymet veriyordum da, ondan.

— Ne tuhaf kıymet veriş!

— Belki böylesi daha iyidir.. Kim bilir?

Bay kadrinin dudakları çarpılıverdi; kendini koltuğun üzerine bırakıverdi.

— Demek ki, ben intizar içerisinde adeta can çekişiyorken, siz, mektubumu yırtmak suretile ruhumu öldürmekte olduğunuzun farkında bile değildiniz?

— Ruhunuzu öldürüp öldürmediğimi bilmiyorum. Fakat dostluğumuzu ölümden kurtardım.

Bay Kadri, yeis ile, omuzlarını silkti.

— Dostluk!. O, gitti!. dedi. Çünkü onun yerine kaim olan duyguyu, bundan sonra, istesem de, kalbimden söküp atamıyacağım!

Ayşe, katı katı cevab verdi:

— Hayır! Siz beni sevmiyorsunuz! Seviyorum sandınız amma, yalanmış.

Bay Kadri başını salladı.

— Hem de öylesine seviyorum ki!. dedi.

— Hayır! Beni gerçekten sevmiş olsaydınız, sizi cezbeden bahtiyarlığın benden önce kendi nefsinize aid olduğunu düşünür, bulurdunuz. Maziyi unut diyorsunuz bana: Peki, öyle olsun! Lâkin bu maziye dair acaba ne biliyorsunuz? Onun benim varlığımın üzerinde nasıl derin bir tesir yaptığını acaba tasavvur edebilir misiniz? Onu unutmak, onu koparıp atmak benim için ne dayanılmaz bir azab olacağını tahmin eder misiniz? Haydi, diyelim ki bu birinci fedakârlığa katlanayım. Ya, ondan sonra, bugüne kadar hürmetle bağlı kaldığım, her şeve rağmen ifasına hayatımı hasrettiğim bir vazifeyi teptiğimden dolayı duyacağım vicdan azabını hangi kuvvet teskin edecek?.. Ömrüm ıstırabla geçti... İnkâr etmiyorum. Fakat yarından sonra senin daha az ıstırablı olacağını kim temin eder? Nihayet, size, istediğiniz, tahayyül ettiğiniz gibi, hep sizin, daima sizin olacak bir gönül veremedikten sonra, neye yarıyacak?.

Ayşe, bakışlarını yere tevcih etmişti. Artık, konuşurken, kendi kendine hitab ediyor gibiydi.

— İşte, dostum!. Beni gerçekten sevmiş olsaydınız, sizin de düşüneceğiniz bunlardı. Siz bir arzu, bir heves, bir temayül duydunuz, fakat aşk değil! Aşk büsbütün başka bir şeydir! Aşkın yarattığı bahtiyarlık, onu yaratan için değil, onun sevdiği şahıs içindir. Aşk kendine hiç bir pay ayırmaz. Her şeyi bağışlamaktan haz duyar. İnsan, bazan, sevdiği adamın yüzünü görmeksizin, yanına varmaksızın, hatta ona sezdirmeksizin, çılgıncasına ve ümidsiz olarak ta sever. Ruhu süsliyen en güzel çiçek, itiraf edilmiyen aşktır. Sevgilisine karşı her fedakârlığı ihtiyara hazır olduğunu söyliyen hakikî aşk, her şeyden önce kendini feda eder.

Kımıldamadan dinliyen Bay Kadri, sadece şu karşılığı verdi:

— Müsaade edin, ben de söyliyeyim ki, siz de, ömrünüzde sevmemiş, sevgi nedir, bilmiyorsunuz!

Çok kısa bir tereddüdden sonra, Ayşe de gülümsiyerek, dedi ki:

— Eğer, hakikî sevgi, başkasına, karşılık beklemeden, kendi manevî varlığının en değerli cihetlerini vermekse.. O zaman, bana öyle geliyor ki.. Sevdim ve hâlâ da belki sevmekteyim.

Bay Kadri içini çekti.

—Hah! dedi. İşte en önce söyliyeceğiniz bu idi. Üst tarafı lüzumsuz.

— Kim bilir? Belki üst tarafının da bir kıymeti vardı?

Susmuşlardı. Sanki her ikisi de, söylenen lâkırdıları iyice içlerine sindirmek istiyorlardı. Bu esnada Bay Kadri, kendi üzerine, ağır bir memmer mezar taşın kapandığını hissediyor gibi idi.

Söze başlıyan gene Ayşe oldu:

— Şimdi, bu bahsi bir daha tazelemiyeceğimize dair bana kat'î söz verin.

Bay Kadri cevab vermedi. Odanın içini yeniden, boğucu bir sükût kaplad Hava, bu karşılıklı gönüllerin ıstırabı mesbu idi.

Ayşe, ısrarla bir daha sordu:

— Söz veriyor musunuz?

— Ne faydası var?

— Dostluğunuza güvenebileyim isti yorum.

— Dostluk... Yalan!

— Fakat, bazan da ne tatlı şey!

Bay Kadri başını önüne iğmişti.

— Şimdilik söz veremem... dedi. İleride, belki...

(Arkası var)

Küçük Hikâye

Hakikî aşk

Somerset Maughamden

Madam Hamlyn şezlunguna uzanmış yolcuların vapura binmesini seyrediyordu. Geminin doktoru geçerken onu selâmladı. Doktorun yanında Madam Linsell vardı. Madam Hamlyn, Tokyodan hareket edelidenberi doktorla Madam Linsell arasındaki samimiyetin ilerlemesine dikkat ediyor ve Mösyö Linsellin buna lâkayd kalmasına da şaşıyordu. Akşam yemeğinde, doktor, Madam Hamlynin yanına oturmuştu. Bir İrlandalı ona selâm verdi. Madam Hamlyn; sordu:

— Onu tanıyor musunuz?

— Evet, kulübde tanışmıştık... Gallalier isminde bir çiftçi.

***

Madam Hamlyn geceleri iyice uyuyamıyordu. Daha şafak sökmeden güverteye çıkar, son yıldızların sönmesini seyrederdi. Fakat o sabah güverteye çıkınca, oraya kendisinden evvel birisinin gelmiş olduğunu gördü. Bu, Mösyö Gallalierdi; pijaması ve terlikleriyle!..

— Nasıl, siz, bu saatte? Size bir sigara takdim edebilir miyim, madam?

— Fakat siz de çok sabahcısınız.

— Çiftçiyim, kaç senedir sabahları saat beşte kalkmağa alıştım... Acaba bu itiyadı kaybedecek miyim, diye düşünüyorum.

— Mezun olarak mı memleketinize gidiyorsunuz?

— Hayır, bu sefer, bir daha geri dönmemek üzere!..

Son zamanlarda kauçuk fiati çok yükselmişti. Bu yüzden büyük bir servet yapan Gallalier işten el çekerek yatanına dönüyordu.

Aradan iki üç gün geçti. Madam Hamlyn Mösyö Gallalieri görmedi. Lâkin buna dikkat bile etmemişti. O kadar kederi vardı ki felâket sahasından uzaklaştıkça ıstırabının sükûnet bulması lâzım gelirdi. Fakat aksi oluyor. İngiltereye yaklaşıldığı nisbette elemi artıyor ve hatıralarına dalıyordu.

Madam, bir gün birdenbire, Mösyö Hamlynin âşık olduğunu keşfetmişti. Hamlyn on sekiz yaşında bir delikanlı gibi çılgınca seviyor, elli iki yaşında olduğu halde aşkını gizlemeğe lüzum görmüyordu. Daha karısı haber almadan bütün Yokohama meseleyi duymuştu.

Madam Hamlyn:

— Sevdiği bari bir genç kız olsaydı, neyse diyordu. Fakat Madam Dorotheé Lacom benden sekiz yaş daha büyük!. Ellisine yakın.

Mösyö Hamlyn Madam Dorotheéi on senedir tanıyordu. Hatta bir yaz Hamlyn ve Lacom aileleri birlikte bir ev tutmuşlar, beraber oturmuşlardı. Ondan sonra görüşürlerdi. Fakat bir sene evveline kadar aralarında hiçbir şey geçmemiş, o zamana kadar sadece arkadaş kalmışlardı. Dorotheé muhakkak ki güzel bir kadındı. Fakat kırk sekiz yaşında idi! Madam Hamlyn, kocasının aşkını yüzüne vurunca, Mösyö Hamlyn ilkönce inkâr etmeğe çalışmış, fakat sonunda itirafa mecbur olmuştu:

— Bundan sana ne zarar gelir? diye sormuştu. Yirmi senedir beraber ya şadık, ben fena bir koca mıyım? nekadar zamandır arkadaş olduk. Sana muhabbetim büyüktür, bu vaziyet ona zerre kadar halel getirmez.

— Fakat nasıl oldu da ona âşık oldun?

— Bilmiyorum, peşinden koşmadım herhalde..

— Karşı koyamaz mıydın?

— Elimden gelen herşeyi yaptım. Her ikimiz de gayret ettik.

— Söylediklerini işiten yirmi yaşında olduğunuzu zannedecek. Yaşınızı unutuyorsunuz galiba... O kadın benden sekiz yaş büyüktür. Beni asıl bu; gülünç vaziyete düşürüyor. Ailemin yanında beni rezil ettin. Hepimizin menfaati için susmağa razı olurum. Yeter ki bu iskandal her zaman için kapansın.

— Dorotheé ile konuşayım da...

Kadın öyle zannediyordu ki kocası, Dorotheé ile konuştuklarını kendisine anlatacak... Lâkin Hamlyn oralı olmadı bile. Kadın sonunda sormak ıstırarında kaldı:

— Geçen gün sana söylediğimi unuttun mu?

— Hayır. Dorotheé sana bu kadar sıkıntı verdiği için çok müteessir...

— Neye karar verdiniz?

— Tutamıyacağımız bir vaidde bulunmaktansa hiçbir şey söylememek daha iyidir.

Madam Hamlyn İngiltereye dönüp ayrılmak için bir avukatla konuşacağını anlattı. Kocası ayrılmak niyetinde değildi. Kadın bu vaziyete tahammül edemiyeceğini söyleyince:

— Seni böyle bir vaziyete düşürdüğüm için çok müteessirim, dedi, yirmi yaşında seven bir adam aşkının ebedî olacağını sanneder.. Fakat elli iki yaşında... İnsan önünde az zaman olduğunu bilir... O halde talihin cilvesinin bize bahşettiği bir şansı nasıl kaçırırız?

İşte bu suretle yirmi senelik bir ocak sönüyordu. Kadın da, söylediği gibi şimdi ayrılmak için İngiltereye dönüyordu.

***

Madam Hamlynin kocasından ayrılacağını bilen arkadaşları, kendisinin tekrar evleneceğini söylemişlerdi. Fakat onu şimdi kim alırdı? Gallalieri düşündü. Bu çiftçiye lâzım olan muhakkak ki genc ve ateşli bir kızdı.

Madam Hamlynin yanına gelen Luiselle sordu:

— Mösyö Gallalier nerede? Bir iki gündür meydanda yok.

— Bilmiyor musunuz? Rahatsız.

— Vah zavallı!.. Gidip görsek mi?

— Hay hay.

Madam Hamlyn hastanın hatırını sorup çıktıktan sonra koridorda anlattılar:

— Mösyö Gallalier birkaç senedir bir yerli kadını ile yaşıyordu. Gallalier kendisine bir daha dönmemek üzere memleketine gideceğini bildirince kadın sadece: «Memleketine sağ olarak varamıyacaksın!» demişti. Muhakkak ki onu zehirledi.

Geminin doktoru dünyanın her tarafından telsizle akıl danıştı, fakat hastalığı teşhise muvaffak olamadı. Zavallı Gallalier de sene başından bir gün evvel öldü.

Cenaze merasimi Adende yapıldı. Merasim esnasında kadınlar ağlaşıyordu.

Merasimden sonra konsolos yılbaşı balosunun tehir edilmemesini teklif etti. Herkes bu tarzda rey verdi.

Ertesi akşam bütün yolcular şenlik içindeydi; herkes gülüyor, oynuyor, dans ediyordu. Bunlar Madam Hamlye ziyadesile dokundu. Sakin denizde kayan vapur halkının bu taşkın neşesinden iğrenmişti. Güverteye çıktı. Madam Luisellle doktor; Gallalierin ölümile fasılaya uğrıyan flörtlerine tekrar başlamışlar, bir köşede başbaşa oturuyorlardı.

Herkes kendi zevkine düşmüş, ölüyü unutmuştu. Ona artık kimse acımıyordu. Belki de neşelerine sekte verdiği için ona kızan bile olmuştu.

Madam Hamlyn elini şakağına dayayarak yıldızlı semayı seyretti. İnsanlar niçin birbirlerine ıstırab vermeli? diye düşünüyordu. Dünyada yalnız ölüm fena. Bunun önünde, sevdiklerine ağlıyan kimselerin ıstırabı önünde, bu kadar birikmiş kin, acı vermek için çalışmanın ne manası var? Uyumıyan, buluttan nem kapan bu hassaslık neye yarar?

Madam Hamlyn uzun uzun düşündü. Birdenbire, beklemediği bir keşif, geceleyin çakan bir şimşek gibi, kalbinin karanlıklarını aydınlattı; artık ne kocasına kızıyor, ne de rakibini kıskanıyordu. Gallalierin ölümü onu yüksek bir karar vermeğe sevketti. Kalbi büyük bir fedakârlık sevincile çarpıyordu.

Kimseye gözükmeden kamarasına indi.. Kocasına şu mektubu yazdı:

«Aiziz arkadaşım,

«Bugün senebaşı.. Kalbimde her ikiniz için tatlı hisler beslediğimi söylemek isterim. Ben hareketimde incelik ve aklıselimden uzaklaştım. İnsan sevdiklerini bırakmalı, kendi tarzlarında, istedikleri gibi, mes'ud olsunlar... Bundan dolayı hiçbir acı duymıyacak kadar onları sevmeli. Hayatında yeni doğan bu saadet önünde iğiliyorum. Artık bu bana ne acı, ne de kıskançlık veriyor. Eğer bir gün olur da bana ihtiyac hissedersen, gel, beni bul: Seni sevincle, serzeniş etmeden, kin beslemeden kabul ederim. Seninle geçirdiğimiz iyi seneler, bana karşı daima gösterdiğin muhabbet için sana çok minnettarım. Buna mukabil ben de sana derin bir sevgi ile bağlıyım. Bu sevgi senden hiçbir şey beklemiyor, ve öyle zannederim ki, hertürlü menfaatten de uzaktır. Beni bir arkadaş gibi hatırla ve mes'ud ol.»

VARAL

Köy evleri için açılan müsabaka

Halkevinin Trakyada yapılacak köy evleri projeleri için açtığı müsabaka müddeti bitmiş, hakem heyeti dün Halkevinde toplanmıştır. Hakem heyeti müsabakaya giren beş eseri uzun uzadıya göz den geçirmiş, fakat bir karar verememiştir. Haftaya salı günü tekrar toplanılarak birinci ve ikinci gelen projeler ayrılacaktır.

Etıbba Odasında

Etıbba Odası mutad olan haftalık toplantısını dün yapmıştır. Bu toplantıda meslekî meseleler etrafında görüşüldükten sonra doktor ve dişçilerin kazanc vergilerinin iktidar ve kazancları gözetilerek sınıflara taksimi işi etrafında müzakereler yapılmıştır.

POLİSTE

Dayaktan karnı patlıyan kız!

Fikret isminde bir kadın evlâdlığını böyle kıyasıya dövmüş!

Müjgân hastanede

Haber aldığımıza göre bundan bir hafta kadar evvel Üsküdarda Zeyneb-Kâmil hastanesine, karnından yaralı, 12 yaşında Müjgân isminde bir kız çocuğu getirilmiştir. Çocuğun vücudünün birçok yerinde çürükler ve yaralar görüldüğü için keyfiyet zabıtaya heber verilmiştir.

Dün bu mesele hakkında tahkikat yaptık ve Zeyneb-Kâmil hastanesinde yatan küçük kızla görüştük. Hasta Müjgân bize vak'ayı inliye inliye şöylece anlattı:

«— Ben Bayan Fikretin evlâdlığıyım. Bir hafta evvel bana kızdı ve bastonla döğmeğe başladı. Her tarafıma vurdu. Bu arada karnıma da vurdu ve bastonun ucu karnıma saplandı. Barsağım dışarıya sarktı. Sonra beni hastaneye kaldırdılar. Geçen gün Bayan Fikret buraya geldi. Bana: «Seni eve götüreyim» dedi. Ama ben hiç gider miyim? Sonra beni gene döğer. Artık onun yanına gitmek istemiyorum.»

Vak'ada ismi geçen Bayan Fikret hastaneye verdiği adreste Kadıköyde, Moda caddesinde Sarrafali sokağında 1 numarada oturduğunu bildirmiştir.

Hâdiseyi tahkik eden muharririmiz Fikretle görüşmek üzere bu adrese gitmişse de o evde bu isimde bir kadın bulamamıştır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre Fikret vak'ayı hastanede anlattığı zaman Müjgânın oynarken merdivenden düştüğünü söylemiştir.

Polis bu mesele hakkında tahkikat yapmaktadır.

Müjgânın yarası çok tehlikeli bir hal almışken Zeyneb-Kâmil hastanesinde yapılan dikkatli tedavi üzerine iyiliğe yüztutmuştur.

Sarayburnunda bir mavna battı

Liman Şirketinin Mahmudun idaresindeki 233 numaralı mavnası dün Sarayburnunda bir taşa çarparak batmıştır. Bu mavna Yeşilköy açıklarında karaya oturan İtalyan vapurundaki eşyaları taşımakta idi.

Mavnanın batması üzerine içindeki eşyalar denize dökülmüş, gümrük muhafaza memurları yetişerek bunlardan bir kısmı mühimmini kurtarmışlardır.

Bu sıralarda Üsküplü İsmail isimdaki şahıs denize atlamış ve yakaladığı bir bavulu alıp karaya çıkarmşı tren hattı üzerindeki bir barakanın içine saklamıştır. İsmailin bu hareketi muhafaza memurları tarafından görülmüş, içinde zati eşya ile 300 lira bulunan bavul meydana çıkarılmış, İsmail de yakalanmıştır.

Bir kavga

Dün öğle üzeri Beyoğlunda Abanoz sokağında vişneci Ahmedle Müslim arasında bir kavga çıkmış, orada bulunan polis Mansur da araya girerek kavgacıları ayırmak istemiştir. Bunun üzerine Müslim dostu Kiryakiçe ile birlikte polis Mansurun üstüne hücum etmişlerdir. Her ikisi de yakalanarak müddeiumumiliğe verilmişlerdir.

Feci bir kaza

Anadolukavağında, Ömer çavuşun taşocaklarında çalışan amele Rizeli Mehmed oğlu Kâzım, ocakta taş kırmakta iken taşlar yıkılmış ve Kâzım bunların altında kalmıştır. Zavallı amele vücudünün birçok yerlerinden yaralanmış, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Kalb durmasından ölüm

Sultanselim camisi kayyumu olup caminin bir odasında oturan 61 yaşında İsmail dün sabah saat 6,30 da camide temizlik yaparken düşüp ölmüştür.

Yapılan muayenesinde kalb durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

Duymadıklarımız bilmediklerimiz

Başının nerede başladığı belli olsun diye!

İspanyada yaptığı maçta yenilip şampiyonluğu kaybeden simsiyah zenci boksör Al. Brovn, bir gece eğlentisine, arkasında smokin ve boynunda bembeyaz bir kıravat olduğu halde gelmiş. Hazır bulunanlardan biri:

— Şu zenci de bu bembeyaz kravatı ne diye bağlamış sanki? diye sormuş.

Bir hazır cevab atılmış:

— Ne diye olacak demiş, başının nerede başladığı anlasılsın diye!

Nangi Nazır hırsız ?

Londrada Bukingam sarayında verilen her ziyafetten sonra mutlaka gümüş takımlardan bazıları kaybolur.

Bunları alanlar hırsız oldukları için değil; ziyafetten bir hatıra götürmek istedikleri için alırlar ve ertesi günü krala, aldıkları şeyin kıymetine müsavi değerde bir eşya gönderirler. Tabii kendi isimlerini de gizli tutarlar.

Kral beşinci Corç bu dürüstlükten pek memnun olmakla beraber, son zamanlarda, işin azıtıldığını görerek, biraz telâş etmeğe başlamıştır. Geçenlerde gene böyle bir ziyafette bir gümüş tabak kaybolmuş ve çok güzel bir takımı eksik bırakmıştır. Bu hâdiseden sonra kral, etrafa daha fazla miktarda gözcüler koydurduğu gibi, ayrıca da, her ziyafeti müteakib kendisine bir rapor verilmesini emretmiştir.

***

Bu tarzda hırsızlıklara karsı en fazla korunmak mecburiyetinde kalan Rusya İmparatoru Üçüncü Aleksandr olmuştu. Her ziyafetten sonra, Saray Nazırı Kont Voronzof İmparatorun dairesine kadar onunla beraber gider ve orada kendini bir koltuğa atan İmparator:

— Nasıl, her şey yolunda gitti mi? diye sorunca, o da:

— Evet, derdi, yalnız Viknei Graçki gene gümüş bir kaşık çaldı!

Bu Viknei Graçki Maliye Nazırıydı. Yaptığı spekülâsyonlar sayesinde büyük bir servet kazanmıştı. Öldüğü zaman 200 milyon altın frank miras bırakmıştır.

Bir gün, fena halde hiddetlenen İmparator, kendisini çağırttı:

— Gene bir gümüş kaşık çalmışsın, dedi; kuzum sen hırsız mısın, yoksa kaçık mısın? Anlatsana!

Viknei Graçki şu cevabı verdi:

— Ben bu kaşığı gümüş olduğu için almadım, nikel diye aldım. Hırsız sizin Saray Nazırınızdır!

Bu sefer İmparator Saray Nazırına döndü:

— Bu ne demek? dedi. Benim kaşıklarım gümüş değil mi?

Saray Nazırı da:

— Gümüstür, dedi, fakat Viknei Graçki davetli olduğu zaman nikel kaşıkları çıkarıyoruz!

Kısa bir isim

Haiti şehrine yeni bir posta müdürü tayin edilmiş. Adamcağızın ismi, okunamıyacak ve söylenemiyecek kadar çetrefil bir şey:

Kaphokohoakimloke Wocsaknemajhanok.

Fransızcada uzunluğile meşhur Anticonstilutionellement kelimesinin pabucu dama atıldı demek!

Tanınma yolu

Avrupada bazı kahve ve kazinolarda bir âdet vardır. İçerideki müşterilerden birini telefona çağıran olursa, bir garson, çağırılan kimsenin adını bir yaftanın üzerine yazarak yaftayı boynuna asar ve kazinonun içinde bu şekilde dolaşır.

Genc, güzel fakat şöhret kazanamamış bir sinema artisti, kendisini tanıtmak için bu yafta usulüne baş vurmuştur. Hemen her akşam, Parisin muhtelif kazinolarında, üstünde «artist matmazel filâncayı telefona çağırıyorlar!» diye yazılı bir yafta gezdirilirmiş. Artist bunu şöyle izah ediyormuş:

«— Birkaç kuruş telefon parası masraf ediyorum amma, yavaş yavaş ta tanınmağa başlıyorum!»

Müthiş ceza !

Romanyada, Tişilestu adındaki cüzam hastanesi hırsızlar tarafından soyulmuştur. Katanyu isminde bir haydudla, cürüm ortakları olan üç kişiden mürekkeb bu hırsız çetesi, hastane kasasını soymak için, her ikisi de cüzamın en yüksek derecesile malûl olan kasadarla ve kasadarın kâtibi ile altalta, üstüste mücadele etmekten çekinmemiştir.

Zabıta, haydudları, hararetle arıyor. Hastanedeki güreşten sonra bu dört hırsızın cüzama yakalandıklarına hiç şüphe olmadığı için, zabıtanın fazla faaliyeti, belki de hastalığın sirayetine mâni olmak maksadiledir. «Haram mal sahibini ondurmaz» atalar sözü galiba doğru! Cüzam illetinin, tutulan hastaya verdiği tembellik ve uyuşukluk, hastayı mahkûm bıraktığı ağır ve muhakkak ölüm, bu hırsızlar için, insanların vereceği cezadan bin defa daha ağır bir akibet değil mi?

Venizelosun Yaptıkları

Yazan: Sabık İntellicens Servis Şefi Sir Bazil Tomson

— 80 —

Gunaris Londrada Lord Kürzun ve Loid Corcla görüşmek üzere günlerce boşuboşuna taban tepti

Gunaris ümidsiz

Gunarisin müracaat ve isteği cevabsız kaldı. Adamcağızın durumu (vaziyeti) gerçekten çok feci idi. Bütün kuvvetile muariz olduğu Venizelosun sakim siyasası yüzünden Anadoludaki Rumların genel bir kitale (?) maruz olduklarını biliyordu. Onun ikide birde şöyle dediği işitiliyordu:

«.. *Ben, Yunan Başbakanı, o talihsiz halkı kurtarmak için, bu zelil vaziyette mi kalacağım? Ecnebi başkanlarının keyfini mi bekliyeceğim?*»

Ve bir gün kendi kendine şöyle diyordu:

«— Bu adamın sebeb olmadığı sefalet ve felâket kalmadı!»

Bu adam, dediği Venizelos idi.

Gunaris, nihayet, Lord Kürzondan derakab bir mülâkat istedi. Lord lordlar kamarasında müstacel bir işi olduğunu bahane ederek Gunarisi bizzat kabul etmedi. Dış İşleri Bakanlığı direktörlerinden birine gönderdi. Gunaris, Kürzondan ümidi kesince Loid Corcu görmek istedi. Fakat Başbakan da görünmez olmuştu. Onu aradınsa bul.

Yunan devlet adamı, Londrada boşuna iki hafta bekledikten sonra, nihayet, Anadoluyu tahliyeye karar verdi. Londradan ayrılmadan evvel Atinaya ilk direktifleri gönderdi ve bu emirleri verdiğini İngiliz hükûmetine de bildirdi. Kendisi daha Atinaya gelmeden önce İngiliz Dış İşleri Bakanlığından 15 şubatta yazdığı mektubun karşılığını aldı.

İngiltere Anadolunun tahliyesine mâni oluyor

Bu mektubda, Yunan ordusunun yurdseverliği ve disiplini bol bol metedildikten sonra, kat'î neticenin yaklaştığı bir zamanda, ordunun bu meziyetlerini göstermemezlik etmiyeceği söyleniyor, en iyi siyasanın, diplomasi yolile bir anlaşma olduğu ilâve ediliyor ve Gunarisin, kendisine en büyük hüsnü niyetle verilen nasihatleri tutacağı umud olunuyordu.

Bu tahliye emrinin geri alınmasını açıkça istemekten başka birşey değildi.

Fransanın Atinadaki ataşenaveli Rokföyün, azgın bir Alman dostu olduğunu iddia ettiği Gunaris, hakikatte, İngiliz nüfuz ve tesirine kapılmağa en müsaid Yunan devlet adamlarından biri idi. İngiltereye gösterdiği itimad onun felâketine sebeb oldu. Gunaris, Londradaki İngiliz ricalinin sözlerine bir defa daha inandı ve bunlara bel bağlıyarak tahliye emrinin geri alınması yolundaki arzuya boyun eğdi.

Bir yıl evvel, Londra konferansında, Loid Corcun yüklendiği mes'uliyet, ne kadar ağır olursa olsun, bu defa da Lord Kürzonun, Yunan hükûmetine, umudsuz bir savaşa devam için, nasihatler vermesini mazur görmek mümkün değildir. Eğer İngiliz Dış İşleri Bakanının o tavsiyesi olmasaydı Gunaris bu belâlı işten vaktile yakasını kurtarabilirdi.

İki İngiliz devlet adamı, Loid corcla, Lord Kürzon unutmuşlardı ki, harb tatlı sözler ve güzel cümlelerle değil toplarla, mermilerle, cepane ile yapılır ve bunlar da Yunanistanda yoktu. (Her halde Türk ordusununkinden çok fazlasile vardı. — Cumhuriyet)

Türk taarruzu başlıyor

Artık, Türkler, taarruza geçmek için, kendi işlerine gelen gün ve saati seçebilirlerdi. Yunan cephesi, Anadolunun ortasına doğru bir çıkıntı teşkil ediyordu. Türk taarruzu Afyonkarahisar hattına tevcih edildi. 26 ağustos 1922 günü, Yunan müdafaa mevzileri, Afyonun arkasında yarılmıştı. Kuvvetli Türk süvarisi bu hatlardan geçiyor ve Yunan mevzilerinin arkasını çeviriyordu. Bu mıntakaya

Miralay Pilâstıras

kumanda eden Yunan Zabiti, miralay Plastras idi. Sonraları kendinden pek çok bahsettiren bu miralayın kumandasındaki Yunan kıt'aları, arkadan tehdid edilince, ikinci müdafaa hatlarına çekilmek istedilerse de bu hareket Türkler tarafından akim bıraktırıldı. Bütün Yunan ordusu ricate başladı ve bu ricat çok geçmeden karmakarışık ve inhizamlı bir kaçış halini aldı. Bir aydan daha az bir zamanda herşey bitmişti. İzmir yanmıştı «Gâvur İzmir», Türkün kendi egemeni ve sahibi olduğunu bir defa daha dünyaya ilân etmişti.

(Sir Bazil Tomsonun bu sözü, ne yazık ki eskiden bu memlekette güzel ve sevgili İzmire, halk arasında verilen «Gâvur İzmiri» sözünden alınmıştır. Yurdumuzun en güzel bir şehrine, hıristiyanların ve Rumların fazlaca olmasından dolayı, düşüncesizlerce takılan bu «gâvur» sıfatı, o zaman, ne gafil olduğumuzu gösterir. Sonradan güzel İzmirin halis Türk olduğunu dünyaya ispat ettik ama binlerle ve binlerle şehid vererek... — Cumhuriyet)

Hezimette Plastırasın hissesi

Yunan hezimetinin mes'uliyetleri hakkında resmî bir rapor yayılmadı (neşredilmedi) ama 4 üncü Yunan fırkası kumandanı General Dimarasın kısa raporundan aldığımız şu parça, bu işi biraz aydınlatmaktadır:

«26 ağustos günü, miralay Plastırasa, askerlerimiz tarafından terkedilen Mavros Vrakos müstahkem mevziindeki bazi siperleri kâfi kuvvetlerle tutması emredilmişti. Bu emre rağmen Plastıras harekete geçmedi ve bütün müstahkem mevzü kaybetti. Bu da, hatlarımızın, ilk defa, yarılmasına sebebiyet verdi.

27 ağustos günü, geceleyin Köprülü (?) cenubundaki tepeleri tutması ve böylece Afyondan Dumlupınara giden yoldan, 4 üncü fırka, sahra topçusu ve cenub ordusunun ağırlıklarından mürekkeb bir kuvvetin geçmesi imkânını elde etmesi, kendisine emredildiği halde miralay Plastıras, gene hiçbir faaliyet göstermedi ve vaziyeti 4 üncü fırkaya haber vermeği ihmal etti. Yürüyüşüne devam eden bu fırka, sol yanının emin olduğunu sanıyordu. Türklerin baskın şeklinde kuvvetli bir taarruzuna uğrıyarak azim zayiat verdi ve darmadağın oldu. Türkler, bu suretle cephemizi yardıktan sonra, cenub ordusunu iki kısma ayırdılar ve onun ikinci müdafaa hattına çekilmesine meydan vermediler. Dört gün sonra, bu ikinci müdafaa hattı da, tamamile, Türk kıtaatının eline geçti.»

(Arkası var)

Bursa Kız Muallim okulunun senelik sergisi

Bursa (Hususi muhabirimizden)— Kız Muallim okulumuzun ders yılı bittiğinden okurların bir yıl için de ve resim, el işleri, dikiş ve coğrafya derslerinde yaptıkları birçok güzel işler okulun temiz salonlarında açılan bir sergide teşhir edilmiştir. Serginin açılma töreninde ilbayımız Fazlı Güleçle Kültür Bakanlığı genel müfettişlerinden Besim ve diğer birçok zevat bulunmuştur.

Sergide bulunanlar ve sergiyi hazırlıyanlar

Sergide okulun direktörü Cemalle el işleri öğretmeni davetlilere izahat vermişlerdir. Okurların işleri arasında bilhassa kumdan yapılmış kabartma haritalar çok göze çarpmış ve beğenilmiştir.

Büyük Harbin senelerce sonra anlaşılan sırları

İngilizlerin düşman şifrelerini açan 40 ıncı bürosu harbin neticesi üzerinde çok büyük roller oynamıştı

Almanlar bütün şifrelerini çözen bir İngiliz servisinin varlığından şüphe bile etmediler. İngilterede ise böyle bir büronun çalıştığı harbden ancak sekiz sene sonra öğrenildi.

Yazan
Michael Marsde

Türkiyede neşri hakkı Cumhuriyete aiddir.

Büyük mühendis Sir Alfred Ewingin ölümü, ortaya harb esnasında, 40 ıncı Amirallık bürosunda yaptığı hizmetlere dair birçok meraklı hikâyeler çıkmasına yol açtı.

İngilizler, bu büronun mevcudiyetini, habden sekiz sene sonra, Lord Balfur, Sir Alfred Ewingin, harbin en iyi gizlenmiş sırlarından biri olarak tavsif ettiği hizmetlerini zikrettiği zaman öğrenebilmişlerdir.

Bu esrarengiz büro, o zamandanberi büyük bir merak uyandırmıştır. Bugün, orada yapılmış olan işleri, hemen tamamile ifşa etmek caizdir. Ancak, verilmesi mümkün olmıyan yegâne malûmat, düşman şifrelerini açmak için kullanılan metodlardır. Çünkü, bu metodlar, meslek sırrı ile bağlı iki veya üç kişi tarafından bilinmektedir.

40 ıncı büroda çalışan adamların şifre anahtarlarını bulmak hususundaki bilgileri bir tabiat vergisi idi ve bunlar, ekseriya bu kabiliyetlerine güvenirlerdi. Bu adamlar, bazan, sanki ellerinde sihirli bir değnek varmış gibi, düşman esrarının anahtarını, yazıyı ilk okuyuşta bulurlar, düşman, şifresini değiştirdikten iki saat sonra, o şifrenin bütün sırlarını öğrenmiş olurlardı.

Harb ilân edildiği zaman, Sir Alfred Ewing Bahriye İstihbarat direktörü idi. Şifre açmak ve okumak en sevdiği meşguliyetti. Harb patlayınca, «Naval intelligence» denilen (bahriye mukabil casus teşkilâtı) direktörü Sir Henry Oliver, kendisine, gizli surette ele geçirilen bir demet şifreli telgraf uzatarak, bunlardan birşey çıkarıp çıkaramıyacağını sordu. Bu tarihten başlıyarak, 50 kişilik bir memur kafilesinden mürekkeb servisin başında çalıştığı 17 mayıs 1917 tarihine kadar, Ewing, mütemadiyen düşman şifreleri açmakla meşgul olmuştur. Bu vazifeyi o kadar muvaffakiyetle başarmıştır ki, düşman filosu, bizzat Alman gemileri kadar süratle haber alan Amirallık dairesinin malûmatı olmadan hiçbir hareket yapamamıştır. Alman gemilerinin her plânı, her hareketi önceden malûmdu. Ancak, bir tek mühim vak'a bundan müstesna kaldı. Amiral Von Scheer, Jütland muharebesinin arifesinde, 40 ıncı büroyu atlattı. Filo sabahleyin saat 5,30 da denize açıldığı halde Londra bunu çok sonra öğrenebildi. Von Scheer, şifrelerini çektiği yeri birdenbire değiştirmek suretile 40 ıncı büroyu şaşırtmış, mağlûb etmişti.

Harbe dair ifşa edilen vak'alar arasında hiçbirisi, İngiliz kamoyunu (efkârı umumiye) bu gizli servis hakkındaki ifşaat kadar hayrete düşürmemiştir.

Harb esnasında, bütün İngilizler, casusluğun, Almanların inhisarında bulunduğunu, Alman casuslarının İngilizlere dair olan herşeyden haberleri olduğunu, halbuki İngiliz casusları bu dala ve hantal oldukları için düşman hareketlerinden zerre kadar malûmat alamadıklarını zannediyorlardı, ve bunun böyle olduğuna da emindiler.

Hakikatte ise, İngilizler, Alman casusları hakkında o kadar mükemmel malûmat sahibi idiler ki, harbin patlak verdiği gün, İngilterede bulunan bütün Alman casusları yakalanmış ve depo karargâhlarına kapatılmıştı. Radyo telgraf şifrelerine gelince, dünyanın dört ucundan çekilen bu telgraflardan bir tanesi bile yoktu ki, 40 ıncı büronun keskin zekâları tarafından, anahtarları bulunup esrarı çözülmesin!

Sir Alfred Ewingin, eriştiği bu muvaffakiyeti, evvelden tahmin etmiş olması pek muhtemel değildir. Harbin ilânından üç hafta sonra, Ewing, şansın büyük bir yardımına mazhar oldu. «Magdeburg» ismindeki Alman kruvazörü battı; İngiliz ve Rus dalgıçları, geminin enkazı arasında, Alman gemilerinin kullandığı şifre anahtarının tam bir nüshasını buldular. Tabiidir ki bu keşif tamamile gizli tutuldu ve bu önemli vesikanın, İngilizlerin eline geçtiğini bilen olmadı. Şayed Almanlar,

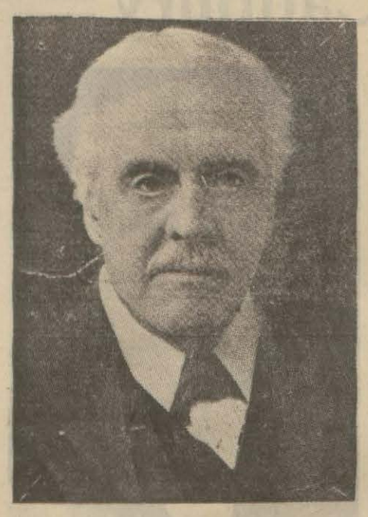

40 ıncı büronun mevcudiyettni harbden sekiz sene sonra ilk ifşa eden Lord Balfur

kendi şifrelerini çözmekle meşgul olan 40 ıncı büro nevinden bir servisin varlığından en ufak bir şüpheye düşmüş olsalardı, muhakkak ihtiyatla hareket ederlerdi. Amirallık dairesinde bile, bu esrarengiz servisin mevcud olduğunu pek az kimse biliyordu.

Burada, Almanların, şifre anahtarlarını neden dolayı sık sık değiştirmedikleri suali varid olabilir. Fakat, Almanya, münferid vaziyeti yüzünden, daima telsize müracaat mecburiyetinde olduğu için, şifresini sık sık değiştirmesine imkân yoktu. Gerçi, birkaç defa bu usule de başvurdularsa da, yaptıkları değişiklikler çabucak anlaşıldı.

Harb zamanında, gemisi tehlikeye giren bir kumandanın ilk ödevi (vazifesi) şifre defterlerinin, torpil tarlaları haritalarının ve sairesinin düşman eline geçmemesini sağlamaktır. Bu iş, denizüstü gemilerinde kolayca tatbik edilebiliyordu. Çünkü bütün şifre defterleri kurşunla kaplanmıştı. Tehlike görüldüğü zaman bunları denize fırlatıp atmak kâfidi. Fakat bir denizaltı gemisi kumandanı için bu şekilde hareket etmek mkânı olmadığından, bazı önemli kitablar ve defterler, arasıra, 40 ıncı büronun yolunu tutuyordu.

Lâkin, ele geçirilen bu vesikalardan istifade edebilmek, Almanların şifre kaparken kullandıkları usulün bilinmesine bağlı idi. Almanlar, bu usulü sık sık değiştirirlerdi.

1916 da, Almanlar, her geceyarısı, işaret defterinin başlıca şifre anahtarını değiştirmeği âdet edinmişlerdi. 40 ıncı büro, bu işte o kadar tecrübe sahibi olmuştu ki, bu değişiklikler hiçbir güçlüğe sebeb olmuyor, yeni şifre keşfediliyor ve iki üç saat içinde, telgref açık bir lisanla yazılıveriyordu.

40 ıncı büro, Almanların gevezeliğine cidden şaşıyordu. Denizaltı gemileri, bir vapur batırır batırmaz derhal telgraf çekiyorlar, zeplinler, yaptıkları işleri, seferden dönüşlerinde, telgraflar yağdırarak ilân ediyorlardı. Almanlar, telgraflarının İngilizler tarafından okunamıyacağına o kadar emindiler ki, daha az gevezelik etmek lüzumu akıllarına bile gelmiyordu.

40 ıncı büronun ele geçirdiği ve açtığı telgrafların arasında iki üç tanesi, harbin akıbeti üzerinde çok kat'î tesir yapmıştır. Dogger Bank meselesinden evvel, 40 ıncı büro, Alman gemilerinin hareket saatlerini ve kuvvetlerinin derecesini bildiği için, Amirallık dairesi, tedbirlerini, ona göre almıştı.

U 20 denizaltı gemisinin, «Lusitania» yı batırdığını bildiren müjdeli telgrafı da yakalanmış ve hâdisenin kazaya atfedilmesine mahal kalmamıştır.

1916 sonlarına doğru ele geçen bir telgraf, Amerikanın harbe girmesinde büyük rol oynamıştır. O tarihte Vilson henüz harekete geçmekte tereddüd ediyordu.Günün birinde, Cenubî Amerikada bulunan Alman ajanlarının şefine, Meksikayı, Almanlarla birleşmeğe ve Amerikaya karşı ayaklanmağa teşvik etmesi yolunda verilen bir emir, 40 ıncı büro tarafından deşifre edildi. Bu telgraf, Balfur tarafından, Amerikanın Londra elçisi Pagee mahrem olarak gösterildi, o da, bunu Vilsona bildirdi. Hâdise, Vilson tarafından Amerika matbuatına haber verilince, memlekette Almanya aleyhinde büyük bir düşmanlık uyandı ve mesele, Amerikanın harbe iştirakile nihayet buldu.

Yabancı memleketlerde bulunan Alman muhabirlerine gönderilen telgraflardan pek çoğu, 40 ıncı büronun şifre açıcı memurları tarafından çözülmüştür. Almanların İspanyada, İstanbulda, Sofyada ve İranda teşebbüs ettikleri her iş öğrenilmiştir. Gene Almanların İranın şarkındaki isyanda oynadıkları rolün içyüzü bu suretle meydana çıkmıştır.

Bu kadar fazla telgraf nasıl ele geçiriliyordu, diyeceksiniz. Tekmil İngiltere sahillerinde ve hiç şüphesiz diğer memleketlerde, Amirallık dairesile doğrudan doğruya telgrafla görüşen tarassud memurları yerleştirilmişti. Bunlar, ellerine bir telgraf geçer geçmez, derhal bunu 40 ıncı büroya bildiriyorlar, 40 ıncı büronun şifre açan memurları da, hemen bu telgrafın şifresini açmağa başlıyorlardı.

Verici merkezleri tahdid etmek üzere daha başka istasyonlar da tesis edilmişti. Bu usul bugün umumiyetle tatbik edilmektedir. Fakat o tarihte henüz malûm değildi.

Bu istasyonlardaki tarassud memurları, gece gündüz tetikte beklerler, ve şifre açan memurlar gece gündüz telgrafları okumakla meşgul olurlardı.

Bununla beraber, bütün harb müddetince, hatta İngilterede bile, hiç kimse, 40 ıncı büroda görülmekte olan muazzam işin mevcudiyetinden şüphe etmedi. 40 ıncı büronun sırrı, bütün harbin en iyi saklanan sırrı olmuştur.

SAĞLIK BİLGİLERİ

Kimler kan aldırmalıdır?

Yaz mevsimi gelince birçok insanlarda bir merak başlar; acaba kan aldırsam daha sağlamlaşır mıyım derler. Vücudünde sızı, midesinde hazimsizlik, başında sersemlik olanlardan tutunuz da sarı benizli kansız sıskalara varıncıya kadar birçok kimseler hep kan aldırmak sevdasına düşerler. Kan aldırmak çok eski zamanlardan kalma tedavi usullerindendir. Berber hacamatı, sülük tutmak hep bu yolda kullanılmış tedbirlerdendir. Fakat peşinen söyliyelim ki herkes rastgele kan aldıramaz. Sıska bir adamın kan aldırması kendisini fena bir sona sürükler. Bu gibi dikkatsizlik yüzünden büsbütün sinirleri bozulmuş, ciğerlerinde verem başlamış zavallılar gördüğümüz çoktur. Binaenaleyh bu yazıda kimlerin kan aldıracaklarını işaret edeceğim. Son senelerde tansiyon modası çıktığını bilirsiniz. (Başka bir yazıda bu modayı ayrıca anlatacağız). Damarlar içerisindeki kanın tazyiki gerginlik gücü, bazı hastalıklarda yükselir. Normal halde (yani tabiî insanlarda) büyük tazyik sayısı 13½ ile 16½ arasındadır. Bir de küçük tazyik vardır ki büyükle arasında beş sayı farkı mevcuddur. Kan aldırma meselesinde büyük tazyik yüksekliğini arıyacağız. Bazılarında büyük sayı 16½ üstüne çıkar. Bu gibi damarları sertleşmiş ve tazyikleri yüksek insanlar için kan aldırmak muvafıktır.

Fakat damarları sertleşmemiş, kadınlık hali kesilmiş kadınlardaki tazyik yükselişi ayrıdır. O gibi hallerde kan aldırmak doğru değildir. Diğerlerinde yani damarları sertleşmiş olanlarda ise ihtiyaca göre 200-300 santimetro mikâbı kan aldırmanın çok faydası vardır.

Kan aldırmak çeşid çeşid biçimde olur. Ya damardan alınır, ya hacamat suretile, yahud kulak arkasından ve yahud sırttan sülük tutularak elde edilir. Her halde kan aldırmadan evvel bir doktorun fikrini sormak muhakkak faydalıdır.

Zayıf adamların kan aldırmaları hiçbir suretle doğru değildir.

Kan aldırmak için muayyen bir mevsim yoktur. Fakat umumiyetle bu iş için mayıs ve haziran ayları tavsiye edilmektedir. Sıcaklar girmeden alınan böyle bir tedbirle birçok inme tehlikelerinin önüne geçilebileceğini önemle kaydedelim.

LOKMAN HEKİM

Arab Muharrem dün akşam bir genci vurdu

Kasımpaşada oturan Arab Muharrem adında birisile Kayserili Halil aralarında bir kadın meselesinden kavga çıkmış, Arab Muharrem kızarak bıçağını çekmiş ve Halili muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Muharrem kaçmak isterken yakalanmış, Halilin de yaraları ağır olduğundan hastaneye kaldırılırken ölmüştür.

Dün bir talebe öldü

Yüksek Muallim mektebi talebesinden Huriye tedavi edilmekte olduğu Gureba hastanesinde ölmüştür.

Huriyenin bu mevsimsiz ölümü kendisini seven hocaları ve arkadaşlarını çok müteessir etmiştir. Zavallı genc kızın cenazesi dün arkadaşlarının göz yaşları arasında Topkapı mezarlığına gömülmüştür.

KADIN

Yazlık orijinal kıyafetler

Yazlık kıyafetler için bu sene kullanılan kumaşların ve biçimlerin çeşid çeşid olduğunu birçok defa sütunlarımızda yazdık. Bugün de kumaşlardan emprime krep döşinlerle, alelâde krep döşinler ve taftadan, biçimlerden de caket etekle, rob turvakarlardan bahsedeceğiz. Yukarıdaki model orijinal siyah üzerine beyaz desenli emprime kreb döşinden güzel bir robla onun üzerine giyilen turvakardan mürekkebdir. Bununla etrafı siyah şeridli beyaz şapka ve elde de beyaz musketer eldiven, beyazlı siyahlı büyük bir çanta çok iyi gider.

Sağdaki model alelâde siyah krep döşin eteklikle siyah üzerine beyaz benekli taftadan bir cekettir. Ceket kruvaze gibidir. Göğsünde plâstron şeklinde organdiden tezyinat mevcuddur. Omuzlar kalkık, kollar dirseğe kadar geniş sonra da dardır. Bununla beyaz tezyinatlı küçük siyah şapka ve siyah eldiven, siyah çanta çok iyi gider.

Fakat bu kıyafetleri intihab ederken iyice düşünmek lâzımdır. Meselâ bunlardan rob, truvakar nisbeten az elbisesi olanlar tarafından giyilebilir. Gün aşırı, haftada birkaç defa bununla görünülebilir. Hatta bir müddet için sıkışılırsa gündeliğe de vurulabilir. Fakat etek ve caket gündeliğe vurulacak veya sık sık giyilebilecek cinsten değildir. Ucuza çıkmakla beraber elbisesi nisbeten çok ve onu nadiren giyecek olanlar tarafından yapılmalıdır.

Evlerimizi nasıl döşeyelim?

Güzel bir yazlık salon

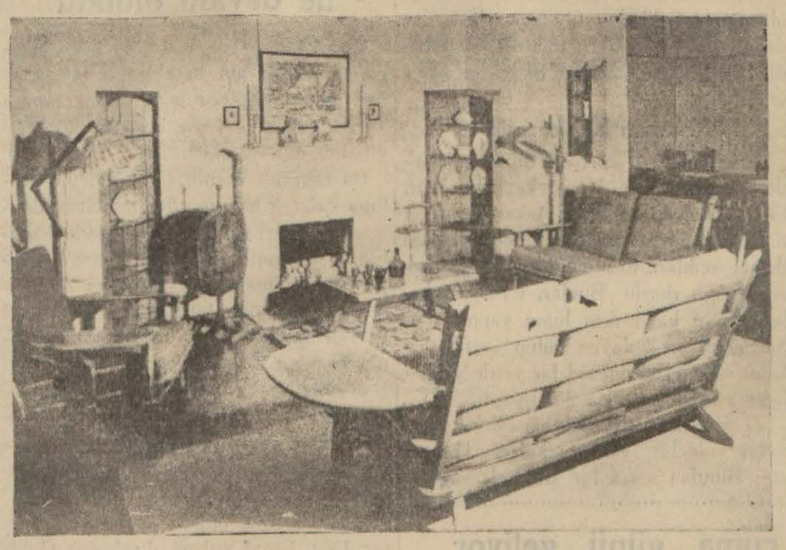

Yazlığa gidildiği zaman insan çok eşya götüremez. Onun için yazlık evlerimiz, köşklerimiz mecburen gayet sade tarzda döşenebilir. Şu modelde gördüğünüz odanın - şöminesinden maada - her tarafı kolaylıkla taklid edilebilir. Hele lâmbalar ve destekleri çok orijin aldir.

Küçük giyim levazımı

Bir renkte ayakkabı ve çanta

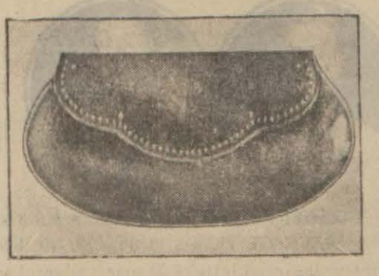

Son zamanlarda erkekler için bile yazın bir renkte, bir desende kravat, mendil, kışın ayni renkte, ayni desende kaşkol, kravat taşımak moda oldu. Kadınlar frenklerin «assorti» dedikleri bu çeşid giyinmeğe ötedenberi meraklıdırlar. Fakat aşırı gidip resmî üniformaya döndürmemek şartile kadının üzerinde bazı şeylerin «assorti» olması çok iyi bir tesir icra eder. Meselâ modellerini koyduğumuz ayakkabı ve çanta ayni renkte deriden ve ayni şekilde tezyinatlıdır. Bunlara uyacak bir elbise ve şapka ile çok şık duracakları muhakkaktır.

Dil üzerinde

Kılavuz için çalışmalar

— 37 —

Mütekaid = Emekli
Tekaüd olmak = Emekliye ayrılmak
Tekaüd etmek = Emekliye ayırmak
Ancak Cumuriyet emekli aylıklarını geçinecek bir dereceye çıkardı.
Dostum sivil emeklilerdendir.
Benim emekliye ayrılmaklığım için daha beş yıl var.
İç Bakanlığı bu yıl 3 ilbayı daha emekliye ayırmıştır.

***

Müteradif = Çemdeş.
İngilizcede çemdeş kelimeler çoktur.

***

Müvezzi = Dağıtmaç
Satışı eksilen gazeteci dağıtmacına kusur bulur.

***

Nekahet = Eyiselik.
Dostum geçirdiği ağır hastalıktan sonra, ancak bugünlerde eyiselik devrine girdi.

***

Namzed = Aday.
Gelecek seçimde adaylığınızı koyacak mısınız?

***

Bir cümle üzerinde duralım: «Kimsenin hususî hayatına karışmamak hususî menfaat aramamak, çocuklarına karşı hususî bir itina göstermek onun vasıflarındandır.»
Bu cümledeki üç «hususî» yi biz ayrı ayrı anlamlarda kullanıyoruz. Birinci «hususî» nin karşılığı «özel» ikincinin şahsiğ», üçüncünün «ayram» dır.

***

Ahlâk öğütçenlerinden kimse hoşlanmaz.
Süleyman Nazif, dizimlerinden fazla serpimleri ile tanınmıştır.
Kamutayda çoğunluk yetrisi olmazsa toplanılamaz.
Hangi aşamaya çıksa, hırsı dinmiyor.
Erke süreğen değil, geçeğendir.
Bana verdiğiniz büyüteçle Larusun ince yazılarını okuyamıyorum.
Küstah ve çekinsiz bir tavırla yanıma geldi.
Kimseye ardaçlık etmekten hoşlanmam.
Kâğıtların birbirinden ayrılıp dağılmaması için bağlaç koymalısınız.
Kandilli göyeti yeni bir deprem haber verdi.
Türk göğsü bütün kalelerden daha bekemdir.
Yasak yerlerde oturmayınız.

Hergün 5 kelime

Otuz ikinci liste

1 — **Şimal** = Kuzey
Cenub = Güney
Şark = Doğu
Garb = Batı
Şimali şarkî = Doğu kuzeyi
Şimali garbî = Batı kuzeyi
Cenubu şarkî = Doğu güneyi
Cenubu garbî = Batı güneyi
Şarkı şimalî = Kuzey doğusu (1)
Amerikayı cenubî = Güney Amerikası

2 — **Sual** = Soru
İstintak = Sorgu
Mesele = Mesele (T. Kö.)
Örnekler: 1 — Size bir soruda bulunmak istiyorum.
2 — Dün bütün suçlular sorguya çekildiler.

3 — **Hikâye** = Öykü
Örnek: Gazetelerin gündelik öykülerinde san'at değil, eğlence değeri aramalısınız.

4 — **İhtimam etmek** = Kayıtlanmak
İtina etmek = Özenme
İtina = Özen
Örnekler: 1 — Bu işe daha iyi kayıtlanmanız lâzımdır.
2 — Yazınızda baştanbaşa özensizlik görünüyor.

5 — **İkametgâh** = Konut
Mesken = Otru
Örnekler: 1 — Herkes bulunduğu şehirde bir konut göstermek yükümündedir.
2 — Hükûmet Ankarada işyarların otru meselesini de kotaracaktır.
(1) Ötekiler de bunlara kıyaslanarak yapılabilir.

Not: Gazetemize gönderilecek yazılarda bu kelimelerin osmanlıcaları kullanılmamasını rica ederiz.

Servet dün de yenildi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mesi üzerine aynen tatbik edilememekle beraber Servet dün de 6-2 gene mağlûb edilmiştir.

Hafta arası olduğu için stadyom bilhassa dühuliye tarafı epeyce tenha idi. Oyuna saat beş buçukta hakem Şazi Tezcanın idaresinde başlandı. Muhtelit: Bedii — Fazıl, Faruk — Güneşli Reşad, Ali Rıza, Lebib — Salâhattin, Naci, Rasih, Bambino, Fikretten mürekkebdi.

Oyuna başlanır başlanmaz, muhtelit, soldan hücuma geçti. İsviçreliler de sağ taraftan mukabele etmek istiyorlardı. Başlangıçta Lebib her top gelişinde sağ açığın tepesine binerek favul yapıyordu. Bunda biraz da İsviçre sağ açığının boyunun kısalığı âmil oluyordu.

Beşinci dakikadan itibaren muhtelit, Serveti adamakıllı sıkıştırmağa başladı. Naci şüt çekiyor, keleci plonjönle kurtarıyor, biraz sonra Salâhattin topla içeri kaçarak o da şüt atıyor, arkasından Bambino kafa ile topu kaleye savuruyor.

Birinci gol

Muhtelit takım, bu tazyikin semeresini 11 inci dakikada aldı. Fikret, topla içe, Bambino açığa geçtiler. Açığa gelen topu Bambino durdurmadan ortaladı. Rasih mahsus iska geçerek topu Nacıye bıraktı. O da topla içeri girerek ilk golü yaptı.

İkinci gol

Bu golden iki dakika sonra Bambino, Naciye makaslama güzel bir pas verdi. O da bundan istifade ederek penaltı yerinden çektiği bir şütle ikinci golü yaptı.

İki dakika içinde muhtelitin iki gol çıkarması herkese acaba gene pazar günkü

İsviçrelilere yapılan gollerden biri olurken

üstüste hücumlar yapmağa başladılar. Salâhaddinin bir şütünü kalecileri ancak kornere atabildi. Çekilen kornerden istifade edilmeden devre 2-0 muhtelitin lehine bitti.

İkinci devre

İkinci devreye başlanır başlanmaz muhtelitin hücum hattı İsviçre kalesine birbiri arkasına akınlar yapmağa başladı. Bunlar bilhassa sağ taraftan oluyordu.

Üçüncü gol

4 üncü dakikada muhtelit bir frikik kazandı. Salâhattinin çektiği şütü kaleci boyunun kısalığından iyi tutamadı. Direğe çarpıp geri gelen topa Naci yetişerek üçüncü golü yaptı.

3-0 galib vaziyete gelen muhtelit takım, hücumlarını üstüste tekrarlıyordu. Karşılarındaki oyuncuların acemiliğinden

Avrupada büyük bir şöhreti olduğu halde şehrimizde iki defa büyük farklarla yenilen Servet takımı

gibi mi olacak sualini sorduruyordu. Oyuncular, 2-0 lık vaziyetin verdiği manevî üstünlükten istifade etmek istemiyormuş gibi ateşsiz bir oyun oynamağa başladılar. Bizimkiler bu haleti ruhiye ile oyuna devam ederlerken İsviçreliler de aman fazla olmasın diye daha fazla enerji sarfına başladılar. Oyun berabere bir vaziyet almağa başladı. Bununla beraber İsviçreliler nadiren kalemize kadar inebiliyorlardı. Muhtelitin muavin hattı zayıf olmasına rağmen Servet muhacimleri ciddî birşey yapamıyorlardı. Bu arada Salâhattinin sıkı şütü direğin yanından avuta gitti. Arkasından onlar da sağ açıkları vasıtasile bir hücum yaptılar. Merkez muhacimlerinin on sekiz pas çizgisi dışından atmak istediği şüt çok hafif bir surette Bediinin elleri arasında kaldı. Ayni vaziyeti soldan tekrarladılar. Gene on sekiz çizgisi dışından atılan pek hafif şütlerini kaleci yakaladı.

Dakikalar ilerledikçe İsviçreliler hissettirmeden yavaş yavaş faik oynamağa başladılar. 34 üncü dakikada kazandıkları bir kornerden az kalsın bir de gol yapıyorlardı. Kaleye girmek üzere olan topa Farukla Bedii, ikisi birden atılarak bu tehlikeyi bertaraf ettiler. Arkasından Fazılın bir iskasını gole çevirmek üzere olan sağ içlerine, Faruk yetişerek bir gole daha mâni oldu.

Tehlikenin baş gösterdiğini anlıyan muhtelit takım derhal canlandı. Tekrar gene canlandılar. Fakat öyle bir canlanış ki on beş dakika muhtelit kalesi önünde oynadıkları halde bir sey yapamıyorlar.

Muhtelitin altıncı golü

35 inci dakikada Salâhaddinden bir pas alan Bambino, topu durdurmadan Rasihe geçirdi. O da yakın bir mesafeden altıncı golü attı.

Servetin ikinci gölü

36 ncı dakikada muhtelit kalesi önünde kimsecikler yokken Fazıl, yüzü kalesine dönük olarak top çevirmek istedi. Çevirirken de top eline değdi. Kasten yapılmıyan, topun seyrini değiştirmiyen tehlike zamanından olmıyan bu hareketi hakem penaltı ile cezalandırdı. İsviçreliler de bu suretle ikinci golü attılar ve müsabaka 6-2 Servetin mağlûbiyeti ile bitti.

Dünkü oyun zaman zaman çok zevksiz oldu. İsviçrelilerin, bazı anlar müstesna, yaptıkları acemilikler, en kulübcü seyircileri bile sinirlendiriyordu. Avrupa futbolünde büyük bir şöhret sahibi olan Servet takımı, eğer dün oynıyan takımsa İsviçrede futbolün pek iyi vaziyette olmadığına hükmetmek lâzım gelir.

Servet takımının üstüste büyük farkla yenilmesinde muhakkak ki, gerek Fenerbahçenin, gerekse dünkü muhtelitin çok iyi oynamaları âmil olmuştur. Fakat Avrupa futbolünde şöhret sahibi olan bu takımın bu şekilde yenilmesi sadece bizim iyi oynamamızdan değil, onların da önce - lerden göklere çıkarıldığı gibi kuvvetli olmamalarından ileri gelmiştir. Kendi memleketindeki kuvveti ne olursa olsun İstanbula gelen Servet zavallı bir takımdı ve 5-2, 6-2 mağlûbiyetleri de bunun en büyük delilidir.

Kongreye davet

Feriköy Şişli İdman kurumu başkanlığından:

Feriköy Şişli Futbol kurumunun 23 haziran 935 pazar günü saat 2 de Feriköy 17 nci okulda senelik kurultayı yapılacağından Yurd üyelerinin toplantıya gelmelerini dileriz.

Macar güreş takımı cuma günü geliyor

Macar güreş takımı cuma günü şehrimize gelecektir. Güreşçilerimizle Macarlar arasında ilk karşılaşma pazar günü Taksim stadında gündüz yapılacaktır. İkinci ve üçüncü müsabakalar da gene Taksim stadında geceleri olacaktır.

Yukarıki resim üst sıra soldan itibaren 56, 61, 66, 71, alt sırada 79, 79, 87 kilo ve ağır sikletteki Macar güreşçilerini göstermektedir. Macarlar, her sikletten bir güreşçi getirdikleri halde 79 da iki güreşçi ile geleceklerdir.

Esnaf kurumları bürosunun hesabları

Raporun tetkikine dün de devam olundu

Esnaf kurumları birleşik bürosunun geçen yıllara aid hesablarını tetkik eden heyetin raporunu verdiğini, bunun Tecim Odası çevirme kolunda görüşüldüğünü dün yazmıştık.

Bu raporun verildiği ve çevirme koluna giderek bazı malûmatın tamamlanması için geri çevrildiği hakkındaki malûmat, bir muharririmize Tecim Odasının ilişikli makamı tarafından bildirilmişti. Fakat dün bu hususta malûmat istiyen muharririmize tasfiye heyetinin başkanı Ziya Kılıcoğlu demiştir ki:

«— Biz henüz raporumuzu vermiş değiliz. Rapor hazırlanıyor. Şu halde Tecim Odası çevirme kolunun konuştuğu ve bazı kısımlarını noksan bulduğu rapor nedir bilmiyorum.»

Muharririmiz bunun üzerine işi tekrar Oda Esnaf şubesi direktörü Galib Bahtiyardan sormuş ve şu cevabı almıştır:

«— Biz raporu aid olan yerden ve başka kanallardan aldık. Üzerinde görüşülüyor.»

Oda çevirme kolu dün toplanarak gene esnaf kurumlarının bu hesab meselesini tetkik etmiş ve Galib Bahtiyarı çağırarak kendisinden uzunboylu izahat almıştır.

Karaya oturan İtalyan gemisi

İki gün evvel geçeyarısı akıntı yüzünden Yeşilköy feneri açıklarında karaya oturan İtalyan bandıralı Pilsna vapurunun kurtarılması işine başlanmıştır.

Gemi Kurtarma şirketinin Sezar tahlisiyesi kaza yerinde çalışmaktadır. Dün geminin yükü boşaltılmıştır.

Vapur tam süratle gelirken karaya oturduğundan ve burnu iyiden iyiye gömüldüğünden kurtarma amcliyesinin çok müşkül olacağı söylenmektedir.

Tarihin meşhur simaları

"Cumhuriyet,, in müsabakası

Meşhur iş adamları : 10

George Cadbury

Yarım asır evvel, güneşli bir yaz gününde Blakpoal plâjında dört çocuk kumdan bir fabrika yapıyorlardı. Bunlardan birisi George Cadbury (Jorj Kadburi) idi.

Bir rüya gibi geçen seneler, Cadburyye bu kumdan yaptığı fabrikayı taştan yapmak saadetini verdi. Büyük ticaretini bu sağlam taşlı fabrikanın içinde kurduktan sonra bu büyük teşebbüsü ne denizin dalgaları, ne de tenkidler ve kıskançlıklar, deviremedi.

George Cadbury 19 eylûl 1839 da Birmingham civarında Edgbaoton kasabasında doğdu. Babası, ecdadı gibi gayet dindar bir adamdı. George doğduğu günden itibaren kendini gayet dindar bir muhitte buldu. Edgbastondaki aile hayatları gayet ciddî idi. Bununla beraber babası çocukların cismanî terbiyelerine, açık havada büyümelerine gayet meraklı bir adamdı. Bu suretle çocuklarını sıhhî bir surette büyütmeğe itina etti.

George on dört yaşına geldiği zaman çok sevdiği annesini kaybetti. Annesi ölünce Georgeu mektebden aldılar, George daha pek küçükken hayata girmeğe mecbur oldu. Bir çocuğun bu yaşta hayata atılması erken gibi görünür ama, babası, hayat mücadelesinin bu yaşta başlamasına taraftardı. John Cadburyye göre çocuk, ticaretin tecrübelerine küçükten, alfabesinden başlarsa bu yolda muvaffakiyet daha çabuk ve daha kolay olur. Bu sebeble küçük Jorj cerrah olmak için beslediği ümidleri bıraktı, çay ve kahve ticaretinin karışık taraflarını öğrenmeğe başladı.

John Cadbury çay ve kahve ticaretile meşguldü, fakat karısı öldükten sonra artık işin parlamasına çalışamıyordu. Bu sebeble 1861 senesinde işin bütün idaresini oğlu Georgea bıraktı.

Birminghamda Briage Streetteki işin istikbali karanlık görünüyordu. İşte kullanılan yüzlerce amelenin miktarı ona indi, bu işçilerin yarısı kızlardı, bunlar da haftada ancak iki şilinden beş şiline kadar ücret alıyorlardı.

Vaziyeti kurtarmak için kat'î bir programa ihtiyac vardı. İşin idaresini üzerine alan iki kardeşin emrinde 10,000 İngiliz liralık bir sermaye vardı. Bu para da kendilerine annelerinden kalmıştı. İşe yeni bir hayat vermek için bu parayı; işe koymağı kararlaştırdılar.

Fakat işin başlangıcında, şahısların - dan birçok fedakârlıklar yapmak mecburiyetinde kaldılar. Bu sebeble lükse hatta zarurî ihtiyaclarına sarfettikleri paranın büyük bir kısmını tasarruf ettiler. George yevmî gazetesini, çayını, kahvesini, bütün eğlencelerini bıraktı. Kışın sabahları saat altıda kalkar, yedide işinin başında bulunurdu. Öğle yemeklerini evde yer, akşam dokuza kadar çalışırdı.

Yazın sabah saat beşi çeyrek geçe kalkar, işten akşam saat altıda çıkardı. Haftada on şilinle idare olurdu.

Bütün bunlara rağmen işler fena gidiyor, iki kardeş bir türlü vaziyeti kurtaramıyorlardı. Ameleyi daha fazla çalıştırmak emelile ücretlerini yükselttiler. O zamanlar Birminghamda ameleye verilen ücret o kadar azdı ki, amele çalışabilmek için güçlükle ayakta durabilirdi. Bütün bunlara rağmen o sene sonunda yaptıkları blânço iki kardeşe büyük bir zarar gösterdi. İkinci senesi daha aşağı gittiler. 1863 te vaziyet o kadar götüleşti ki işi kapamaktan başka çare kalmadı.

George Himalayada çay ekmeği düşündü. Fakat çay fiatlerinin düşmesi bu teşebbüsüne de mâni oldu. Birçok rakib kumpanyalar bu sırada iflâs etti. İki kardeş enerjilerini toplayıp mukavemet etmenin yegâne kurtuluş yolu olduğunu anladılar.

Rakib fabrikalar iflâs edince Cadbury o zamana kadar düşündüğü diğer plânların tatbik zamanı geldiğini anladı. Çay ve kahve ticareti ehemmiyetini kaybedince, kakao ticaretine geçtiler. Bu da kendilerine gurur verecek büyük bir iş değildi. Paralarının beşte birini kakaoya, diğer kısmını patates kolasına, Sago ununa yatırmışlardı. Diğer imalâtçılar bu sahada kendilerine büyük rekabete başladılar. O zamana kadar yalnız içmek maksadile sattıkları kakaodan yağ çıkarmağı kararlaştırdılar.

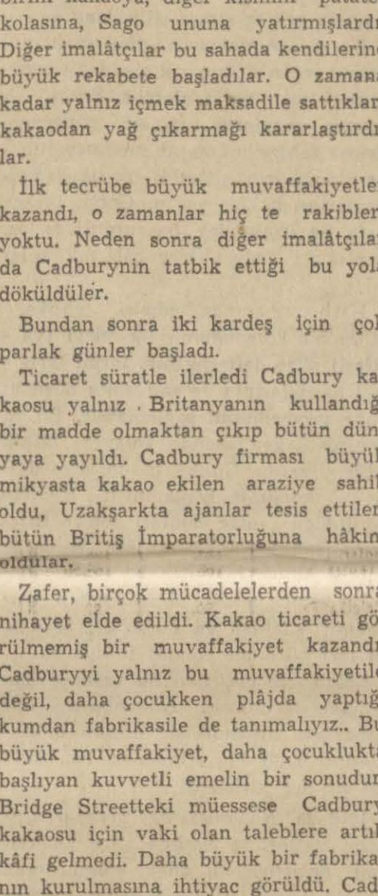

George Cadbury

İlk tecrübe büyük muvaffakiyetler kazandı, o zamanlar hiç te rakibleri yoktu. Neden sonra diğer imalâtçılar da Cadburynin tatbik ettiği bu yola döküldüler.

Bundan sonra iki kardeş için çok parlak günler başladı.

Ticaret süratle ilerledi Cadbury kakaosu yalnız Britanyanın kullandığı bir madde olmaktan çıkıp bütün dünyaya yayıldı. Cadbury firması büyük mikyasta kakao ekilen araziye sahib oldu, Uzakşarkta ajanlar tesis ettiler, bütün Britiş İmparatorluğuna hâkim oldular.

Zafer, birçok mücadelelerden sonra nihayet elde edildi. Kakao ticareti görülmemiş bir muvaffakiyet kazandı. Cadburyyi yalnız bu muvaffakiyetile değil, daha çocukken plâjda yaptığı kumdan fabrikasile de tanımalıyız.. Bu büyük muvaffakiyet, daha çocuklukta başlıyan kuvvetli emelin bir sonudur. Bridge Streetteki müessese Cadbury kakaosu için vaki olan taleblere artık kâfi gelmedi. Daha büyük bir fabrikanın kurulmasına ihtiyac görüldü. Cadbury, fabrikayı Birminghamın sefalet içinde yüzen muhitinde yapmaktansa, köyde yapmağı tercih etti.

İki kardeşin fabrika için satın aldıkları arazi on beş dönümdü. İntihab ettikleri yer hem istasyona, hem de kanala yakındı. Tren kumpanyasile ameleye ucuz bilet vermesi hususunda anlaştılar. Fabrikanın yapılması 1879 da başladı. Yedi ay sonra Bridge Streetteki iş köye nakledildi. Fabrikanın plânını George Cadbury kendisi çizdi.

Fabrika oyun yerleri, bahçelerile ameleye hertürlü konforu verecek bir şekilde yapıldı. Cadbury bütün dikkatini iyi kakao yetiştirmeğe verdi. 1886 senesi nihayetinde yeni fabrikanın açılmasından altı sene sonra ticaret, başlangıcdakinin iki misline çıktı, fabrikanın yanında teneke kutu, mukavva kutu fabrikaları, çanta fabrikaları yapıldı. Birminghamdan gelen amelenin miktarı binlere baliğ oldu.

Bundan sonra Cadbury, Bournvillede amele için köyler, evler yaptırdı. 1895 te 250 dönüm arazi üzerinde yapılan bu evlerin miktarı 200 dü. 1500 ü bulan bu evler, ameleye 99 senede ödenmek üzere verildi. Bu köylerin içerisinde kütübhaneler, mektebler, oyun yerleri, herşey mevcuddur. Bugün bütün dünya Cadbury çikolatasını ve kakaosunu tanır.

Cadbury bundan sonra belediye işlerile, millî siyasetle, içtimaî ıslahat işlerile meşgul oldu. Gazetecilik yaptı, London Daily News gazetesini satın aldı, dinî işlere karıştı, birçok hayır müesseselerine girdi.

Hayatının sonuna kadar daima çalışan Cadbury 24 teşrinievvel 1922 de Bournville fabrikalarının dağılma çanları çalarken gözlerini hayata yumdu.

Bu rey varakasını kesib saklayınız

Cumhuriyetin müsabakası

Rey Puslası

Meşhur iş adamları

10 uncu _____

isim ve adres _____

_____

_____

Çin ve Japon kuvvetleri dün ilk defa çarpıştılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Çindeki hâdiseler ve Sovyet Rusya

Moskova 18 (Telsizle) — Sovyet hükûmeti şimalî Çin hâdiselerini ehemmiyetle takib ediyor. Şimdilik Siberya hududlarında tehlike olmamakla beraber, Sovyetler her ihtimale karşı tedbir almışlardır.

Çindeki hâdiseler ve Amerika

Vaşington 18 (A.A.) — Senato üyelerinden King, Japonyanın, Çine karşı siyasasında Brinad - Kellog paktı ve dokuz devlet andlaşması hükümlerini çiğnemiş olup olmadığını anlamak için gerçin (tahkikat) açılmasını istemiştir.

Bir azil

Nankin 18 (A.A.) — Şahar hâdisesi üzerine Japonların şartlarını kabul ettiğinden dolayı General Şung - Şah - Yuan, hükûmet tarafından işinden çıkarılmıştır.

Çin kuvvetlerinin Şahardan çekildiği haberinin doğru olmadığı ve bunu Japonların ortaya attıkları sanılıyor.

Japon elçisinin söyledikleri

Avrupa memleketlerindeki Japon elçileri Pariste bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıya Japonyanın Ankara elçisi M. Tokugawa da iştirak etmiştir.

Paristen dönen M. Tokugawa dün kendisile görüşen bir arkadaşımızın sualerine şu cevabları vermiştir:

«— Toplantıda her elçi bulunduğu memleketin siyasal, ekonomik durumları hakkında izahat verdi. Esasen toplantının biricik gayesi elçiler arasında malûmat teati etmekten ibaretti.»

— Elçiler arasında ihtilâf çıktığı ve biri İngiliz, diğeri Alman dostluğuna taraftar iki grupun belirdiği şayiaları doğru mudur?

«— Ben bu şayiaları kelimenin tam manasile gülünç buluyorum. Biraz evvel de anlattığım gibi, toplantımızda yalnız malûmat teati edilmis, memleketimizin dış siyasası mevzuubahs bile olmamıştır. Böyle bir meseleyi konuşmak esasen salâhiyetimiz haricindedir.

Londra ve Berlin elçilerimizin toplantıyı müteakib Tokyoya gitmelerine gelince, bu seyahat daha evvelden kararlaştırılmıştı. Fakat Paris toplantısından sonraya bırakıldı. Şimdi iki elçimiz ayni Japon gemisile Avrupadan Japonyaya kadar beraber yolculuk etmektedirler.»

— Uzak şarkta Japonya ile Çin arasında çıkan yeni hâdiseleri izah eder misiniz?

«— Şimalî Çinde olup bitenlerin mevzii olarak kalacağını sanıyorum. Son haberler iki taraf arasında konuşmalara başlandığını bildiriyor. Bu konuşmaların her halde dostane şekilde neticeleneceğini umuyorum. Vaziyet ne olursa olsun Çin - Japon münasebatı gittikçe daha fazla gelişmektedir. (İnkişaf etmektedir). Çok sürmeden bitirilmesi arzu edilen konuşmalar iki memleket arasındaki dostluğu sağlamlaştırmaya yardım edecektir.»

— Japon - Çin ihtilâfında Mançukonun rolü nedir?

«— Mauçuku meselesile şimalî Çin meselesi birbirinden tamamile ayrı meselelerdir. Japonyanın şimalî Çinde muahedeler ile de tahakkuk etmiş hakları ve menfaatleri vardır. Halbuki Çinliler bu muahedelere riayet etmemişlerdir. Bu bakımdan şimalî Çin meselesinin tamamen hususî bir vaziyeti vardır.»

İtalyan - Habeş harbine doğru

(Baştarafı 1 inci sahifede)

işleri modern bir şekilde başarmak için barışa muhtacdır. Ordumuzu, bir Belçika süel heyetile yeğritmek (ıslah etmek) isteyimişiz yanlış anlaşılmıştır. Ordumuza baysallığı korumak ve lüzumunda saygamak (müdafaa etmek) ödevi düşmektedir. Bundan başka, şayed gerekirse, bütün Habeşler orduya katılacaklardır. Zira hepsi de erkinliklerine ve imparatorlarına bağlıdırlar.»

Londra 18 (A.A.) — İngiliz hükûmeti, İtalya ile Habeşistan arasında bir harb çıkması ihtimali üzerine:

1 — Habeşistandaki İngilizlerin büyük bir kısmının çıkarılması,

2 — İngiliz Somalisine sığınacak Habeş ve İtalyanlar için yeritilecek rejim hakkında tertibat almaktadır.

İngilterenin ikinci madde hakkında her iki memleketle siyasal görüşmelerde bulunduğu sanılmaktadır.

Günün bulmacası

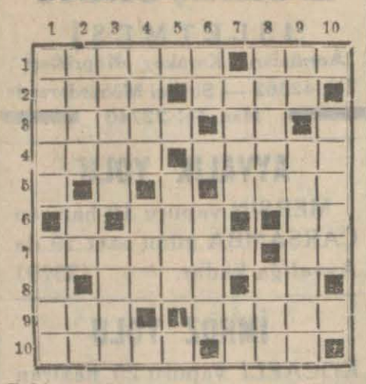

Soldan sağa:

1 — Neşe, «az» ın aksi. 2 — Arzu, ölüm zamanı. 3 — Bakan, kolun ucu. 4 — Kilonun binde biri, kabadayı. 5 — Çocuğu olmıyan. 6 — Öz türkçe kraliçe, birşeyi kabul etmemek için kullanılan edatlardan biri. 7 — Bir işte önayak olan, zaman. 8 — Defa, yayla atılan. 9 — Büyük, çobanların çaldığı musiki aleti. 10 — Tahta yontan alet, üstüste konan birşeyin bir sırası.

Yukarıdan aşağı:

1 — Muhabbet, büyük adamın küçük adama bir iş hakkında söylediği söz. 2 — Emmek masdarından bir fiil, vilâyet, nota. 3 — Haysiyet, Buğday tarlasında yetişmiş bir hale gelmiş olan mahsul. 4 — Bilgi, çocuk doğurtan. 5 — Cerbezeli. 6 — Ermenilerin çok kullandıkları bir kelime, İnadcı bir hayvan. 7 — Eziyet, beyaz. 8 — Su verilmiş demir, düz yer. 9 — Olmaktan emir, birşeye lâyık olmaklık. 10 — Çorbaya ve bazı yemeklere sıkılan şey.

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ö	G	Ü	T	■	U	M	U	D	■
2	M	A	N	A	■	S	A	L	A	K
3	Ü	N	■	R	A	■	R	U	M	■
4	R	İ	V	A	Y	E	T	■	A	L
5	■	M	A	K	A	M	■	P	■	İ
6	D	E	V	■	K	E	L	E	K	■
7	İ	T	■	İ	■	K	İ	T	A	R
8	L	■	A	N	A	■	R	E	V	Ü
9	E	R	D	E	M	■	A	K	A	Y
10	K	Â	İ	N	A	T	■	■	K	A

YENİ ESERLER

Muallimler mecmuası

Muallimler mecmuasının 40 ıncı sayısı çıkmıştır. Mündericatı şunlardır: Vasıf Çınarın fotoğrafı, el yazıları, mektubları, Ulusal dil savaşı (Cemil Sena), Termometre (Hüviyet Bekir), Kültür ocağı (F. Osman Yalçın), 9 mayıs için konferans (Âdil Başkan), Bayan Sabiha Zekeriyyanın beş yazısına bir cevab (F. Osman Yalçın), Birlikten haberler ve ölüler, kültür haberleri.

KIMYAGER
Dr. Cevad Tahsin
IDRAR, KAN, KAZURAT
ve sairenin tahlillerini yapar.
Divanyolu ortasında. Tel. 23334

Türkiyede de tescil edilmiş
Bütün dünyada tanınmış ve fevkalâde muvaffakiyet kazanmış yeyip içeceğe aid beratlı bir malzemenin sürümü için ciddî ve
SERMAYEDAR BİR ŞERİK
aranıyor. Tekliflerin şahsî refe - ranslarla «L. H. 22» rumuzile Jurnal Doryan gazetesine gönderilmesi.

Hayatın neşesi dinç olmaktır.
HORMOBİN
tabletleri
Yorgun vücudları dinçleştirir.
İKTİDARSIZLIGI
Ve
BEL GEVŞEKLİGİNİ
giderir, yaşamak neşesini iade eder. Eczanelerde bulunur. İstanbulda fiatı 150 Kuruş Tafsilât için Galata posta kutusu 1255

Doktor
HORHORONİ
Eminönü Valde kıratanesi yanında
Telefon: 24131

Eğer verilen nasihatleri dinleyip te
GRİPİN
kaşelerini tecrübe etseydi bu ıstıraplar çoktan dinmiş olacaktı.
GRİPİN
En şiddetli baş ve diş ağrılarile üşütmekten mütevellid bütün ıstıraplar keser. Nezleye, kırıklığa, romatizmaya çok faydalıdır.
GRİPİN kaşeleri RADYOLİN diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılır. Her eczanede vardır. 7,5 kuruşa satılır.

İstanbul Borsası kapanış fiatleri 18 - 6 - 935

NUKUD

	Alış	Satış
1 Sterlin	614.	618.
1 Dolar	123.	125
20 Fransız	166.	168.50
20 Liret Fr.	201.	203.
20 Belçika Fr.	80.	81
20 Drahmi	23,	24.
20 İsviçre Ft.	812.	816.
20 Leva	23.	24.
1 Florin	82.	83.
20 Çek kronu	96.	98.
1 Avusturya Şl.	23,	23.
1 Peçeto	15,	16.
1 Mark	41.	42.
1 Zloti	23	24.
20 Ley	23 50	24.
20 Dinar	14.	15.
20 Ruble	52.	54.
1 Yen	31.	33.
20 İsviçre kronu	31	32
1 Türk altını	942.	943.
1 Mecidiye	58,	59.
1Banknot Os. B.	228.	230,

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	618,	618.50
Nev York	0.7970	0.7945
Paris	12.06	12.035
Milâno	9,6975	9,68
Brüksel	4,73	4.7053
Atina	83.7415	83.5683
Cenevre	2,4375	2,4333
Sofya	6 ,8570	73.725
Amsterdam	1,1735	1,1748
Prag	19.065	19.025
Viyana	4,2234	4.215
Madrid	5,82	5,81
Berlin	1,9737	1.9738
Varşova	4,2133	4,2150
Budapeşte	4.4862	4,4768
Bükreş	78.6490	78 4867
Belgrad	35,0820	35,0688
Yokohama	2,7470	2,7413
Moskova	1085.	1084.25
Stokholm	3.1384	3.1325

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası müessis hamiline		
" " name	9,50	9,50
Anadolu D.M. %60	25,50	25,65
" " %100	42,50	42,50
Tramvay		
Bomonti -Nektar		
Reji		
Aslan çimento	10,20	10,30
Merkez Bankası	58	58

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
1933 Türk borcu tahvili I	28,45	28,40
" " 2		
" " 3	26,90	26,90
Ergani	95	95
% 7 Sivas-Erzurum	95,50	95.50
istikrazı Dahili		
% 5 Hazine		
% 2 Hazine		
İt. Değirmencilik		
Şark Değirmenzilik		
Umum Sigorta		
İstanbul Telefon		

TAHVİLÂT

Elektrik		
Tünel		
Rıhtım		
Anadolu D. Y. I		
" II		
" III		
" Mümessil	52.95	52. 80

AİLELERE ve TALEBELERE İLÂN
Tatil zamanları devamınca 20 eylüle kadar
10 Türk lirasile 10
Her lisan için kurslar **BERLİTZ'** te açılmıştır. Hususî derslere bu müddet için mühim tenzilât
KAYDA BAŞLANILMIŞTIR
İSTANBUL 373, İstiklâl caddesi
ANKARA Konya caddesi

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme Ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Kocaeli vilâyetinde Adapazarı - Hendek yolunda betonarme» Adapazarı - Sakarya köprüsü inşaatıdır. İnşaatın keşif bedeli 79,000 liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,
D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,
E — Betonarme büyük köprüler hakkında fennî şartname,
F — Keşif hulâsası cetveli,
G — Proje.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 395 kuruş bedel mukabilinde Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 3/7/935 tarihinde çarşamba günü saat on altıda Ankarada N. V. binasında Şoseler Reisliği dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 5,200 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

1 — Ticaret Odasına kayidli bulunduğuna dair 935 vesika,

2 — İstekliler yapmış oldukları işlere aid vesikaları göstererek eksiltmeye girmek için Nafıa Vekâletinden ehliyet vesikası alacaklardır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Şoseler Reisliği dairesine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3271)

Tüccarların Nazarı Dikkatine
İstanbul Belediyesi Karaağaç Müessesatı Müdürlüğünden:

Belediyenin Sütlücede Karaağaç Müessesesi soğuk hava depoları ve bunlar arasındaki yumurta deposu şeraiti fenniye itibarile eşsizdir. Her nevi emteada olduğu gibi, getirip götürme masrafı da müesseseye aid olmak şartile beher yumurta sandığından iki lira elli kuruş ve yarım yumurta sandığından bir lira yirmi beş kuruş gibi gayet elverişli bir ücret alınmaktadır.

Mallarını koyacakların ya müessesemize, ve yahud Balıkpazarında Zindan hanında 1 No.da mümessilimiz Şakire müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (3402)

Müessese telefon No. 40607
Mümessil telefon No. 21608

İstanbul Belediyesi ilânları

Şeker Fiatleri Hakkında

Halkımıza ucuz ve çok şeker yedirebilmek gayesile Kamutaya sunulan kanun lâyihası onaylanmış ve 17/6/935 pazartesi günü Resmî gazetede neşrolunmuştur.

1 —İstanbul ve şeker fabrikalarında teslim edilmek üzere toptan toz şeker şimdiki fiati olan 36,75 ve 37 kuruş yerine «25» ve kesme şeker 39,50 kuruş yerine «28» kuruş fiat ile satılacaktır. Bu fiat bütün vergi ve resimler dahil olup bu fiatler fabrikalarda vagon içinde İstanbul ambar dahilinde teslim fiatleridir.

2 — Sair mahallerde toptan satış fiati yukarıdaki fiatlere yalnız nakliye ve buna aid diğer masrafların ilâvesile bulunacak fiatten ibaret olacaktır.

3 — Perakende fiatlerle yukarıdaki maddelerde gösterilen toptan satış fiatleri arasındaki fark bugün müteamil bulunmakta olan ve perakende satıcıların cari ve normal kârını teşkil eyliyen miktardan ibaret kalacaktır. Bu nisbet toz şekerlerde 1,25 kuruş ve kesme şekerlerde 1,50 kuruştur. Bu suretle tesbit edilmiş olan toptan ve perakende satış fiatlerinin fevkinde fiatlerle satış yapmak ihtikâr telâkki edileceğinden ona göre hareket olunması bilûmum şeker satan esnaf ve tecimlere ilân olunur. «B» (3421)

PARANIZ FAİZ GETİRMEK SURETİLE SİZİN İÇİN ÇALIŞIR
HUSUSİ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA ŞİŞELERİMİZDEN MALÛMAT ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİON N.V.
İSTANBUL — KARAKÖY PALAS — ALALEMCİ HAN

Büyükada Yat Kulübü Müdürlüğünden:

Büyükada Yat Kulübünün bütün teşkilâtı tamamlanmış olduğundan 20/6/935 perşembe günü açılacağı sayın kulüb bağlılarına bildirilir.

Uzunköprü Belediyesinden:

Uzunköprüde yaptırılacak olan «8197» lira «45» kuruş bedeli keşifli fennî mezbahanın yapılması işi 10 haziran 935 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 1 temmuz 935 pazartesi günü saat 16 da Uzunköprü Belediye dairesinde yapılacaktır. Muvakkat teminat akçesi 615 liradır. 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunundaki evsafı haiz isteklilerin Uzunköprü Belediyesi Arttırma, Eksiltme ve İhale Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (3330)

İstanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

1 — Taksim Ayaspaşa Acıçeşme 18/20 No.lı apartımanın birinci dairesinin yarı hissesi.
2 — Beyoğlu Asmalımescid Gilevani S. 11 No.lı otelin yarı hissesi.
3 — Feriköy Fransız mezarlığı 115 No.lı bir oda ve mutfak.
4 — Fatih Beyceğiz Tavukçu S. 10 No.lı ev.
5 — Balat Tahtaminare yeni C. 67/103 No.lı kârgir ev.
6 — Şehremini İbrahimpaşa Cami S. 12 No.lı ev.
7 — Altımermer Kâtibmuslahattin Cami S. 57 No.lı ev.
8 — Galata Fermeneciler 126/32 No.lı mağaza
9 — Topkapı Beyazıdağa tramvay C. 1/2 No.lı dükkân.
10 — Topkapı Beyazıdağa tramvay C. 3 No.lı dükkân.
11 — Topkapı Beyazıdağa tramvay C. 11 No.lı dükkân.
12 — Topkapı Beyazıdağa tramvay C. 15 No.lı dükkân.
13 — Çemberlitaş Vezirhan altkatta 61 No.lı oda ve dükkân.
14 — Çarşı Ağaoğlu S. 65 No.lı dükkân.
15 — Çarşı Kazazlar Orta S. 29 No.lı dükkân.
16 — Çarşı Kazazlar Orta S. 52/54 No.lı dükkân.
17 — Çarşı Kazazlar Orta S. 69 No.lı dükkân.
18 — Çarşı Kazazlar S. 27 No.lı dükkân.
19 — Çarşı Kolansılar S. 11 No.lı dükkân.
20 — Çarşı Keseciler 91 No.lı dükkân.
21 — Çarşı Yorgancılar 17 No.lı dükkân.
22 — Çarşı Yorgancılar Gelincik S. 24 No.lı dükkân.
23 — Kumkapı Muhsinehatun İbrahimpaşa S. 30 No.lı dükkân
24 — Kasımpaşa Gazihasanpaşa Kışlaboyu 3/2 No.lı dükkân.
25 — Kasımpaşa Gazihasanpaşa Mekteb S. 17 No.lı dükkân.
26 — Kasımpaşa Camiikebir Türabibaba 9 No.lı dükkân.
27 — Kasımpaşa Bedrettin Kayık iskelesi 9 No.lı dükkân.
28 — Boğaziçi Kanlıca Cami altında 8/10 No.lı dükkân.
29 — Üsküdar Pazarbaşı Nuhkuyusu 140 No.lı dükkân.
30 — Kızıltoprak Tuğlacı Mustafaağa Cami S. 19 No.lı dükkân.
31 — Kızıltoprak Zühtüpaşa Bağdad C. 18/32 No.lı dükkân.
32 — Kızıltoprak Zühtüpaşa Bağdad C. 43 No.lı dükkân.
33 — Kızıltoprak Zühtüpaşa Bağdad C. 45 No.lı dükkân.
34 — Kızıltoprak Zühtüpaşa Tahtaköprü 53 No.lı dükkân.
35 — Kızıltoprak Tuğlacı Mustafaağa Kavukluhamdi 19 No.lı kazino M.
36 — Çakmakçılar Valde hanı üst katta 10 No.lı oda.
37 — Çakmakçılar Valde hanı birinci kemerde 9 No.lı oda.
38 — Çakmakçılar Valde hanı 13 No.lı oda.
39 — Çakmakçılar Valde hanı üst katta 34/35 No.lı oda.
40 — Çakmakçılar Valde hanı üst 39 No.lı oda.
41 — Çakmakçılar Valde hanı 21 oda.
42 — Çakmakçılar Büyük yeni han katta 20 No.lı oda
43 — Çakmakçılar Büyük yeni han orta katta 31 No.lı oda.
44 — Çarşı Zincirli han alt katta 22 No.lı oda.
45 — Kasımpaşa Camiikebir Havuz kapısında kulübe.
46 — Uzunçarşı Mekteb S. 22 - 24 No.lı iki bodrum.
47 — Pangaltı Fransızmezarlığı 3 No.lı ahır.
48 — Kasımpaşa Camiikebir Türabibaba 7 No.lı ahır.
49 — Kabataş Ömeravni dükkânlar üstünde set mahalli.
50 — Galata Kulekapısı Yüksekkaldırım 647 ve 1/3 No.lı arsa.
51 — Şehremini İbrahimpaşa Mekteb S. arsa.
52 — Şehremini İbrahimpaşa Cami sokak 16/ 14 No.lı arsa.
53 — Şehzadebaşı Fevziye C. arsa.

Yukarıda yazılı mahaller 936 senesi mayıs bitimine denlü kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler 1 temmuz 935 pazartesi günü saat 15 e denlü Evkaf Müdiriyetinde Varidat Kalemine gelmeleri (3406)

Değeri... L.	Değeri... K.	Pey parası L.	Pey parası K.	
60	00	4	00	Sultanahmedde yanmış Kabasakal camii enkazı «993»

Yukarıda yazılı cami enkazı 24/6/935 pazartesi günü saat 10 da yerinde bulunacak memur önünde satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey paralarile bulunacak memura görünmeleri. (3403)

Değeri L.	Değeri K.	Pey parası L.	Pey parası K.	
875	00	65	07	Anadoluhisarında eski Yangınyeri yeni Setüstü sokağında eski 17, 19 sayılı bostan ile evin yarı payı. «5»
168	00	12	60	Kasımpaşada Camiikebir mahallesinde Debbağhane caddesinde eski 24/26 sayılı üstünde bekâr odaları olan dükkânın 5/24 payı. «4826»
90	00	6	08	Küçükpazar Hocahayreddin mahallesinde Kazancılar sokağında 36 sayılı ahşab dükkânın 3/15 payı. «4838»
56	25	4	10	Beyoğlu Hüseyinağa mahallesinde Sultançeşmesi sokağında 7 sayılı ve bütünü 128 metro murabbaındaki arsanın 1/4 payı. «630»
49	00	3	68	Büyükçarşıda Yorgancılarda 5, 6 sayılı tütüncü gediğile bir odanın 4/24 payı. «3277»
42	00	3	15	Beyoğlu Hüseyinağa mahallesinde Yenişehir caddesinde eski 74 yeni 60 sayılı fırının 8/96 payı. «2941»
11	68	00	90	Çemberlitaşta Mollafenari mahallesinde Çilingirler sokağında 41/45 sayılı ve bütünü 14 metro murabbaındaki arsanın 1/3 payı. «5049»
125	00	9	4[illegible]	Mahmudpaşada Dayehatun mahallesinde Küçük yeni hane 10 sayılı odanın 1/4 payı. «5561»
250	00	18	75	Çarşıyıkebirde Haffaflarda eski yeni 40 sayılı dükkânın 5/8 payı. «2064»

Yukarıdaki paylı özlegelere istekli çıkmadığından on gün ara ile satılmalarına karar verilmiş olduğundan üstermesi 24/6/935 pazartesi günü saat 15 te Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey paralarile Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (3407)

KARON ALMAN KİTABHANESİ
İstanbul, Beyoğlu - Tünel meydanında 523

SUMER BANK
Umumî Müdürlüğünden:

1 — İzmitte Kâğıd ve Karton fabrikası için umum muhammen keşif bedeli 24244 lira 52 kuruş olan:

a) Fabrikayı şoseye bağlamak üzere iltisak yolu inşası,
b) Fabrika ihata duvarları ve tel örgü tesisi,
c) Kerez deresinden fabrikaya su isale borusunun hendek hafriyatı işleri vahid fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Bu işe aid eksiltme evrakı şunlardır:

a) Eksiltme şartnamesi,
b) Mukavele projesi,
c) Fennî şartnameler,
d) Vahid fiat ve keşif cedvelleri,
e) Projeler.

İstiyenler bu evrakı Sümer Bank İnşaat Servisinde görebilirler ve 120 kuruş mukabilinde Ankara Şubesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 27/6/1935 perşembe günü saat 17 de Ankara Ziraat Bankası binası dahilinde Sümer Bank Umumî Müdürlüğündeki Komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme «kapalı zarf» usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1,818,34.— lira muvakkat teminat vermesi ve bu işlerle iştigal ettiğini bildiren vesaiki bankaya gösterip ehliyeti fenniye vesikası alması lâzımdır.

6 — Teklif mektublarının yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Ankarada Bankalar caddesinde Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne verilmesi, posta ile gönderilen mektubların da nihayet muayyen saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın kanunî şekilde kapatılması lâzımdır.

Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Bu sene Deniz Lisesinin dokuzuncu sınıfına aşağıdaki şartları taşıyan talebe alınacaktır.

A — Anası, babası Türk olan ve ve Türk tabiiyetinde bulunan resmî veya muadeletleri Maarif Vekâletince tasdik edilmiş ortamekteb mezunları imtihansız.

B — Hususî ortamekteblerle hususî veya resmî meslek mekteb mezunları imtihanla.

2 — İsteklilerin sıhhatleri denizin her hizmetine elverişli olduğu tam teşekküllü askerî hastanelerce raporla sabit olması ve yaşlarının 15, 17 bulunması lâzımdır.

3 — İsteklilerden İstanbulda bulunanlar doğrudan doğruya Heybeliadada Deniz Lisesi Müdürlüğüne, taşrada olanlar bulundukları yerin en yakın askerlik şubesi reisliğine istida ile müracaat etmelidirler.

Her istekli istidasına güverte, makine ve hava sınıflarından hangisini istediğini yazmalıdır.

İstidalara aşağıdaki vesikalar bağlamalı.

1 — Fotoğraflı nüfus cüzdanı, aşı ve hüsnühal kâğıdı.
2 — Şehadetname veya tasdikname.
3 — Askerlik öğretmeninin mahrem sicilli.

4 — Mektebe kaydolunduğu takdirde mektebin tâbi olacağı kanun, talimat, emir ve esasları kayid ve şartsız olarak tamamen ve aynen kabul edeceğine dair taahhüd senedi «bu taahhüd senedinin sureti mekteb müdürlüğünden veya askerlik şubesi reisliklerinden tedarik edilmelidir.»

4 — Müracaat müddetleri temmuzun birinci gününden 31 inci günü akşamına kadardır.

5 — Bu sene lise on ve on birinci sınıflarla Deniz Harb mektebine talebe alınmıyacaktır.

Sivrihisar Belediyesinden:

4640 lira muhammen bedelli Font boru otuz gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

İhalesi 8/7/935 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.

Talibler şartnameyi Belediyeden alarak söylenen günde saat 15 e kadar teklif mektublarını makbuz mukabilinde Belediye Bakanlığına vermeleri ve teklif mektublarına % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat leffetmeleri ilân olunur. (3301)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

İZMİR SÜRAT YOLU
SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

KARABİGA YOLU
BARTIN vapuru 19 haziran ÇARŞAMBA saat 20 de Karabigaya kadar.

Üsküdar ikinci sulh hukuk mahkemesinden:

Üsküdarda Pazarbaşı mahallesinde Miroğlu sokağında 46 No. lı hanede sakin iken 30/11/934 tarihinde vefat eden Agob Hıdıryanın mahkemece yazılmış olan emvali menkulesi 25/6/935 salı günü saat 10 da açık arttırma ile mezkûr hanede satılacağından talib olanların yevmi ve saati muayyeninde mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (566)

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 189

Gözlerinizin Güzelliğini Ancak

VENÜS RİMELİ
Kirpikleri besler, gözlere sehhar bir güzellik ve cazibe verir Şık ve kibar familyalar umumiyetle Venüs Rimelini tercihen kullanıyorlar. İsim, marka ve satış yerlerine dikkat ediniz. Taklidlerinden sakınınız. Satış yerleri: Sümer Bank Umum Yerli Mallar Pazarlarında.

Deposu: Evliyazade Nurettin Eren Ecza alât ve ıtriyat deposu, Bahçekapı, İstanbul.

İstanbul
Süt müstahsilleri ve Sütçüler Cemiyetinden:
İnekçi ve sütçüleri alâkadar eden Rusyada çevrilen bir filim haziranın 22 nci cumartesi günü sabah saat 10 da Beyoğlu Saray sinemasında parasız olarak gösterilecektir. Pek mühim ve faydalı olan bu filmi esnafımızın muhakkak görmesi tavsiye olunur.

İstanbul 2 nci iflâs memurluğundan:

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 262 No. lı mağazada oturmakta ve manifaturacılıkla meşgul bulunmakta olan Nikola Gulandris iflâsı 17/6/935 tarihinde açılıp tasfiyenin adi şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 2 nci iflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (sened ve defter hulâsaları ve saire) asil veya musaddak suretlerini tevdi eylemeler. [*]

2 — Hilâfına hareket cezaî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlarının ayni müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulundukları o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları ayni müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mes'uliyete uğrıyacakları ve rüçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 24/6/935 tarihine musadif pazartesi günü saat 11 de alacaklıların ilk içtimaa gelmeleri ve müflisle müşterek borçlu olanlar ve kefilleri nin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (12501)

[*] Pek uzak yerlerde veya yabancı memleketlerde ikamet eden alacaklılar için müddet uzatılabilir.

ODEON
SON ŞARKILARINI TAKDİM EDER

Bayan **SAFİYE**
No. 270044 — Gurbet mektubu - **Hasret kavuştıran**
İkinci kısım - **Göresin mi geldi**
Bayan **GÖNÜL**
No. 270047 **SUNA** — Tango
ÖZLEYİŞ — Tango
Bayan **ŞAZİYE**
No. 270049 **HOP, HOP Gelen var**
BİR YAR SEVDİM

İstanbul Gümrükleri Satış Müdürlüğünden:

Kilo	G.	Marka	No.	Kab adedi	Kıymeti L.	K.	Cinsi eşya
460	500	FBNP	1994 / 99	6 sandık	8416		İpekli pamuklu mensucat
8	550	0	0	1 paket	655	50	İpekli mensucat
	530	0	»	» »	16	70	» yünlü »
1	740	3581	0	» »	82	20	» şapka şeridi
0	240	0	205	» »	20	78	» mensucat parçaları
0	120	»	0	» parça	9	64	» mensucat
	950	0	269	» paket	72		» corab
0	240	0	0	0	19	28	» kadın elbisesi
	820	0	0	0	15	22	4 aded deri canta

Yukarıda yazılı esya 5/7/935 günü saat 14 te İstanbul İhracat Gümrüğü dahilindeki Satış salonunda açık arttırma suretile satılacaktır. İsteklilerin muayyen zamanda müracaatleri. (3410)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Ayasofyada Alemdar mahallesinin Karanlık Serzevatçı sokağında Yerebatansarayı karşısındaki 8 ve 10 numaralı dükkânlar yılda 72 şer lira kira üzerinden bir ay içinde pazarlıkla ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin 15/7/935 pazartesi günü saat on dörde kadar yüzde yedi buçuk akçelerile müracaatleri. «M.» (3414)

Denizyolları İŞLETMESİ
Acentaları: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

AYVALIK YOLU
MERSİN vapuru 19 haziran ÇARŞAMBA günü saat 19 da Ayvalığa kadar. (3370)

İMROZ YOLU
KOCAELİ vapuru 20 haziran PERŞEMBE günü saat 16 da İmroza kadar. (3411)

TRABZON YOLU
ERZURUM vapuru 20 haziran PERŞEMBE günü saat 20 de Hopaya kadar. (3412)

MERSİN YOLU
İNEBOLU vapuru 21 haziran CUMA günü saat 11 de Mersine kadar. (3413)

Beşiktaş 2 nci hukuk mahkemesinden:

Kabataşta Setüstünde 25 sayıda oturan 338 doğumlu Ahmed Şemsettin ve 341 doğumlu Orhan Turgudun anne ve babaları ölmüş olduğundan ayrı evde oturan amcaları Bay Kemaletti nin vasi tayin edilmiş olduğu alâkadaranca malûm olmak üzere ilân olunur (12486)

SATILIK HANE
Beyoğlunda Tarlabaşı caddesinde köşe başında, kapısı eski Margırit yeni küflü çıkı sokak 19 numaralı kâgir hane satılıktır. 8 odalı, 3 sofa, 2 taraca ve balkonlu, 2 mutbak terkos ve elektrik tesisatı ve kuyusu vardır.
Odaları aydınlık, güneşli ve havadardır. Talipler her zaman evi gezebilirler

İstanbul Ziraat Mektebi Çiftlik Satış Komisyonundan:

CİNSİ	Muhammen bedeli Lira	K.	Muvakkat teminat Lira	K.	Kilo	Tarih	Arttırma günü	Saat	Satış şekli
Merinos kırması yapağısı	288		21	60	576	4/7/935	Perşembe		Açık
Kuzu yapağısı	6		0	45	24	»	»	13	»
Bacak yapağısı	6		0	45	40	»	»		»
					Metro mikâb			Saat	
Taş	250		18	75	5000	4/7/935	Perşembe	17	»
					Aded			Saat	
Damızlık boğa	100		7	50	1	8/7/935	Pazartesi	13,30	»
İnek	200		15		8	»	»	14	»
Düve	165		12	37	11	»	»	14,30	»
Tosun	70		5	25	7	»	»	15	»
Damızlık tosun	100		7	50	2	»	»	15,30	»
Damızlık düve	50		3	75	1	»	»	15,30	»
Marya koyun	75		5	62	25	»	»	16	»
Kıl keçi	30		2	25	15	»	»	16	»

Yukarıda cinsleri yazılı yapağı, hayvanat, taş şartnamelerine göre açık arttırmaya konulmuştur. Halkalıda İstanbul Ziraat Mektebinde yapılacak olan bu arttırmanın gün ve saatleri yukarıda gösterilmiştir. 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunundaki şartları haiz bulunan istekliler şartnameyi görmek için hergün ve arttırmaya girmek için de yukarıda yazılı gün ve saatte teminatlarile birlikte mezkûr mektebde çiftlik idare heyetine müracaatleri. (3401)

istanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen	K.
1907	Beyoğlu Hüseyinağa	Yenişehir cad.	E. 68 Y. 54	Kârgir kahvehanenin 2/3 hissesi	2290	Kapalı zasf
3028	Bostancı Çatal çeşme	Dere ve Kaymak	15 mü. 110 harita	152 metre arsanın tamamı	152	Açık arttırma
3337	Beşiktaş Teşvikiye	E. İkincikarakol Y. Çınarlı	E. 2 mü. Y. 1	230 metre arsanın 6/16 hissesi	950	»
3032	Beyoğlu Yenişehir	Kaytancı	1	52 metre arsanın tamamı	208	»
3545	Kumkapı Çadırcı	Sandalcı	E. 11 Y. 23	Kârgir hanenin 1/2 hissesi	1665	Kapalı zarf
4324	Beyoğlu Hüseyinağa	Canbaz ve Dıvarcı	28 30	59 metre arsanın tamamı	354	Açık arttırma
5215	Edirnekapı Çakırağa	Papas	E. 28	73,50 metre arsanın tamamı	240	»
5590	Beyoğlu Kurtuluş	Muhtar ve Sandalcı	E. 10 Y. 12	Ahşab hane ve bahçenin 1/2 hissesi	780	»
5603	Fener Tahta minare	Fenerkapı nam dığer Yıldırım	E, 86 Y. 92	Kârgir hanenin 1/2 hissesi	1450	Kapalı zarf
5812	Büyükçarşı	Sipahi	1	Kârgir dükkânın 1/2 his.	1152	»
5623	Bsstancı Çatal çeşme	Çatal çeşme Yozgat yolları	11-15 40 harita	107 metre arsanın tamamı	128	Açık arttırma
5627	Çengelköy	E. Çengelköy iskelesi Y. Kuleli cad.	E. 16-18	94 metre rıhtımlı arsanın 1/6 his.	126	»
6304	Beyoğlu Hüseyinağa	Kılburnu ve Arnavut	E. 79-79 mü. Y. 71-66	Kârgir dükkân ve üstünde odanın tamamı	960	»
6305	Beyoğlu Hüseyinağa	Ziba	E. 40 mü Y. 56	40 metre arsanın tamamı	320	»

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 3/7/935 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Istanbul Liseler Alım Satım komisyonundan:

Erzakın cinsi	Galatasaray lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Haydarpaşa lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Erenköy kız lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Kandilli kız lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Çamlıca kız orta mektebi AZ	ÇOK	İLK teminat	Tahmini fiat k. s.
Yumurta	102000	112000	147,	70000	80000	105	25000	35000	45,94	15000	16000	21	12000	15000	19,69	1,75

Yukarıda adları yazılı mekteplerin 10 - 6 - 935 pazartesi günü yapılan açık eksiltmesinde isteklilerin verdikleri fiatler yüksek görüldüğünden eksiltmesi on gün uzatılarak ihalesi 21 - 6 - 935 Cuma günü saat 15 de yapılacaktır.

Isteklilerin 935 yılı Ticaret Odası belgeleri ve teminat makbuzlarile Istanbul liseler muhasedeciliginde toplanan komisyona gelmeleri ilân olunur.

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — 280,000 kilo fırın odununun açık eksiltmesi 20 haziran 935 perşembe günü saat 15 te Selimiye Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Odunun tahmin bedeli «3360» lira, muvakkat teminatı «252» liradır.

3 —Teminatlar ihaleden önce Muhasebecilik veznesine yatırılmış olacaktır.

4 — Şartname hergün Komisyonda görülebilir. (3111)

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

Bazı kimselerin bandrollu içki şişelerini boşaltarak içlerine su doldurduktan sonra tekrar piyasaya sürdükleri zaman, zaman görülmektedir. İnhisarlar idaresi bu hilenin önüne geçecek bütün idarî ve teknik tedbirleri almış olmakla beraber müstehliklerin de tatbik edilen usul ve şekilleri bilerek uyanık bulunmalarını temin için bu yolda mevzu takyidat aşağıda izah olunmuştur. Şişelerde bu eşkâle aykırı vaziyetler görüldüğü takdirde keyfiyetin en yakın İnhisar idaresine bildirilmesi rica olunur.

1 — İçki şişelerinin karnına matbu etiket, şişenin yukarı kısmındaki boğazına boğazlık yapıştırılmakta ve şişenin ağzına mum ve bandrol konularak damga basılmaktadır.

2 — Etiketlere, içkinin nev'i, miktar, derece fiati ve hangi fabrika mamulâtı olduğu yazılmaktadır.

3 — Müskirat fabrikalarında içki şişelerinin ağızları mantarlandıktan sonra renkli mühür mumuna batırılıp üzerine bandrol geçirilerek fabrikanın mühürile damgalanmakta ve bandrolların iki ucu şişeye yapıştırılmakla beraber boğazlık bantları da uçların üst kısmına ilsak edilmektedir.

4 — Bandrollar için, gayet ince ve su ile temasa gayrimüsait vasıfdaki kâğıdlar kullanılmakta olup üzerlerinde İnhisar idaresinin monogramı, içkinin ismi ve matbu seri harflerile müteselsil numaralar vardır. Etikette yazılı içkinin miktarı ve şişeye yapıştırıldığı tarih te ayrıca lâstik damga ile bandrollarda gösterilmektedir. (2768)

REVUE Saatleri

en dakik, en hassas, en son modeller

BEYOĞLU'nda : MISIRLI. İstiklal Caddesi 399
GALATA'da : SAATCİ MEYER Tünel Caddesi 29
İSTANBUL'da : A. KEŞİŞYAN, Sultan Hamam. Yeni Cami Caddesi 4
ANKARA'da : RİZA TEVFİK, Bankalar Caddesi 8

Umumî Deposu : İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 19 Telefon : 21354

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Muğla vilâyetinde Muğla - Köyceğiz yolunda» betonarme Namnam köprüsü inşaatıdır.

İnşaatın keşif bedeli 23,500 liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,
D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,
E — Betonarme büyük köprüler hakkında fennî şartname,
F — Keşif hulâsası cetveli,
G — Proje.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 117,50 K. bedel mukabilinde Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 1/7/935 tarihinde pazartesi günü saat on altıda Ankarada N. V. de Şoseler Reisliği dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1762 L. 50 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

1 — Ticaret Odasına kayidli bulunduğuna dair vesika,

2 — İstekliler yapmış oldukları işlere aid vesikaları göstererek eksiltmeye girmek için Nafıa Vekâletinden ehliyet vesikası alacaklardır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Şoseler Reisliği dairesine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3272)

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Harada hususî bir surette yetiştirilen beyaz tecrübe farelerinin müracaat edildiğinde resmî ve hususî müesseselere Hara İdare Heyetince kararlaştırılan bedel mukabilinde istenildiği kadar gönderileceği ilân olunur. (3067)

Tarsus Belediye Reisliğinden:

Haziranın 25 inci salı günü saat 15 te ihale edilmek üzere yüz binden iki yüz bine kadar kaldırım taşı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Talib olanların şartname örneklerini Belediye dairesinden aramaları ilân olunur. (3212)

"Gençlik Tılsımı„
SEKSÜLİN

Eger **iktidarsızlıktan** şikâyetci iseniz, eger **birçok ilaçlar alıpta hiç birinden fayda görmedinizse** size son bir **TECRÜBE** tavsiye edeceğiz.

SEKSÜLİN kullanınız.
Bu şayanı hayret **ilaç**, terkibindeki **Kanı, Sinirleri, Beyini** ihya edici unsurlar sayesinde iki kelime ile **GENÇLİGİN TILSIMI dır**

KUTUSU 200 Krş
BEŞİR KEMAL ECZANESİ MAHMUT CEVAT SİRKECİ

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Tmamına üç yeminli ehli vükuf tarafından 1376,5 bin üç yüz yetmiş altı buçuk lira kıymet kesilen Küçükaya - sofya mahallesinin Küçükayasofya caddesinde eski 32, 48 yeni 32,80 numaralı altında dükkânı ve Şehidmuhtarpaşa sokağında 32 No. lı bahçe kapısı, bahçesi ve kuyusu bulunan üç kısımlı ve her kısmı ayrı kapıyı havi kısmen kârgir kısmen eski ahşab evin 48/384 hissesi dairemizce açık arttırmıya çıkarılmış olup, şartnamesi 8/7/935 günlemecinden itibaren divanhaneye asılarak 30/7/935 günlemecine raslıyan salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde satılacaktır.

Arttırmıya girmek için %7,5 teminat akçesi alınır. Birikmiş vergi, belediye resimleri ve vakıf icaresi müşteriye aiddir.

Arttırmada gayrimenkule takdir edilen kıymetin hisseye isabet eden miktarın %75 ini bulmak şart olup aksi halde en son arttıranın taahhüdü yerinde kalmak üzere arttırma on beş gün daha uzatılarak 14/8/935 günlemecine raslıyan çarşamba günü ayni saat ve ayni yerde yapılacaktır.

Bu arttırmada da kıymetin % 75 ini bulmazsa 2280 No .lı kanun ahkâmına tevfikan satış geri bırakılacaktır. 2004 No. lı kanunun 126 ncı maddesi mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masarife dair bulunan iddialarını müsbet evraklarile birlikte ve 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Daha geniş bilgi edinmek istiyenlerin 34/1473 dosya numarasile dairemize müracaatleri ilân olunur. (576)

Saçları dökülenlere
KOMOJEN KANZUK

Kanzuk eczanesi müstahzarlarından : **KOMOJEN** saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mâni olur. Saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. tabii renklerini bozmaz, latif bir rayihası vardır.

Bebekte kiralık yalı

Bebekte Bebek caddesi üzerinde 12 numaralı Yılanlı yalı namile maruf olan yalı kiraya verilecek, talib olanlar içindekilere ve yahut Hafız Osman Efendiye müracaat etsinler.

Sahib ve Başmuharriri ***Yunus Nadi***
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: ***Hikmet Münif***

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Malatya vilâyetinde Malatya - Elâziz yolunda Betonarme Memikhan köprüsü inşaatıdır.

İnşaatın keşif bedeli 24,000 liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,
D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,
E — Betonarme büyük köprüler hakkında fennî şartname,
F — Keşif hulâsası cetveli,
G — Proje.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 120 kuruş bedel mukabilinde Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 2/7/935 tarihinde salı günü saat on altıda Ankarada N. V. de Şoseler Reisliği dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1800 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

1 — Ticaret Odasına kayidli bulunduğuna dair vesika,

2 — İstekliler yapmış oldukları işlere aid vesikaları göstererek eksiltmeye girmek için Nafıa Vekâletinden ehliyet vesikası alacaklardır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Şoseler Reisliği dairesine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3270)

Harita ve plân işleri, etüdler, aplikasyon, proje, nirengi, nivelman, piquetaj, Sondaj işleri Mesaha mütehassısı;
F. Hausler diplomalı Geodet
İstanbul - Galata 1335 posta kutusu

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum Idaresi ilânları

Ailelere mühim Tenzilât

Bu yaz, mezuniyet ve istirahat günlerinizi en sıhhî ve iyi şartlar içinde geçirmek istiyorsanız Devlet Demiryollarında ailelere yapılan büyük tenzilâttan istifade ediniz.

Bu tenzilât, beş kişilik bir aile için % 64
Sekiz kişilik bir aile için de % 70
nisbetindedir. (3208)

İstanbul Komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığı birlikleri için 240,000 kilo una verilen fiat Komisyonumuzca pahalı görüldüğünden tekrar kapalı zarf - la eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun tahmin bedeli 10 kuruş olup ihalesi 1 temmuz 935 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartnamesi Fındıklıda Satınalma Komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye girecekların 1,800 liralık teminat mektubu veya makbuz ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri. (3277)

***

Komutanlığa bağlı kıt'alar ihtiyacı için beher kilosunun tahmin edilen bedeli «8» kuruş olan «10240» kilo kuru soğan açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 4 temmuz 935 perşembe günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini hergün öğleden evvel Fındıklıda Satınalma Komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye girecekların «62» liralık ilk teminat makbuzlarile birlikte vaktinden evvel Komisyonda hazır bulunmaları (3394)

***

Hadımköydeki kıt'a ihtiyacı için beher kilosunun tahmin edilen bedeli «9» kuruş olan «7000» kilo kuru soğan açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 4 temmuz 935 perşembe günü saat 15,30 dadır. İstekliler şartnamesini hergün öğleden evvel Fındıklıda Satınalma Komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye girecekların «48» liralık ilk teminat makbuzlarile birlikte vaktinden evvel Komisyonda hazır bulunmaları. (3395)

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Defterdar Kuruçeşme caddesi 44 numaralı evde oturmakta iken ölen Hatice Hayriyenin 5 T. Evvel 927 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 46603 numaralı bononun kaybolduğunu varislerinden Cemile söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. (3408)

UCUZ MAKINALARIN EN KIBARI

" Chevrolet " 1935 Master modeli ile şimdiye kadar ei güzel ve en Lüks arabasını meydana getirmiş oluyor. Mükemmel Fişer karoserisi ile, lüks dahili tertibatı ile, yeni Chevrolet pek yerinde olarak en kibar araba olmak şerefini kazandı.

1935 Chevrolet' nin direksiyonu elinize aldığınız zaman yeni hislerle karşılaşacaksınız. Derhal harekete gelen motörü sizi hayrete düşürecek derecede hassastır.

Hele bu motörün sessizliği, çok az benzin ve yağ sarfetmesi randımanını bir kat daha artırmaktadır.

Chevrolet bayileri samimiyetle bu yeni arabaları tecrübeye sizi davet ediyor. Arabayı bizzat kullanınız, ve Chevrolet mühendislerinin ne mükemmel bir şaheser meydana getirdiklerini takdir ediniz.

Hemen bugünden tezi yok . . . bu eşsiz arabayı gidip görünüz

CHEVROLET

A General Motors Product

OTTAŞ. Otomobil Ticaret T. A. Ş. İstanbul — Hanif Zade Biraderler Ankara

J. V. O. Carroll ve O. Kutay İzmir

Aldı Kaçtı Zade Rüştü Yağcıoğlu Samsun — Erzurumlu Zade Ahmed Trabzon

Müftü Zade M. Hayri ve A. Veli M. Ali Gazi Antep - Mersin — Sebat Ticarethanesi Konya

Hacı Salihzade Ahmet Şevki ve Şki Antalya — Karakimseli Zade Alaeddin Kayseri

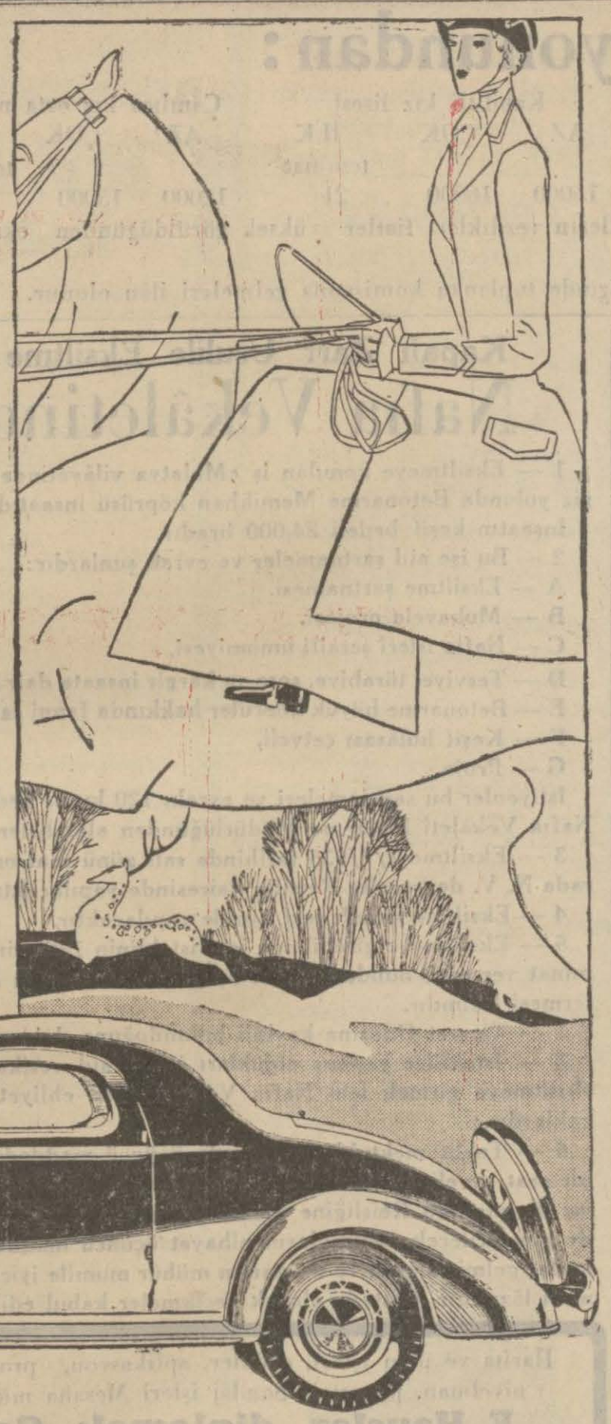

MASRAFININ AZLIĞI-RANDMANININ FAZLALIĞI İÇİN ŞEVROLE'Yİ TERCİH EDİNİZ

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Selimiyedeki askerî hayvanlarının ihtiyacı için 490,000 kilo kuru otun kapalı zarfla eksiltmesi 3 temmuz 935 çarşamba günü saat 15 te Selimiye Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Otun tahmin bedeli «19,600» lira muvakkat teminatı 1,470 liradır.

3 — Teminatlar ihaleden iki saat evvel Muhasebecilik veznesine yatırılmış olacaktır.

4 — Başka Malsandıklarına yatırılmış olan teminat makbuzları veya banka teminatlarile diğer belgelerin teklif mektubları içerisine konulması lâzımdır.

5 — Sartname hergün Komisyonda görülebilir. (3396)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

47492 kilo koyun eti, 24167 kilo kuzu eti 4 temmuz 1935 perşembe günü saat 15 te Kasımpaşada Komisyon binasında kapalı zarf usulile alınacaktır. Koyun etinin beher kilosuna 41 kuruş, kuzu etinin beher kilosuna 43 kuruş fiat tahmin edilmiştir. Şartnamesi hergün Komisyonda görülebilir ve yahud 149 kuruş bedel mukabilinde alınabilir. İsteklilerin 2239 lira 76 kuruştan ibaret muvakkat teminat makbuz veya mektubunu ve kanunî belgeleri havi teklif mektubularını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermeleri.

Satılık Ev

Sultanahmedde Firuzağada Ticarethane sokağında 29 numaralı ev satılıktır. Altı oda, elektrik, terkos suyu vardır. Divanyolunun yanıbaşındadır. Almak istiyenler Cumhuriyet gazetesinde M. Turhan, yahut Modada sekizinci mekteb Başmuallimi Bayan Zahide ile görüşebilirler.

İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Direktörlüğünden:

Askerî Tıbbiye mektebinden 1321 yılında izinli çıkarak almış olduğu 2281 numaralı tababet diplomasını kaybettiği anlaşılan Dr. Danyala Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca yeni diploma verileceğinden önemi kalmıyan eski diploması herkimin elinde görülürse alınarak adı yazılı bakanlığa gönderilmesi veya bulunduğu yerin Sağlık Direktörlüğüne, yahud hükûmet tababetine verilmesi ve elinde tutulacak kimsenin de sağlam kefilliğe bağlanarak adının bildirilmesi ilgililerce bilinmek üzere bilit olunur. (3409)

Sağlam ve ucuz kundura

arıyanlara yolları üzerinde bir kolaylık

Sümer Bank

Yerli Mallar Pazarları

Eminönü

Kundura Mağazası

20 Haziran Perşembe günü açılıyor

Uğramadan geçmeyiniz!

Frigidaire

BÜTÜN BAYANLARIN SEVGİSİNİ KAZANDI..

İLK TAKSİT 10 LİRA

Eve girdi girdi girdi girdi gireli rahat yüzü gördüm!

Bu cümleyi

FRİGİDAİER

Soğuk hava dolabını kullanan bütün bayanların ağzından işide bilirsiniz, Soğuk hava dolabı kullanan aileler arasında bir anket yaparsanız bunların % 99 nun FRİGİDAİRE markasını taşıdığını görürsünüz. FRİGİDAİRE ancak 40 mumluk bir elektrik ampulü kadar cereyan sarfettiği için bilâ istisna herkes tarafından tercih edilmektedir.

DÜNYADA KULLANILMAKTA OLAN

FRİGİDAİRE

Soğuk hava dolaplarının adedinin 4 milyonu geçtiğini söylersek onun mükemmeliyeti hakkında tereddüdünüz kalır mi ?

BOURLA Biraderler ve Şsı.

GALATA: Hezeren caddesi

BEYOGLU: Istiklâl caddesi

ANKARA: Bankalar caddesi

IZMiR: Gazi Bulvarı